Pazartesi
6
ŞUBAT
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

YARIN
Ev - Kadın - Moda
Sayfamız

Katalonya son günlerini yaşıyor

Yukarıdaki resimde Ankara mebus intihabı teftiş heyeti emrinde çalışan bürodaki faaliyeti görüyorsunuz. Bu büro dünden itibaren vazifesini bitirmiş ve seçim hakkını haiz olanların isimlerini esas defterlere geçirmiştir.

Frankistlerin Figueras şehrini de işğal ettikleri haber veriliyor

50.000 kişilik hükümetçi bir ordu Fransa'ya geçmek üzere

Hükümetçi devlet adamları da İspanyol topraklarını terkettiler

Hükümetçi İspanya ordusuna mensup askerler Fransa'ya akın akın iltica ediyorlar. Aşağıdaki resim, bunlardan ikisini gösteriyor: Zavallılar, günlerdenberi ilk defa beyaz ekmek yiyorlar.

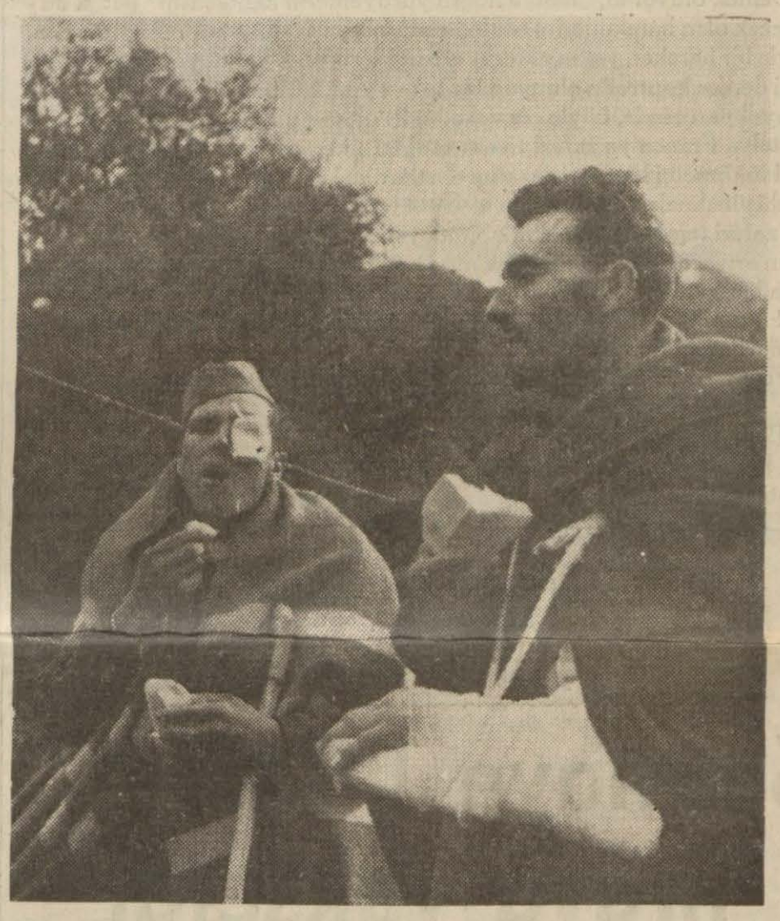

Perpinyan, 5 a.a. — Nasyonalistlerin Figeras'a girdikleri hakkında şayialar dönmektedir.

Frankist umumî karargâhının tebliğinde Katalonya cephesinde nasyonalistlerin birçok köy ve mevzileri işgal ettikleri, sahil bölgesinde Palamos yakinine vardıkları, 3.000 kadar esir aldıkları, bazı mühimmat fabrika ve depolarını, iki hava topu ve üç tank ele geçirdikleri bildirilmektedir.

Gerone sakinleri milliyetperverleri şevk ve heyecanla karşılamışlardır.

Diğer taraftan Katalonya cephesinde dört curtis tayyaresi düşürülmüştür. Nasyonalistler düşman tahşidatını ve Villajuiga tayyare meydanını bombardıman etmişlerdir.

Fransa'ya iltica eden hükümetçi tayyareler

Bordeuax, 5 a.a. — İllats'tan bildiriliyor: Bu sabah saat 11 de üç hükümet tayyaresi burada karaya inmiştir. Tayyareciler bütün bir nasyonalist filosu önünde kaçmağa mecbur kaldıklarını bildirmişlerdir.

Carcassone, 5 a.a. — On iki avcı tayyaresinden müteşekkil iki hükümet filosu arızasız olarak Salvaza tayyare meydanında karaya inmiştir. Sivil ve askerî memurlar derhal tayyare meydanına gitmişlerdir.

Deniz yoluyla Fransa'ya iltica edenler

Port Vendres, 5 a.a. — Bu sabah, ispanyol hükümet donanmasına mensup 8 ve 11 numaralı Vedet'ler buraya gelmişlerdir. Vapurlarda otuz kadar subay ve deniz müsteşarları vardır.

Bunların verdikleri beyanata göre, ispanyol hükümeti Figueras'ı boşaltmağa mecbur olmuştur. Çok seri olan iki vapurda yakacak kalmadığı için Tulon'dan talimat gelinciye kadar bu

(Sonu 8 inci sayfada)

Terbiye İşlerimiz

F. R. ATAY

Yeni hükümet programında dikkatdeğer noktalardan biri, kalite maarifçiliğinde ısrar etmek olmuştur. *Yarım - münevver*'in zararlarından, senelerce evel, bize şefimiz İsmet İnönü bahsetti. Biz bir diplomalar koleksiyonu yapmak değil, Türkiye'nin bilen, bulan ve düşünen kafasını yetiştirmek istiyoruz.

Bizim maarif dâvamız, hiç bir memlekettekine benzemez. Türkiye'de mektep, yeni millî tekevvünün ocağı ve kaynağıdır. Onun için kalite ve terbiyeye her yerden fazla ehemiyet vermek zaruretindeyiz. Eski devirde ümmiler hiç bir zaman iktidara geçmediler: yurt ve halk ne çekti ise, okumuş olanların bilgi ve ahlâk seviyelerindeki hazin düşkünlükten çekti. Bugün dahi resmî ve serbest iş kadrolarımızın ıstırabı kemiyetsizlikten değil, keyfiyetsizlikten olduğuna şüphe yoktur.

İstanbul'da bulunan Maarif Vekiline gazetecilerin ilk suallerinden biri, gene meselâ şu olmuştur: "— Olgunluk imtihanlarını kaldıracak mısınız?„

Bilâkis kabiliyet kontrolünü, diplomadan sonra dahi, her yeni terfi derecesi için devam ettirmek yolundayız. Kolay diploma almak ve diplomayı mukadder bir maaş cüzdanı telâkki etmek, mektep gençliğinin bir kısmında tedavi edilmek lâzımgelen iki tehlikeli zâftır. Bir tarafta devlet hizmet ve ihtisas unsuru ararken, öbür tarafta alabildiğine bütün serbest hayat, köşe dükkânından son köy tarlasına kadar, yeniçağ adamını istiyor. Liselerin kalite meselesi kadar, büyük bir kısım ilk ve orta mekteplerimizi, serbest hayat ihtiyaçlarına cevap verecek surette tamamlamak vaziyetindeyiz. Köy ve kasaba mektepleri, köy ve kasaba çocuklarını tarladan ve çarşıdan uzaklaştıran bir tasfiye cihazı hizmetini görmüşlerdir. Bu mektepler bilâkis tarlaya ve çarşıya yeni hayatın ileri hamlesini götüreceklerdir. Türk vatandaşı bahçesinde veya dükkânında meslekî gazetesini okuyacak, kendisini beynelmilel terakkilerle temas ettiren mecmuaları takip edecek, hür ve yaratıcı sâyi ile, cemiyetimizin hakikî bünye inkılâbını temin edecektir.

Millî kültürün, devlet idaresinin, serbest müesseselerin, dükkânın, tarlanın, hulâsa, maddî mânevî her türlü istihsalin gözü türk mektebindedir. Bu mektebi

(Sonu 7 inci sayfada)

ANKARA'DA SEÇİM HAZIRLIĞI

Seçim bürosu dün vazifesini bitirdi

Seçim hakkını hâiz olanların isimleri defterlere geçirildi

Bu kâğıt yığınını görüp de satılmıyan ve bâyi elinde kalan eski gazeteler sanmayınız. Bunlar ankaralılardan rey hakkını haiz bulunan yurttaşların isimlerini taşıyan defterlerdir, ve bundan Yen işehir semti hariçtir.

Büyük Millet Meclisinin intihabı yenilemek için verdiği karar vilâyetlere resmen tebliğ edildikten sonra, bütün yurtta seçim hazırlıklarına aynı günde başlanmıştı. Alâkalı makamlara bugüne kadar gelen malûmata göre, bütün vilâyet, kaza, nahiye ve köylerde intihap işlerinin ilk kademesini teşkil eden, rey vermiye hakkı olan vatandaşların tesbiti muamelesi hemen hemen bitirilmiştir. Yalnız bir kaç yerde bu muameleye devam edilmektedir. Bu işlerin de nihayet bugün yarın sona ereceği muhakkak sayılmaktadır.

Seçimde ikinci vaziyet, tesbit edilen isimlerin esas defterlere geçirilmesidir. Bu muamele de birçok yerlerde, bu arada Ankara merkeziyle nahiye ve köylerinde, diğer kazalarında bitirilmiştir. Tam bir muvaffakiyetle başarılan bu safhadan sonra, intihap kanunu mucibince, teftiş heyetinin defterler üzerinde tetkikler yapması lâzım gelmektedir.

Şimdi Ankara'da ve biroçk vilâyetlerimizde teftiş heyetleri bu tetkiklerine başlamış bulunmaktadır. Bu muamelenin kanunî müddeti zarfında ikmalini müteakip defterler her yerde halkın görüp tetkik edilebileceği mahallere asılacaktır. Vatandaşlar defterler üzerinde tetkiklerini yapıp bir itirazları varsa teftiş heyetine bildireceklerdir

Dün Ankara'da belediye meclisi salonunda çalışmakta olan teftiş heyetine bağlı büroda cetvellerin defterlere nakli ve kaydı muamelesini yakından takip eden bir arkadaşımız, son sayımda 125 bini geçen ankaralıların, yeni doğandan başlıyarak en yaşlısına kadar nasıl dikkatle tesbit edildiğini memnuniyet ve takdirle görmüştür. Teftiş heyetinin bugünlerde yapmakta olduğu tetkiklerle Ankara'dan çıkarılacak mebus sayısı anlaşılmış olacaktır.

Safranbolu'da

Safranbolu, 5 a.a. — Mebus intihabı için icabeden defterler ikmal edilmiş ve intihap işlerine başlanmıştır.

Macar orta Elçisi Moskova'dan ayrıldı

Moskova, 5 a.a. — Macaristanla Sovyetler Birliği arasında diplomatik münasebetlerin kesilmesi üzerine macar orta elçisi B. Jungerth Arnothy ve elçilik memurları bugün Moskova'dan hareket etmişlerdir.

Maarif Vekilinin İstanbul'daki tetkikleri

Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel İstanbul'da etraflı tetkiklerde bulunduktan ve İstanbul'un maarif vaziyeti hakkında maarif müdürü B. Tevfik'ten geniş izahat aldıktan sonra dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir.

Vekil bu sabah şehrimizde olacaktır. B. Hasan - Âli Yücel, iki gün evel de gazetecilere büyük maarif meseleleri hakkında beyanat vermiş ve yazın toplanacak olan maarif şûrasında neler konuşulacağını söylemiştir. Bu beyanatı dünkü sayımızda vermiştik. Yukardaki resim Maarif Vekilimizi gazetecilerle konuşurken göstermektedir.

İstanbul'daki vekillerimiz Ankara'ya hareket ettiler

İstanbul, 5 (Telefonla) — Bu akşam İktısat Vekili B. Hüsnü Çakır, Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen Ankara'ya hareket ettiler. Haydarpaşa'da Vekillerimizi İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdar'la diğer zevat uğurladılar.

Yugoslavya'daki kabine buhranı

B. Tsvetkoviç istişareler yapmağa devam ediyor

YENİ KABİNE KURULMAK ÜZERE

Belgrad, 5 a.a. — Aynı zamanda yugoslav radikal birliği partisinin buhranı olan kabine buhranı seyrini takip etmektedir.

Yeni kabineyi teşkile memur edilen B. Tsvetkoviç bu sabah senato başkanı B. Koroşets, radikal birliğinin sloven şefleri, müslümanların şefi B. Mehmet Spaho ve diğer bazı şahsiyetlerle görüşmüş ve öğleden sonra B. Stoyadinoviç ile istişare etmiştir.

Radikal birliği grupu toplanacak

Bundan başka istifa eden Başvekil öğle vakti radikal birliği partisi grupunu içtimaa davet ederek cuma gecesi hâdiselerini izah etmiştir.

B. Tsvetkoviç de partinin Belgrad bölgesini içtimaa davet etmiştir. Yeni hükümet listesinin bu gece neşredilmesi beklenmektedir. Buhrana müslüman ve sloven âzası tarafından sebebiyet verilmiş olan radikal partisinin birliğini korumak için gayret sarfedilmektedir.

Yeni kabine bir intikal hükümeti olacak

Yeni kabinenin radikal birliği âzasından mürekkep mütecanis bir hükümet olacağı ve vazifesinin, yeni bütçeyi meclisten geçirmek ve hırvat meselesini hal için daha geniş bir kabineyi hazırlamak üzere muvakkat olacağı zannedilmektedir.

Bazı şayialaram tersine olarak, Zağrep'te bulunan hırvat muhalefetinin reisi B. Maçek Belgrad'a dâvet edilmemiştir.

İlkteşrin 1939 da

İngiltere'de yeni seçim yapılacak

Londra, 5 a.a. — Sunday Kronikl gazetesine göre B. Çemberleyn umumî intihabatın icrası tarihini önümüzdeki birinci teşrin olarak tespit etmiştir.

O zaman Başvekil, şu hususları ilan edebilecektir:

Teslihat ve tayyare kuveti itibariyle İngiltere'nin Almanyaya faikiyeti, ticaret sahasındaki kalkınma, bütün müdafaa plânlarının tanzim edilmiş olduğu, ziraî refahın yeniden temin olunduğu, harp halinde cenubî Amerika'da iaşe maddelerinin temin edileceğinin muhakkak bulunduğu.

Büyük faşist konseyi gizli bir toplantı yapmıştır. Toplantının tafsilâtı bilinmiyorsa da, meclis, İspanya'daki frankist zaferinden dolayı memnuniyetini izhar etmiştir.

Haberlerimiz 3 üncü sayfada

İnsan ve kültür :

İspanyol dönüm noktası

İspanya cümhurreisi Azana, fransız topraklarında bulunuyor. Franco'nun emrindeki orduların Katalonya'daki son işlerini bitirerek Valensiya ve Madrid'deki hükümet mukavemetlerini tasfiyeye girişmeleri, artık bir gün ve saat meselesi sayılabilir. Bu esnada, İsapnya'daki italyan kıtaları kumandanı ile Roma'da toplanmış olan büyük faşist meclisi, zaferden dolayı birbirini tebrik ediyor. İtalyan müdahalesinin bu açık olduğu kadar müstehzi delilleri önünde, Londra'da hâlâ bir "Ademî Müdahale Komitesi" nin mevcut olduğunu düşünmek; hayat ile mantık, menfaat ile ideal, hesap ile hayâl, kuvet ile hak ve aksyon ile lâf arasındaki mücadelenin bir kere daha kimin ve neyin lehine neticelendiğini, ihtiyar ve kös dinlemiş tarih'e şu sıralarda kaydettirse gerektir.

İspanyol toprakları üzerinde, ispanyol malını, isanpyol kanını ve ispanyol canını fedâ etmek suretiyle oynanmış olan politik, ekonomik ve ideolojik satranç partisi, bu suretle nihayete ermektedir. "Mat" mı, "pat" mı? "Ademî müdahale" ustalarının bütün gayretleri, bir "pat" yaratmak peşindedir. Léon Bérard, şu sıralarda, Franco'nun **hariciye nazırı** ile konuşmuş ve bir köprü yıkılırken bir yenisini bir diğer noktada karşı yakaya atmış bulunuyor. İngiliz diplomasisine gelince, o kendisini, her zamanki "ácheval" şans deneme taktiği ile, daha ilk günlerde, Portekiz kanalından temsil ettirdiği gibi, bir müddet sonra, ticarî ajanlık fikrini ortaya atmak ve bunun bir çok memleketler nezdinde mürevvici olmak suretiyle, Franco İspanya'sının kıdemli dostlarından birisi sayılmalıdır. O kadar ki, eğer bugün "mat"ı "pat"a çevirmek, yani, eğer Franco İspanya'sını, haricî her türlü tesirlerden temizliyerek sadece İspanya'nın ve ispanyol milletinin mümessili kılmak, yani, eğer Franco'nun zaferini bir müşterek italyan - ispanyol zaferi halinden çıkararak sadece dahilî bir ispanyol hareketinin zaferi haline ifrağ etmek henüz kabil ise, bu, İngiltere'nin Franco'nun kıdemli bir dostu olması sayesinde kabil olacaktır.

Demek oluyor ki, "mat"a doğru yürüyenlerin kendilerini "pat"a düşürecek olan hareketlerini beklemek lâzımdır. Hakikî satranç oyununda, böyle bir hareket, yakın zaferin verdiği serhoşluk yahut yorğun kafanın kâfi derece kontrollu olmıyan bir kararı yüzünden hasıl olur. Acaba ispanyol partisinde, böyle bir vaka hâdis olacak mı ?

İtalya Franco'ya zaferi temin ettiğini iddia ediyor. Acaba ? Acaba. Hükümetçi İspanya ile onun dostlarının "ademî müdahale" çıkmazına düşürülmeleri, zaferi aynı nisbette temin etmemiş midir? Sonra, İtalya, zaferi temin etti diyelim? Şimdi yahut biraz sonra Franco İspanya'sının arıyacağı yeni şeyler yok mudur? Meselâ, istiklâl. Meselâ, baştan başa harap olan memleketi yeni baştan inşa etmek. Çünkü, unutmamak lâzım ki, harp tanrısı ile sulh tanrısı ayrı ayrı kimselerdir! ve araları, daima açıktır!

Fakat bir de rejim ve ideoloji meselesi var. Birde, bunun incelikleri var. Bunlar da, İtalya'nın lehinedir.

Binaenaleyh, "mat" mı, "pat" mı ?

Hem bakın, tam bu sıralarda, Yugoslavya'da pat'adak bir kabine düştü !

Burhan BELGE

T. C. Ziraat Bankası A. Ş.

Memurlar tekaüt sandığı

Sermaye 1.820.480 liraya yükseldi

3202 numaralı Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankası kanununun 55 inci maddesi hükmüne göre (Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankası memurları tekaüt sandığı) kurulmuştu.

Gene aynı kanunun hükümlerine göre Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankasiyle Emniyet sandığı muavenet sandığından devir alınan sermaye 1.665.100 lira ve muhtelif alacaklılar 103.160 lira idi. Bu paranın 1.287.971 lirası nakit, 280.050 lirası esham ve tahvilât, 167.847 lirası ikrazat ve 32.391 lirası muhtelif alacaklılardan mürekkep idi. Bu suretle 1 temmuz 1937 tarihi itibariyle devir alınan aktif yekûnu 1.786.260 lira idi.

Sandığın 1937 ilk hesap devresi için hazırlanmış olan ve umumî heyetin tasvip etmiş olduğu rapora göre Türkiye Ziraat Bankasiyle emniyet sandığının ilk teşkilât kadrosunda tekaüde sevkedilen 74 emekliye 6 ay içinde 26.593 lira tediye edilmiş ve sonradan maaş tahsisi için müracaat edenlerden maaşa müstahak olan 13 mütekaitle bu gibilerden vefat edenlerin dul ve yetimlerinden 10 şahsa nizamnamenin neşri beklenerek 3.351 lira avans verilmiştir.

Bilânçonun aktifinde tevdiat 194.877 lira fazlasiyle 1.482.849 lirayı bulmuştur.

Esham ve tahvilât hesabı, devir alınan 3077 adet Ergani dahilî istikraz tahvili ile 2500 hisseden ibaret 220.000 lira değerinde Cümhuriyet Merkez Bankası eshamı bedellerinin yekûnu olan 280.050 liradan 19 liralık ikramiye isabet eden bir tahvil bedeli çıktıktan sonra kalanına 31 ilk kânun 1937 de borsa fiyatına göre lehte hasıl olan ve ilerde vuku bulacak fiyat düşüklüklerini karşılıyacak bir fon olarak muhtelif alacaklılar hesabına alınan 28.854 lira fiyat farkından ibarettir.

İkrazat kısmı, bir kısım borçluların taksitlerini ödemeleri dolayısiyle 167.847 liradan 134.354 liraya düşmüştür.

Tazminat ve son yardım borçluları kısmında, 3202 sayılı kanunun 62 inci maddesine göre beyanname vererek tekaütlük haklarını muhafaza eden 576 memura ait bulunan 991.489 lira tazminat ile 68 memura borç yazılan 49.495 lira son yardım parasının yekûnu olan 1.040.985 liraya mahsuben bu hesap devresi içinde vuku bulan 43.210 liralık tahsilât çıkınca 997.480 liradan ibaret kalmaktadır.

Sandık sermayesi, devir alınan 1.665.100 lira iken memur aylıklarından kesilen yüzde beşlerin bunun muadili olarak banka ve müesseselerce verilen yüzde beşlerden ve tazminat tahsilâtından toplanan 153.380 lira ile birlikte yekûn 1.820.480 lirayı bulmuştur.

Bu hesap devresinin altı ayı içinde tediye olunan tekaüt maaşları 26.593 liraya baliğ olmuştur. İdare heyeti ve sandık memurları aylıkları olarak tediye olunan meblağlar 8.538 liradan ibarettir. Sandığın vâdeli vâdesiz tevdiatın faizlerinden hasıl olan 41.416 lira ve muhtelif ikraz faizlerinden hasıl olan 5.230 lira ile birlikte gelir, 46.674 lirayı bulmuştur.

Gelirin yekûnundan ödenmiş olan paralar yekûnu çıkınca, sandığın bu hesap devresi içindeki kârı 11.542 lirayı bulmaktadır.

İstanbul'da inşaat faaliyeti

İstanbul, 5 (Telefonla) — Geçen sene şehrimizde, diğer senelere nispetle hafif geçen inşaat faaliyetinin baharın yaklaşmasiyle beraber bu sene daha hararetli bir şekilde başladığı görülmektedir. Belediyeden istenen inşaat müsaadelerinin çokluğu, havaların düzelmesiyle beraber inşaatın pek ziyade fazlalaşacağını göstermektedir.

Yapılan inşaattan şehrin gittikçe toplandığı ve merkezileştiği görülmektedir. Şehir içinde arsalar pek azaldığından bir takım binaların yıkılarak yerlerine büyük binalar yapıldığı veya eski binaların tadil olunarak bugünün ihtiyaçlarına uydurulduğu müşahede ediliyor.

Alâkadarlar inşaatın oçğalmasına başlıca âmil olarak inşaat malzemesinin fiyatlarının çok düşmüş olmasını göstermektedirler.

Hükümet çimento ve çivi fiyatlarını koyduğu narhlarla haddi asgariye indirdiği gibi tuğla fiyatlarında da son yıllarda çok tenezzül vukua gelmiştir. Fakat buna mukabil arsa fiyatları, bilhassa halkın fazla rağbet gösterdiği semtlerde fahiş bir şekilde bulunmaktadır. Arsalar ucuz olsa inşaatın daha ziyade çoğalacağından şüphe edilmemektedir.

İkinci nevi ekmek nümunesi için hazırlıklar yapılıyor

İstanbul, 15 (Telefonla) — Bu hafta, belediye ikinci nevi ekmek için yeniden bir nümune hazırlatacaktır. Bu husus için icap eden masrafa karşılık olmak üzere belediye iktısat müdürlüğüne bir miktar tahsisat verilmiştir. Evelce de yazıldığı gibi 7,5 kuruşa satılacak olan bu ekmek yüzde yirmi mısır unundan, yüzde 80 de yumuşak buğday unundan mürekkep olacaktır. Yapılacak tecrübenin katî bir netice verebilmesi için belediye iktısat müşavere heyetinden iki kişi bu tecrübelerde hazır bulunacaklardır.

Üniversite meydanı açılacak

İstanbul, 5 (Telefonla) — Şehir mütehassısı Prost'un şehir plânına göre tanzim olunacak sahaların ön plânda bulunanların umumî menafi namına istimlâkine başlanacaktır. Bu arada üniversitenin önündeki meydanın genişletilmesi ve buradan Marmara denizine kadar olan sahanın açılması için Beyazıt'ta İnkılâp müzesinin önünde bulunmakta olan kırtasiyeci dükkânlarının kaldırılması icap etmektedir.

Bu dükkânların bugünlerde istimlâkine başlanarak kaldırılması için faaliyete geçilecektir. Diğer taraftan Aksaray tramvay caddesi genişletilecektir.

İdarî teşkilâtın geçirdiği safhalar

Türkiye'de 62 vilâyet, 378 kaza, 994 nahiye var

Dahiliye Vekâleti, millî hükümetin kuruluşu 920 den 938 e kadar olan seneler içinde idarî teşkilâtımızın geçirdiği safhaları tesbit etmiştir.

920 de memlekette 15 vilâyet, 16 müstakil liva, 35 merbut liva, 322 kaza ve 795 nahiye bulunmakta idi. 921 de vilâyet sayısı aynı kalmış, müstakil 24, merbut liva 30 olmuş kaza sayısı 325 e yükselmiş, nahiye sayısı 784 inmiştir.

923 de, yani cümhuriyetin ilân edildiği sene, livalar kaldırılmıştır. Bu sene vilâyet sayısı 69 olmuş, kaza sayısı gene 325 olarak kalmış, nahiye sayısı 784 e inmiştir.

925 de vilâyet sayısı 74 de çıkarılmıştır ki, cümhuriyet tarihinde en yüksek vilâyet adedi bu senedir.

929 da nahiyeler teşkilâtlı ve teşkilâtsız olarak ikiye ayrılmıştır. Bu sene içinde idarî teşkilâtımızın tablosu şudur: 63 vilâyet, 338 kaza, 150 teşkilâtlı, 590 teşkilâtsız nahiye.

934 de vilâyet sayısı 57 ye indirilmiş, kaza sayısı 352 ye çıkarılmıştır. Bu sene içinde teşkilâtlı nahiye sayısı 223; teşkilâtsız nahiye sayısı 655 olmuştur.

Son sene olan 938 de idarî teşkilâtımızın tablosu şudur: 62 vilâyet, 378 kaza ve 323 ü teşkilâtlı, 671 i teşkilâtsız olarak 994 nahiye.

Bir kaçakçılık hadisesi etrafında tahkikat devam ediyor

İstanbul, 5 (Telefonla) — Sokoni Vakum gaz şirketinin bir vapurunda yakalanan kaçak eşya takibatına bugün de devam edildi. Tahkikat evrakı yarın tekemmül edecek ve kaçakçılık yaptıkları sabit olan kumpanyanın depo müdüriyle gemi müdürü ve altı tayfa kaçakçılık muhakemesine verileceklerdir. Bugün hâdisenin bir de rüşvet tarafı meydana çıkarılmıştır. Cürmümeşhut yapılır yapılmaz direktör memurları odasına dâvet etmiş, kendilerine 150 lira rüşvet mukabilinde bu işi kapatmalarını ve bu işi idare etmelerini teklif etmiştir.

Memurlar parayı alarak derhal bir zabıt varakası yapmışlar ve muhafaza başmüdürlüğüne vermişlerdir. Yarın müdür ve kaptan aynı zamanda rüşvet vermek suçundan da muhakeme edileceklerdir. Gemideki aramalar bugün bitmiştir. Süt, bira hulâsası, pisküvi, ipekli kumaş, viski gibi birçok kaçak eşya elde edilmiştir. Kumpanya direktörünün ve depo memurlarının evlerinde yapılan araştırmalarda da içkiler, iskambil kâğıtları, ecnebî sigaraları ele geçirilmiş ve bunların şirketin muhtelif vapurlariyle memlekete sokulduğu tesbit edilmiştir.

Bu şirketin kaçakçılık muhakemesinde görülmekte olan bir davası daha vardır.

Ş. Karahisar Halkevinin çalışmaları

Ş. Karahisar 5 a.a. — İlçemiz Halkevinde üç kısım olmak üzere 1 şubattan itibaren fransızca kursu, haftada bir de usulü ticarîyi gösterir bir hesap kursu açılmıştır.

HAYVAN NESİLLERİNİN İSLAHI

Memleketin her tarafında esaslı bir sağlık mücadelesi yaptırılıyor

Ziraat Vekâleti veteriner umum müdürlüğü, 1938 senesi içinde veteriner teşkilâtımızın, bilhassa sağlık zabıtası servisinin faaliyetine ait enteresan bir rapor hazırlamıştır.

Millî servetlerimizin başında gelen hayvancılığımızın ilerlemesi ve bir taraftan miktarının artarken diğer taraftan kalitesinin ve cinsinin ıslâhı yolunda alınan tedbirler bu yolda mühim neticeler elde edilmiş olduğunu göstermektedir.

Hayvan sağlık zabıtası kanunundaki hastalıklardan başka aralarında meme gangreni, hazım ve teneffüs cihazları parazitleri gibi hastalıklar bulunan sekiz hastalığın ihbarı ve mücadelesi mecburî kılınmıştır.

Türkiye - Irak - Suriye arasında üç taraflı bir veteriner anlaşması yapılmış, tasdik edilmek üzere Kamutaya takdim edilmiştir. Memleketimizin en çok hayvan çıkardığı Yunanistan - la da bir veteriner anlaşması yapılmıştır. Bu da yüksek kamutaya takdim edilmek üzeredir.

Sahiller ve hudut murakabe işlerinde Filistin'le olan ihracatımızı garanti altına almak için Mersin'de orta tip ve tam teşkilâtlı bir tahaffuzhane yaptırılmıştır.

Nalband mektepleri ve nalbantlık sanatı hakkındaki kanun çıkarılmıştır. Bu kanuna aid olan nizamname de yapılarak Devlet Şûrasına sevkedilmiştir.

Selimiye'de bir nalband mektebi tesisatı yapılmış ve dört devrede yüz nalband kursa devam ederek ehliyetname verilmiştir.

Hayvan ve maddeleri ihraçlarına ayrılacak kapı ve limanları menşe ve hinterland hareketlerine ait kesafet üniteleri içinde tekrar tespit edilmiş ve bu hususta bir nizamnameye bağlanmıştır.

Talimatnameler:

918 senesi içinde neşir ve yürürlüğe sokulmuş olan talimatnamelerden bazıları şunlardır:

A — Hummayı kulaî, aftizasyon ve dezenfeksiyon talimatnameleri, demiryollarıyla nakledilecek hayvanların ve maddelerin tâbi olacakları şartlara ait demiryoları hayvan hareketleri talimatnamesi, İngiltere'ye ithal edilecek hayvan ve maddelerinin tâbi olacakları şartlara ait talimatname, Mersin limanı ve hinterlandı hayvan hareketleri talimatnamesinin 3 üncü maddesini değiştiren bir talimatname; şark hayvan hareketleri talimatnamesinin A paragrafını değiştiren talimatname.

Aktif mücadele :

Koruma muayeneleri kısmında ve hudut iç memleket hayvan hareketleri mürakabesinde 28 vilâyette 13.435 büyük ve 754.368 küçük baş aşiret; 54 vilâyette 139.012 büyük, 1.059.518 küçük baş sürek; 17 vilâyette 62 panayırda 61.144 büyük ve 38668 küçük baş; 43 vilâyette 4920 köyde 4.961.606 büyük ve küçük baş hastalıklar bakımından taramadan geçirilmiştir.

Yabancı memleketlere çıkarılan 500.000 baş hayvan ve ham hayvan maddeleri birer birer veteriner teşkilâtının elinden geçirilmiş ve bunun için mevzuat dahilinde sağlık raporları verilmiştir.

Koruma aşılamaları kısmına gelince- İnsan sağlığını da tehdit eden antroksa karşı 16 vilâyette 282 köyde 14213 büyük ve 332.942 küçük baş ünik aşı tatbikına; Bursa mıntakasındaki uyuz profilaksı olarak 151 köyde 96620 baş koruma banyosuna tâbi tutulmuş ve bu mıntakada yeniden iki modern koruma havuzu inşa edilmiştir.

Durin hastalığı mücadelesinde 11 kuvetli mücadele ekipi ile Diyarbakır'dan 25316; Mardin'de 49.567; Urfada 33887 baş hayvan muayneeden geçirilmiş;

Adıyaman'da 1959; Besni'de 2748; Kâhta'da 398 ki, yekûn olarak 5105 hayvan serirî ve serolojik muayeneden geçirilmiştir.

İnsan sağlığını da tehdit eden ruam bakımından Bursa'da ilân edilen ve 10 veteriner ekibin itşirâkiyle yapılan umumî mücadelede 10 kazada ve 755 köyde 39.943; baş hayvan muayeneden geçirilmiştir.

937 de mücadelesi bitirilen Trakya ve İstanbul mıntakalarındaki ruam mücadelesinin 938 kontrolunda Kırklarelinde 15 mevkide 2032; Edirne'de 13 mevkide 2055; Çanakkale'de 4 mevkide 226; Tekirdağında 9 mevkide 527; İstanbul'da 36 mevkide 2207 hayvan muayeneden geçirilmiştir.

Gene insan sağlığını da tehdit eden tüberküloz için Çubuk - Ankara, Beylikköprü Eskişehir hattının 20 kilometre derinliği sahasında 3 mücadele ekibi tarafından 168 köyde Çubuk - Ankara ekipinde 10.140; Ankara - Beylikköprü ekipinde 10.322; Beylikköprü - Eskişehir ekipinde 22.008 baş mecburî tüberkülinden geçirilmiş ve müspet reaksiyonlu 541 başın zararı ortadan kaldırılmıştır.

Gene Balıkesir'in 3 kazasında 418 köyde 3840 hayvan aynı muayeneye tâbi tutulmuşlardır.

Uyuz ve daimî mihrak kesafetini arzeden Sazak ve Mihalıçzık mıntakasında 12 mevkide iki ekip tarafından 27.538 küçük baş mecburî tedavi ve korumaya tâbi tutulmuşlardır.

Urfa, Mardin, Diyarbakır ve Bingöl vilâyetlerinde yapılmaya müsaid bir karakter alan ve mıntakanın yabancı memlekete olan ihraç vaziyetini tehdit eden hummayı kulâi için dört kuvetli ekiple 15 haziran 938 de mücadele ilân edilerek 4 ay devam etmiş ve bu dört vilâyetin bütün köylerinde mevcut çift tırnaklılar birer birer elden geçirilmiştir.

Pasif mücadeleye gelince: Aralarında hastalık ilân, ihbar veya tarama servisi tarafından tesbit edilen mihraklarda antrakse karşı 406.531; çiçeğe 576.880; hummayı kılâiye 401 bin 224; karbona 21.186; kanatlıların hastalıklarına karşı 22.739 baş hayvan aşılanmış ve ayrıca mücadelesi aşı ve seroma bağlı olmıyan ve hayvan sağlık zabıtası kanununda dahil kuduz ve keçi posterollozi gibi diğer hastalıklarla kanun ve nizamname hükümleri içinde mücadele edilmiştir.

Mücadeleler için icap eden teşhis vasıtaları aşi ve seromlar, Pendik, Etlik bakteriyoloji enstitülerinde ve veteriner fakültesi hıfzıssıhha enstitüsünde hazırlanmış ve tatbiklerden teşhis için gönderilen marazî maddelerin bakteriyolojik ve serolojik tahlilleri bu müesseselerle İzmir hıfzıssıhha lâboratuvarında yapılmıştır.

Yuvarlak rakam

"İkdam" arkadaşımız bir fıkrasında şöyle diyor: "Anadolu'nun 100 milyon türkü rahat rahat yaşatacağını biliriz!,,

Anadolu'nun acaba neresinde? Çöllerinde, bozkırlarında, sarp dağlarında, kayalıklarında mı? Anadolu'nun verimli ve münbit topraklarının kilometre - kare hesabını yapan kim? İstatistiklere göre, toprak genişliği ile nüfus kesafeti arasındaki nisbet bazı memleketlerden çok az görünen, meselâ, Karadeniz bölgesinde mütemadi göç olmasının sebebi acaba nedir?

Rakamlarla uğraşmak, hele böyle rakamlarla, pek nazik bir iştir. "İkdam,, arkadaşımız kendisine bu tahmini veren zattan, acaba, münbit arazi ve bu arazinin de münbitlik kabiliyetini sormuş mudur?

Bir memleketin nüfus imkânları o memleketin satıh mesahası ile ileri bir memleket nüfus kesafeti arasında nispet tesis edilmekle ne aranmıştır, ne de bulunur. Çünkü bir memleket nüfusunu taş ve toprakla değil, yetiştirdiği maddelerle besler. satıh mesahası orta Anadolu'yu kırallıklar büyüklüğünde gösterir: halbuki mütehassıslar orta Anadolu'nun, yağış, inbat ve sair zaruretler dikkate alınarak, kaç besleyici tarlası olduğunu parmakla sayabilirler.

Böyle yuvarlak tahminler, ziraî ve iktısadî hakikatlere olduğu kadar, millî menfaatlerimize de zıttırlar.

Yanılgılar

Uğur

Frenk ananesine göre 13 rakamı uğursuzdur. Fakat eğer ayın 13'ü cumaya rastlarsa ondan sonra gelecek 13 hafta için hayır alâmeti sayılır, işler iyi gidecektir. Ancak bunun tutması için insanın 13 üncü günü sabah erkenden bir odun parçasına elini dokundurması lâzım.

Bunu böylece söylerler. Fakat doğru olduğu daha geçenlerde anlaşılmıştır. Bir fransız kızı şu hikâyeyi anlatıyor:

— 13 cuma idi. Sabah sabah kalktım.Odunu akşamdan kapının arkasında hazırlamıştım zaten. Daha saçlarımı düzeltmeden gittim, oduna elimi dokundurdum. Bir saniye geçmemişti ki kapım çalındı, bir elimde odun olduğu halde açtım. Nışanlımın gönderdiği on bin franklık çeki de sağ elime tutuşturdular.

Görülüyor ki "bâtıl, hurafe,, diye olur olmaz şeyleri alaya almak her zaman doğru değil!

Namına âbide dikilen boğa

İngiltere'de Vyoming kasabasında damızlık bir boğa namına bir âbide dikilmiştir. Âbidenin üstünde "Prens Dominik,, ismi yazılıdır. Prens Dominik hayatta iken boğaya takılan addır.

Bugüne kadar milyonlarca boğa ölmüş, fakat hiç birine âbide rekzedilmemiş olduğuna göre, akla gelir:

Prens Dominik'in hususiyeti neydi acaba?

Cevap şu: bu damızlık boğa 1200 buzağının babasıdır.

Daha birçok memleketlerde çok çocuklu babalara mükâfat verilmesi için parlâmentolar kanun maddeleri üzerinde münakaşa halindedirler. Münakaşayı bitirmiş olanlar da altı çocuk babasına, yedincisini büyütmek cesaretini veremiyecek kadar mütevazıdır.

Hazin bir tezat!

HAVA

Hararet derecesi Antalya'da 14 de yükseldi

Dün şehrimizde hava açık geçmiş rüzgâr cenubu garbîden saniyede 3 metre kadar hızla esmiştir. Günün en yüksek suhuneti sıfırın üstünde bir derece olarak kaydedilmiştir. Yurtta hava Karadeniz kıyılarında bulutlu, diğer bölgelerde umumiyetle açık geçmiştir. Rüzgârlar orta Anadolu'da umumiyetle durgun, diğer bölgelerde mütehavvil olmak üzere saniyede en çok 7 metre kadar hızla esmiştir.

En düşük suhunetler sıfırın altında Eskişehir ve Erzincanda 11 Kayseride 12, Ulukışlada 13, Kırşehir, Beyşehir ve Sıvas'ta 14, Erzurum'da 18, Kars'ta 22 derecedir.

En yüksek suhunetler de İzmir'de 10, Bodrum ve Adana'da 13, Antalyada 14 derecedir.

DIŞ POLİTİKA

Sovyet - Macar münasebetlerinin inkıtaı

Macaristan'ın birkaç hafta evel, antikomintern pakta girmesi üzerine sovyet hükümeti, bu devletle siyasî münasebetlerini kesmeğe karar vermiştir. Sovyet hükümetinin bu kararı Budapeşte'de hayretle karşılandı. Çünkü antikomintern paktı ilk defa olarak imza eden Almanya ve Japonya ile sovyetler arasındaki münasebetler inkıtaa uğramadığı gibi, Moskova, İtalya'nın da pakta iştirâkini, siyasî münasebetlerin kesilmesi için sebep addetmemiştir. Fakat sovyet hükümeti, diyebilir ki, Japonya ve İtalya bu pakta girmekle istiklâllerini kaybetmemişlerdir. Halbuki Macaristan, Litvinof'un Moskova'daki macar elçisine söylediği gibi, bazı devletlerin kuvetli tazyiki altına girdiğinden, sovyetlerin nazarında müstakil olmaktan çıkmıştır.

Antikomintern pakt, malûm olduğu üzere, ilk defa olarak, 1936 senesinde Japonya ile Almanya arasında imzalanmıştı. Bu iki devlet, o zaman, böyle bir paktı imzalamaktaki maksatlarını, enternasyonal bir ihtilâl teşkilâtı addettikleri antikominterne karşı alınmış tedbir şeklinde izah etmişlerdi. Pakta ertesi sene İtalya da girdi.

Gariptir ki komünistliğe karşı cephe birliği yaptıklarını bildiren İtalya ile Almanya, büyük devletler arasında komünist Rusya'yı ilk önce tanıyan iki devletti. İngiltere ve Fransa Sovyet Rusya aleyhine bir Avrupa bloku teşkil etmeğe çalıştıkları sıradadır ki Almanya, nisan 1922 Rapallo muahedesiyle Rusya'yı tanıyarak garbî Avrupa'da büyük heyecan uyandırmıştı. Gerçi Almanya'da rejim değişmiştir. Fakat birkaç sene evelisine kadar faşist İtalya'nın sovyet Rusya ile münasebetleri daima korekt, hattâ denilebilir ki samimî olmuştu. Bu itibarladır ki İtalya'nın antikomintern pakta iştirâki, o zaman, komünistlik korkusundan ziyade Almanya ile bir iş ortaklığına girmesi şeklinde tefsir edilmişti.

Japonya'ya gelince; bu devlet de antikomintern pakta girmekle üzerine terettüp eden vazifeyi daha aykırı bir şekilde yaptı: Çin'de komünistliğin yayılmasına mani olabilecek olan yegâne kuveti, Çankayşek'i imha etmeğe çalıştı.

Bu sebepledir ki antikomintern pakt kombinezonu birçok mahfillerde şüphe ve hattâ endişe uyandırmıştır. Bu vaziyeti endişe ile telâkki eden devlet yalnız sovyet Rusya değildir. Fransa ve hattâ İngiltere de bazan antikomintern pakt kombinezonunun kendilerini istihdaf ettiğinden şüphe etmişlerdir.

Bir müddettenberi Polonya'nın ve Çek - Slovakya'nın bu pakta girmesinden bahsediliyordu. Belki de Çek-Slovakya eninde sonunda girmiye mecbur kalacaktır. Esasen bugün filen totaliter devletlerin nüfuzu altındadır. Fakat Polonya, komünistliğin yayılmasına karşı alınmış tedbirden ziyade, maksat ve hedefleri muayyen olmıyan fakat mahiyeti itibariyle siyasî ittifaktan da daha derin ve şümullü olan bir ideoloji blokuna girmekten çekinmiştir. Binaenaleyh Macaristan antikomintern blokunun dördüncüsü oluyor.

Sovyet Rusya, bu blok hakkındaki görüşünü ötedenberi gizlememiştir. Bu defa Macaristan'ın bloka iltihakiyle bu noktai nazarı daha şiddetli bir surette göstermişse, bunun sebebi, böyle bir cereyanın küçük devletler arasına yayılmasına mâni olmak düşüncesi olsa gerektir. Sovyet Rusya demek istiyor ki bu bloka girecek olan devlet bizimle siyasî münasebetlerinin inkıtaa uğrıyacağını hesaplamalı ve kararını ondan sonra vermelidir.

A. Ş. ESMER

Radikaller B. Daladiye'ye itimat beyan ettiler

Paris, 5 a.a. — Radikal sosyalist fırkasının merkezî siyasî komisyonu, ittifakla aşağıdaki takriri kabul etmiştir:

Umumî siyasî encümen, mesaisine başlamakta olduğu şu anda Başvekil Daladiye'ye ittifakla ihlâskârane itimadını beyan ve kendisine bütün fransızları Fransa'nın istikbalini ve idealinin muslihane parıldamasını tam bir tesanütle ve mağlûp edilmez bir vahdetle himaye etmeğe parlâmento kürsüsünden dâvet etmiş olmasından dolayı teşekkür eder.

DÜNYA HABERLERİ

İTALYA FRANSA'YA TAARRUZ EDERSE...

İngiltere Fransanın yanında yer alacak

Musolini böyle bir tehlikeyi göze alabilir mi

İngiliz basınının tefsirleri

Londra, 5 a.a. — Büyük pazar gazetelerinin siyasî muharrirleri, B. Hitler'in nutkundan sonra artık sözün İtalya'ya ait olduğu kanaatindedirler.

Bu muharrirler, İtalya'nın Akdeniz havzasında diplomatik taarruzunun vahîm neticelerini gizlememekle beraber, bazı âmiller kendilerine oldukça cesaret verici mahiyette görünmektedir.

Söndey Tayms gazetesi, bundan böyle Avrupa'nın, hiç olmazsa garp Avrupasının, yalnız harptan sakınacağını değil, barıştan da istifade edeceğini ümit ettiren ciddî sebepler mevcut olduğunu bildirmektedir.

İngiltere ve Fransa

Gazete diyor ki:

"Fransa'nın İtalya'ya taarruz etmiyeceği ve eğer İtalya Fransa'ya hücum ederse İngiltere'nin Fransa'nın yanında yer alacağını söylemek bir mütearifeyi isbata kalkışmak demektir. Musolini böyle bir tehlikeyi göze almak istiyecek midir? Bu takdirde muzafferiyeti ihtimali pek uzak ve böyle bir muzafferiyet olduğunu farzetsek bile bunun faydaları nisbeten daha az talihli bir diplomasinin faydalarından dahi çok az olacaktır. Hakikatte, İtalya, Almanya katî olarak kendisiyle birlikte yürümedikçe harbı düşünemez. Fakat bu şartlar altında bir harbın en muhtemel neticesi İtalya'nın hakikî istiklâlinin nihayeti demek olmıyacak mıdır Almanya'nın şimdi dahi hâkim ve nafiz bir partöner olduğu doğru olmakla beraber, İtalya'nın alman yardımı ile hezimetten kurtulacağı bir harptan sonra, bu düşünce daha ziyade hakikat olmıyacak mıdır?

Almanya'ya gelince...

Almanya'ya gelince, gazete, harptan beri abluka için yapılan gayretleri kırmıya muvaffak olduktan sonra bu memleketin müstemleke sahasında bir sergüzeşti tecrübe etmemesi için hiç bir sebep görmemektedir..

Keza şurası da kayda lâyıktır ki, B. Hitler nutkunda İtalya'yı Fransa'ya karşı teşciden sakınmıştır. Almanya, ancak menfaatlerini takip için tek yolun İngiltere ve Fransa ile harp etmek olduğuna kanaat getirdiği zaman İtalya'ya silâhla müzaharet edecektir."

Yazı şu suretle bitiyor.

" Fakat Almanya ingiliz silâhlanmasını ve çabuk ve nihaî bir harp imkânsızlığını göz önünde tutmayı öğrenmiş görünmektedir.„

Observer gazetesi ise vaziyetin daha az basit olduğu kanaatindedir ve diyor ki:

Demokratların geçirecekleri imtihan

" Garp demokrasilerinin, kendilerini bekliyen diplomatik imtihan hakkında hayale kapılmak için kör olmaları lâzımdır. Bu imtihan az veya çok zamanda önümüze çıkabilir, fakat Musolini, mânalı bir tarzda muhafaza ettiği sükûtu bozmak ve nihayet Fransa'ya karşı isteklerini ortaya koymak zamanının geldiğine hükmettiği taktirde bu imtihanı her an empoze edebilir. Hitler uzun bir devre için barışa inandığını söylediği zaman, şarta bağlı bir teminat vermektedir. Teşebbüsü her an için Musolini'ye bırakıyor. Fransız - italyan ihtilâfı İngiltere'yi, Almanya'yı ve diğer memleketleri doğrudan doğruya daha ziyade alâkadar eden meselelerden tamamen hariç mütalea edilemez. Bizi bekliyen diplomatik imtihan çetin ve tehlikeli olacaktır."

Kondor tayyaresinin uğradığı kazanın sebebi

Berlin, 5 a.a. — Manila civarında Kondor - foke - vulf deniz tayyaresinin suya düşmesi hakkında yapılan resmî araştırmalar neticesinde sabit olmuştur ki, bu motörlerden birinin Burgusunun düşmesi veya her hangi diğer bir teknik kusurdan ileri gelmemiştir Tayyarenin denize düşmesi benzinin tükenmesi neticesidir.

Japonya Çin'de malî tedbirler alıyor

Tokyo, 5 a.a. — Domei Ajansı bildiriyor :

Malî ve ticarî mahfillerde gittikçe ilerliyen bir fikire göre, Japonya'ya Mançuri ve Çin'in işgal edilen kısımlarına şamil olan yen piyasasından Şanghay'ın ayrılması icabedecektir.

Bilhassa malî mahfiller, bu tedbirin, orta Çin'in bu büyük limanına muhasemattan evelki faaliyeti iade edeceği kanaatindedirler.

Tokyo, 5 a.a. — Japon - italyan - alman cemiyeti komünizmle mücadelede menfaati olan bütün Asya milletlerine mensup delegelerin bir konferans halinde toplanmıya dâvet edilmesi için teşebbüste bulunmuştur. Konferansın 20 eylülde Tokyo'da toplanacağı bildirilmektedir .

Büyük Faşist konseyi gizli bir toplantı yaptı

Faşizm gönüllü kuvetleri

Franko dâvayı kazanıncıya kadar İspanya'da harbi bırakmıyacaklar

Roma, 5 a.a. — Büyük faşist konseyi bir toplantı yapmıştır. Büyük konseyin müzakereleri gizli cereyan ettiği için neşredilen tebliğ haricinde elde edilen şey, yalnız Franko'nun katî tam zaferinden önce lejyonerlerin İspanya'yı terketmiyeceklerine dair olan resmî malûmattır.

Bu hususta Giornale d'İtalia gazetesi şu satırları yazıyor:

"Kızılların silâh ve orduları İspanya'da ve tertip eyledikleri ve vakit vakit iltica ettikleri ve müzaharet gördükleri bitişik topraklarda tamamen tasfiye edilmedikçe ve her türlü diğer haksız müdahalelerden vazgeçilmedikçe, Franko'nun zaferine tam ve emniyetli adı verilemez. Buna binaen italyan lejyonerleri, ispanyol toprakları kızıl askerlerden tamamen temizlenmedikçe, bu toprakları terketmiyeceklerdir."

Resmî tebliğ

Büyük faşist konseyi içtimaından sonra gece neşredilen tebliğin metni aşağıdadır:

"Duçe beynelmilel umumî vaziyet hakkında izahat vermiştir. Büyük konsey bu beyanatı bir çok defalar hararetle alkışlamıştır.

Duçe'den sonra B. Ciano İtalya'nın politikasının bazı hususî veçhelerini tahlil eylemiştir. Büyük konsey aşağıdaki iki karar suretini alkışlarla kabul etmiştir:

"Büyük faşist konsey B. Hitler tarafından iktıdar mevkiine geçişinin altıncı yıldönümü münasebetiyle söylenen ve faşist ve nasyonal sosyalist inkılâplarını bağlıyan siyasî ideal ve askerî tesanüdle iki memleketin istikbalini teyid eden nutkundan dolayı derin memnuniyetini ifade eder."

Gerone'nin zaptı dolayısiyle sevinç

"Gerone'nin işgaliyle bütün Katalonya'nın bundan böyle bolşevik itisafından kurtulduğu bir tarihte toplanan büyük faşist konseyi kahraman ispanyol muharipleriyle lejiyonerlere hararetli selâmını gönderir ve faşizm gönüllü kuvetlerinin dâva Franko'nun zaferiyle neticelenmeden bu dâvayı terketmiyeceklerini herkese bildirir."

Müteakiben Duçe, faşizm muharip kıtalarının yirminci yıldönümünü tesit için alınan tedbirleri anlatmış ve bunun üzerine konsey aşağıdaki karar suretini kabul etmiştir:

Büyük faşizm konseyi, Duçe'nin teklifi üzerine muhrip kıtaatın yirminci yıldönümü münasebetiyle, sosyal kanunların heyeti umumiyesine yeni bir inkişaf temi nedilmesini kararlaştırır.

Konsey nihayet, hesap divanının 1937 - 1938 hesapları hakkındaki raporunu dinlemiş ve 10 şubat tarihinde tekrar toplanmak üzere dağılmıştır."

Fransız eski muhariplerinin bir kararı

Lil, 5 a.a. — Droulers eski muharipleri kendilerine bir Roma seyahatinde Duçe tarafından verilen bayrak ve nişanı, İtalya'da Fransa'ya karşı yapılan mücadele sebebiyle, geri göndermeyi kararlaştırmışlardır.

İtalyan istekleri baki

Paris, 5 a.a. — Büyük faşizm konseyinin içtimaından sonra neşredilen tebliğ geç alındığı için bu sabah gazetelerinde tam tafsilât mevzuu teşkil edememiştir.

B. Musolini

Roma'dan Jur gazetesine bildiriliyor:

"B. Ruzvelt'in matbuata olan beyanatından ve Lord Halifaks'ın yarım ada matbuatı tarafından çok uzlaştırıcı olarak karşılanmış bulunan nutkundan sonra tebellür eden vaziyet muhtelif italyan şahsiyetlerinin nazarında hakikaten sansasyonel bir karar veya vaziyet almayı haklı gösterecek mahiyette görünmüyor. Müteaddid tefsirlere göre, italyan istekleri meselesi daima mevcut kalmaktadır ve yeşil masaya ancak bütün İspanya Franko kıtaları tarafından işgal edildikten sonra gelecektir."

İtalya'ya nota mı verilecek?

Bayan Tabui, Övr gazetesinde yazıyor.

"Duçe'nin pazartesi veya salı günü diplomasi yolu ile büyük devletlere bir nevi muhtıra göndererek isteklerini teşrih etemsine intizar edilmektedir. Şüphesiz bu tahminden ibaret - tir. Fakat dün akşam muhtelif hükümet merkezlerinde bunu kaydettik ve haberi olduğu gibi veriyoruz."

Ordr gazetesinde Viver de, gelecek hafta bir nota verileceği zannındadır.

Muharrir, Roma - Berlin - Tokyo müsellesinin hümmalı faaliyetini kaydediyor ve katî devreye girilmekte olduğu kanaatini gösteriyor ve diyor ki:

"Netice, demokrasilerin totaliter devletler karşısında gösterecekleri insicam ve azim derecesine bağlı olacaktır."

Hitler Musolini'ye itidal tavsiye ediyor

Nihayet Popüler gazetesinde Brosolet, Roma ve Berlin arasında anlaşmazlığı bildirerek alman kaynağından alınan bazı haberleri kaydederek diyor ki :

"B. Hitler'in B. Musolini'ye Tunus ve Korsika'yı istememeği tavsiye etmesi bir itidal eseri olarak gösteriliyor. Marsilya, Liyon ve Paris'i istememesini de pekâlâ tavsiye edebilirdi. B. Hitlerin, B. Musoliniyi ideale sevk vesilesi altında onu Korsika'nın gayri askerî hale konulmasını ve yahut Tunus'taki italyanlara ait hakların arttırılmasını istemeğe teşvik etmesi garip olduğu kadar vahimdir.

Zira, mihverin istek cetveli nihayet bu ise, diplomatik müzakere derhal kapanacaktır.„

Fransız Cümhurreisi B. Löbrön bir tören esnasında

Fransa'da Cümhurreisi seçimine hazırlık

Paris, 5 a.a. — Bazı gazeteler, hükümetle parlâmento divanları arasında hasıl olan bir anlaşma neticesinde yeni Reisicümhur intihabatı tarihinin 6 nisan olarak tespit edildiğini yazmaları üzerine, Havas muharriri Cümhurreisi intihap edecek olan millî meclis riyaseti anayasa iktizasında âyan reisinden bu bapta mütemmim malûmat rica etmiştir.

Ayan reisi Janneney, millî meclisin toplanması tarihini Başvekil ile mebusan ve âyan reisleri tespit eyliyeceğini hatırlatmış ve ne kendisinin ne de mebusan reisi Heryo'nun bu hususta hükümet tarafından henüz istimzaç edilmediklerini söylemiştir.

Fransa'ya sığınan hükûmetçi devlet adamlarının vaziyeti

Perpinyan, 5 a.a. — B. Azana gece Lasillas'ta fransız hududunu geçmiştir. Şimdi burada bulunmaktadır. Cümhurreisi siyasî pasaportu aldıktan sonra Paris'e gidecektir.

Azana ailesi âzasına Fransa'ya kadar refakat eden otomobiller saat yedide Leherthus'e muvasalât etmişlerdir.

Katalonya başkanı B. Kampanys ile Bask hükümetinin reisi B. Aguirre siyasî pasaportlarını almışlar ve nereye gideceklerini bildirmeden Perpinyan'dan ayrılmışlardır.

Verilen malûmata göre, İspanya mesai nazırı B. Mois Regas da gece fransız hududunu geçmiştir.

Umumiyetle iyi malûmat alan mahfillerde, cümhur başkanı B. Azana'nın seyahati kendisinin ve umumiyet itibariyle cümhuriyetçi siyasî şahsiyetlerin Negrin tarafından derpiş edilen müdafaaya muzaharet etmeğe âmâde olmadıkları manasına alınmaktadır. Bazılarına göre, bu nokta hakkında cümhuriyetçilerle hükümetin diğer âzası arasında tam bir görüş farkı mevcuttur.

B. Negrin ile hükümet âzasının Katalonya'dan tayyare ile Valansiya'ya hareket ettikleri ısrarla söylenmektedir.

Son dakika

Paris, 5 a.a. — Ekselsior gazetesine son dakikada bildirildiğine göre, B. Alvarez Delvayo Fransa'dan Katalonya'ya dönmüştür. B. Negrin de Katalonya'da bulunmaktadır.

İngiltere'de bir sivil müdafaa plânı hazırlandı

Londra, 5 a.a. — B. Anderson, harp halinde derhal tatbik edilebilecek bir sivil müdafaa plânının hazırlandığını bildirmiştir.

Projenin esasları şunlardır:

Bütün memleket on iki bölgeye taksim olunacak ve harp halinde her bölge daha barış halinde tayin edilecek olan bir bölge komiserinin kumandasına verilecektir. Bir harp ihtimaline karşı her şey hazır olacak ve sivil ve askerî makamları daimî temas halinde bulunacaklardır. Bununla beraber, komiserlerin salâhiyeti askerî meselelere şamil olmıyacaktır.

TÜRKİYE BASINI

Yeni bir mefhum

AKŞAM'da Dikkatler sütununda bu başlıkla çıkan fıkrada muharrir diyor ki:

" (Koordinasyon) diye yeni bir mefhumun hayatımıza girdiğini bir müddet evel memnuniyetle haber almıştık. Başvekâlet nezdinde bu isimde bir büro açılıyor, muhtelif devair arasındaki münasebatı ayarlıyacak denildi idi. Vali Lütfi Kırdar da, ezeli bir çatışma halinde olan belediye ile evkafı bazı hususlarda uzlaştırmağa çalışacakmış: meselâ bunlarlan biri, bir meydan açarken, öbürü de civarda kendine ait binaları hale yola sokacakmış.

Koordinasyon fikrini şimdiye kadar iyi hazmetmiş olsaydık, Atatürk köprüsü yapılırken, iki başındaki meydanları ve yolları da beraber açmamız; Eminönü ve Dolmabahçe meydanlarına başlarken buralara hâkim camileri ve avlularını da aynı zamanda tanzime koyulmamız lâzım gelirdi. Hattâ buraların etrafını süsliyecek, yeni binaların yükselmeleri için bazı şerait hazırlamamız icap ederdi.

Ümran için çabaladığımız şu sırada en ön safta benimsiyeceğimiz ve her adımı atarken aklımıza getirecemiz modern telâkkilerin belki de en başında koordinasyon gelir.

Büyük işlerden en küçüklerine kadar bunu istiyoruz: yeni mevsim tarifelrinin imtizaçlı yapılmasına ve önümüzdeki yaz zarfında bütün şehir içi devlet nakliyatında tek biletle seyahat imkânının hazırlanmasına kadar...„

AVRUPA BUHRANINDA BİR ÜMİT SAFHASI

VAKİT'te B. Asım Us, son günlerde İngiltere'nin millî müdafaa teşkilâtında yapılan mühim bir değişikliği Lort Shatfild'in getirilmesi münasebetiyle yazdığı bir makalede şunları yazmaktadır:

"İngiltere hükümeti tarafından alınan bu tedbirler haddi zatında mühimdir. Faakt ehemiyetin derecesini takdir etmek için bu tedbirlerin Çemberleyn - Musolin mülâkatından sonra İspanya dahilî harbinde Frankocuların katî galebe neticesine yaklaştıkları bir zamanda alınmasına dikkat etmek lâzımdır.

Bununla beraber fransız gazeteleri vaziyetin vahameti karşısında bu tedbirleri kâfi bulmuyorlar.

Vakıa Musolini İtalya'nın Akdenizde statükoyu muhafaza edeceğine ve İspanya'da imtiyazlı bir mevki almak niyetinde bulunmadığına dair Çemberleyn'e söz vermiştir. İngiliz - İtalyan anlaşmasının tatbik mevkiine konması bu sayede olmuştur. Resmî Fransız mahafili de Franko'nun katî zaferinden sonra İtalya'nın bu vâdini tutacağı ümidini ifade ediyorlar. Bu vâdin tutulmıyacağı tahakkuk etmedikçe İngiltere ile Fransa'nın bugünkü itidal ve itimat siyasetlerini değiştirmiyeceklerini söylüyorlar. Fakat İtalya'da general Franko'nun son zaferi ve Barselonun zaptı üzerine yapılan nümayişler Akdenizde beklenen buhranın âkıbetinden endişe edenlere hak vercek bir şekil almıştır.

Fransız efkârı umumiyesi ingilizlerin mecburî askerlik usulünü kabul ve tatbik etmedikçe hava ve deniz silâhlanmasının arzu edilen tesiri husule getirmiyeceği kanaatindedir.

Hakikat halde bu yolda düşünenler haksız da değildir: İngiltere bugün mecburî askerlik usulünün tatbikine karar vermiş olsa ordu kadrolarının teşkili ve kara kuvetlerinin müessir bir millî müdafaa vasıtası haline gelmesi için en aşağı iki, üç sene ister. Eğer bu arada bir harp başlıyacak olursa garp hudutlarından başka cenup ve Pirene hudutlarından da taarruza maruz kalacak olan Fransa yalnız başına nasıl mukavemet edebilir?

İşte son günlerde italyanlar ile almanların harbe kadar gidecek tarzda tuttukları şiddet siyasetine bakınca fransızların bu endişeleri tabiî görülüyordu. Fakat bayram günleri içinde Amerika cümhurreisi Ruzvelt'in Avrupa'daki demokratik cepheye yardım vâdeden nutku siyasî vaziyette büyük bir değişiklik husule getirmiştir. Bu sayede fransızlar ile beraber ingilizler de İspanyada Frankocular cephesinin galebesi ile düştükleri endişe buhranları içinde geniş bir nefes alabilmişlerdir.„

Diplomatik seyahatlerden sonra...

B. Bek — Aynaya baktıkça kendimi her gün biraz daha B. Çemberleyn'e benzetiyoruz. Kanatlarım bile çıkmıya başladı.

(Polonya karikatürü)

Mısır hükûmeti bir harp filosu yaptırıyor

Bu filo iki sene içinde tezgâha konacak ve 3,5 milyon sterline malolacaktır.

Bugün Kahire'de, bir ingiliz askerî heyeti bulunmaktadır. Bu heyet, Mısır'ın kara ve deniz kuvetlerinin organize edilmesinde yardım etmektedir.

İngiliz amirallığı, G. T. Filip gemisinin kaptanına, bu heyette ingiliz bahriyesini temsil etmesi için emir vermiştir.

Bu subayın vazifesi, Süveyş kanlı ile, Mısır sahillerinin müdafasını temin edecek bir plân yapmaktır. Bundan başka, Mısır için bir donanma vücuda getirmek ve donanmaya lâzım olacak mürettebatı vücuda getirmektir.

Mısır millî müdafaa konseyi, hafif kruvazörlerden mürekkep bir donanma ile, mayin dökme ve tarama gemileri ve denizaltı gemileri inşası için icap eden ilk kredi olarak 1.023.000 Mısır lirası ayırmıştır.

Bu donanma iki sene zarfında tezgâhlara konacaktır. Ve takriben üç milyon 500.000 Mısır lirasına mal olacaktır.

Hafif kruvazörler, 2.500 ton ile 3.000 ton arasında olacaktır. Bu gemilerin seyir yarı kuturları büyük olmıyacaktır. Çünkü, bu gemiler vazifelerini üslere yakın mahallerde yapacaklardır, ve üslerden uzaklaşmıyacaklardır. Bu itibarla bu gemilerin ağırlıklarından iktısat edilecek, binnetice bunlardan yapılan iktısatla silâhlanmanın fazlalaşması temin edilecektir.

Donanmaya lüzumlu olan bahriye efradı ise, Mısır sahillerinde bol bol mevcut olan balıkçılardan meydana getirilecektir.

Bahriye subaylarına gelince, bunları yetiştirmek için yakında İskenderiyede bir bahriye akademisi açılmasına karar verilmiştir. Bu akademi açıldıktan sonra Mısır donanmasının muhtaç olduğu bahriye subayları buradan yetiştirilecektir.

Bundan başka hususî bir mektep daha açılacaktır. Bu mektep, bahriyeden ihtisas için gelenleri kabul edecektir.

İskenderiye deniz akademisinden çıkan subaylar, İngiltere'ye gidecek, ingiliz Home Fleet harp gemilerinde staj yapacaklardır.

Mısır gemileri, bilhassa İngiltere'de inşa edilecektir. Fakat diğer memleketlerde de yapılabilecektir. Acaba Mısır için yapılacak gemilerden Fransaya ısmarlanan olacak mı? Fransa ki, Mısır kanalını kendi parası ile, ve tehlikeler geçirerek açmıştır. Kanalı müdafaa etmeğe çok lâyıktır.

Jurnal'den

ULUS POSTASI

Franko'nun zaferi karşısında Fransa

General Franko, yeniden teşkil edilen İspanya'da dev adımlariyle yürüyor. "Kızıllar" kataloğuna ithal edilen mülteciler, vatanlarını tekrar bütünliyecekler, vatanlarına yeniden yerleşeceklerdir.

Eğer, iltica eden kadınları ve ihtiyarları kabul edecek olursak, içlerinde Fransa'ya dönmek istemiyen çıkacaktır. O zaman demokrat İngiltere'nin yaptığı gibi yüzüne karşı kapıyı kapatmak lâzım gelecektir.

Le Matin

Barselon düşerken

Barselon'un düştüğü, meclisin öğleden sonraki içtimarından evel haber alındı. Bu haber, ihtilâl saflarını yeise gark etti. Fakat ihtilâlciler silâhsız bulunuyordu. Bu ihtilâlciler nazırlar heyetini aşağıya atsalardı ne iyi olurdu! Ne fırsat! Yalnız, söylemek lâzımdır ki radikallerin ekserisi, işin nereye varacağını anlamak istediler.

Daladiye, mülteci İspanya'ya bir elçi gönderecek midir, işi bunu öğrenmektir. Eğer gönderecekse, o elçi, kendisine verilecek rolü lâyıkiyle ifa edecek değerde olmalıdır. Yoksa Nally gibi mahkûmun birisini görmek büyük bir hata olur. Hele birçok ağır hatalardan sonra..

Hemen bugün hareket edecek olan bir general olmalı idi!

L'Action française

Fransa'nın birliği

Altı günlük münakaşadan sonra, artık parlamento meclisinden başka bir şey istemiyelim.

Daladiye, nutuk söylerken Fransadan ve fransız topraklarından bahsederken, en sağdan en sola kadar onu alkışlamıyan kalmadı. Alkış o kadar uzadı, o kadar tekerrür etti ki, o anda mebusan meclisinin üzerinden bir "rüzgâr" geçti zannettik.

Flandenden Leon Blum'a Ksarinye Valladan Duclas'a kadar herkeste o anda şu düşünce vardı: Harice hatırlatmak lâzımdır ki Fransa mevcuttur, birliktir, parçalanmaz. Yine hatırlatmalıdır ki, Fransa'yı temsil edenler, icap ederse, hâdiselerin üzerine çıkmasını da bilirler.

L'Oeuvre

Sosyalistlerin vaziyeti

Sosyalist partisinin garip halini hemen işaret etmek lâzımdır. Bütün münakaşalarda en çok atılganlık gösteren döğüşçülük ve fikir mukavemeti gösteren bu sosyalist partisidir. Hükümetten ayrılsa mükemmel olur, çünkü hükümetin verdiği metanet kararını gevşek buluyor.

Ayni sosyalist partisi, bir milletler arası konferansı açılmasını istiyor. Öyle bir konferans ki, orada Fransa, yolunmuş tavuğa dönecek!

Eğer mukavemet etmek istersek, sosyalistlerin temenni ettiği bir konferansta imkânı yok mukavemet gösteremeyiz. O kadar belli bir şey ki, nerede ise her kesin gözünü çıkaracak çünkü o kadar açık...

Le Petit Blen'den

İtalya ve Almanya

İtalya'nın cemilesi ile azim surette kolaylaşan anşilusdan sonra şüphe yokki Hitler, Musoliniye telgraf çekerek: "Ben bunu asla unutmıyacağım" demiştir.

Fakat epi zamandan beri Rayh Roma'nın ifrat derecedeki tahrikierine kendini az kaptırmışa benziyor. Kont Ciano'nun Berlin ziyareti geriye alınmış, halâ Almanya'da bulunmakta olan Farinacci Rayştağ'ın açılışında yanlız başına bulunmuş gibi görünüyor. Bazı alman gazetelerinin İtalyan siyasetinin reisi, bazı dahilî siyaset sebebiyle İtalya'da kalacaktır. Yine bazı alman gazetelerine göre ise ,seyahat birkaç gün geriye bırakılmıştır.

Le Petit Journal'dan

Madenlerde saklanan hazineler !

Fransız - ispanyol hududunda şöyle bir şayia dolaşmaktadır: Massanet ismindeki ispanyol kasabasında bir talk madeni bulunmaktadır. Cümhuriyetçi hükümet, İspanya'nın ne kadar kıymetli sanat eserleri ve mücevheratı varsa, hepsini bu madene saklamıştır. Buraya nakledilen mücevherat paha biçilmiyecek değerdedir.

Bu eserler kiliselerin, müzelerin, kütüpanelerin manastırlarla hususî evlerin boşaltılmasından dolayı harap olmaması için itina edilen eserlerdir. Bunlar arasında bilhassa ispanyol ressamlarından Murillo, Goya, Velasknez ve Grekonun yağlı boya tabloları bulunmaktadır. Maden yeri muhafaza altında bulundurulmaktadır.

Sömürgeler işi için enternasyonal bir konferans mı !

Avustunya'nın ilhakını takip eden Südet memleketinin fethinden dört ay bile geçmeden, Hitler eski alman müstemlekeleri ile iktısat yapılma imkânlarını istemiye başladı.

Şimdi, ufuklarda, bir konferans tasarlanıyor. Ama bu konferans ister az ister çok olsun, bir milletlerarası konferans mahiyetindedir. Konferansta, bu mevzular münakaşa edilecektir. Fakat bu, herkes için çok güç olacaktır.

Berlin nutku, gürültülü mukaddime ile başladı, sonra âhenkleşti. Nutuk, Almanya ile İtalya'nın arasındaki tesanüdün sıkılığından bahsederek, Roma'yı hoşnud etti. Fakat Londra ile Paris'e hiç dokunmadan...

Paris - Midi'den

Fransız - İngiliz görüş birliği

Vaziyet olabildiği kadar karanlık, karışık ve tehlikelidir. Fakat sulh da Avrupa'da âzim bir kuveti muhafaza etmektedir. Bu kuvet İngiltere ve Fransa'dır. Bu kuvet fransız - ingiliz antantıdır. Bu antant ki, sıkı mutlak, kudretli, şiddetli ve müsellâhtır. Hem de muazzam bir şekilde silâhlı ve mahfuz bir antat.

Bu lâf değil, vakıa ve hakikattir.

Le Petit Parisien'den

İtalya — Sen istediğin kadar "asla!„ de... biz meşru emellerimizden vaz geçmiyeceğiz.

(İtalyan karikatürü)

RADYO

TÜRKİYE
Radyo Difüzyon Postaları
TÜRKİYE Radyosu

ANKARA Radyosu

—.—.—.—.—

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs./120 Kw. T. A. P.
31.70 m. 9465 Kcs./ 20 Kw. T. A. Q.
19.74 m. 15195 Kcs./ 20 Kw.

Ankara

PAZARTESİ 6-2-39

12.30 Proğram
12.35 Türk müziği Pl.
13.00 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri.
13.10.14 Müzik (Hafif uvertürler ve fanteziler - Pl.)
18.30 Proğram.
18.35 Türk müziği halk havaları.
19.00 Konuşma.
19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti: Bestenigâr saba faslı)
20.00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat)
20.15 Türk müziği (klâsik proğram) 1 - Osman Giray han - Bayatiaraban peşrevi. 2 - Sadullah ağa - bayatiaraban birinci beste 3 - Sadullah ağa - bayatiaraban ikinci beste 4 - Sadullah ağa - bayatiraban ağır semai 5 - Reşat Erer - keman taksimi 6 - Arif bey - muhayyer şarkı : humarı yok 7 - Lemi-bayati - araban şarkı bakasız hüsnün 8 - Dede efendi - bayati - karşıdan yar güle güle 9 - Lemi bayatiaraban şarkı - çeşmanı o mehveşin 10 - Mahmut Celâlettin paşa - karcaar şarkı vahı meyusi 11 - Sadullah ağa - bayatiaraban : yürük semai 12 - Etem efendi - bayatiaraban saz semaisi.
21.00 memleket saat ayarı
21.00 konuşma.
21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat)
21.30 Müzik (oda müziği) Piyano : Cemal Reşit. Keman : Orhan Borar. Viola : İzzet Albayrak. Cello : Edip Sezan. C. M. Von Weber - Pianolu kuartet (si bemol majör, opus 8) Allegro.
14.10 Kolonya - 14.15 Frankfurt - 15 Berlin - 15.30 Berlin - 16 Alman istasyonları - 16.5 Könisgberg - 18 Berlin- 18.50 Kolonya, Viyana - 19 Berlin, Breslav - 19.15 Münih - 19.30 Frankfurt - 20.15 Ştutgart - 22.30 Kolonya, Ştutgart - 22.40 Hamburg - 23 Könisgberg - 24 Münih.

HALK MUSİKİSİ : 11.30 Ştutgart - 23 Bulapeşte (Çigan orkestrası.

DANS MÜZİĞİ : 14.10 Viyana - 20.10 Münih - 22.20 Poznan - 22.30 Sofya - 23.25 London - Recyonal - 23 Milâno, Roma - 23.40 Brüksel - 24 Lüksemburg - 0.25 Droytviç.
Adagio (ma non troppa. Menuetta (allegro) Finale (Presto)
22.00 Müzik (küçük orkestra şef : Necip Aşkın) 1 - Şubert Moment müstakil (fa minör opus 94,N.3) 2 - Nesvadba Lorley şarkısı üzerine fantezi. 3 - Nielsen - Maskarade komik operasından ispanyol dansları. 4 - Lehar - Libellentanz operetinden potpuri. 5 - Mozart - Re majör divertimentodan menüet dansı. Şumann - 4 üncü senfoninin romansı. 7 - de Michelli Buseler seranadı. 8 - Johann Strauss - şarkı hikâyeleri.
23.00 Müzik (cazband Pl.)
23.45.24 Son ajans haberleri ve yarınki proğram .

Avrupa

OPERA VE OPERETLER : 19 Hamburg - 20 Stokholm - 21 Brüksel, Kopenhag, London - Recyonal, Roma - 21.30 Paris.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER : Beromünstre - 20.10 Laypzig - 20.30 Floransa, Kolonya - 21.30 Lil - 22 Varşova - 24 Frankfurt.

ODA MUSİKİSİ : 15.25 Hamburg - 17 Beromünster - 17.5 Stokholm - 22 Paris P.T.T. 22.30 Breslav - 22.40 Kopenhag - 23.20 Droytviç.

SOLO KONSERLERİ : 18 Könisgberg - 18.20 Münih - 19.20 Könisgberg - 21 Milâno - 21.20 Münih - 22.15 Stokholm.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.) : 6.30 Bresl av - 8.30 Kolonya - 21.10 Hamburg - 21.15 Stokholm - 22.20 Frankfurt.

HAFİF MÜZİK : 6.30 Kolonya - 8.30 Frankfurt, Kolonya, Ştutgart - 10.30 Hamburg - 12 Alman istasyonları - 14 Laypzig, Ştutgart -

Fransa ile bir harbe girişmek ateşe yanmak demektir

Fransa'nın Meç valisi, fransız yüksek harp şurası general Giraud beden terbiyesi, askerliğe hazırlık ve endaht cemiyetleri fedarasyonunda bir nutuk vermiştir. General, nutkunda, harpçı olanlar için muharebenin bir felâket olacağını söyledikten sonra şöyle ilâve etmiştir:

— "Almanya ile İtalya iyi bilsinler ki, Fransa aleyhinde bir harba girişmek kendini nare yakmak demektir. Bunu söylemek mecburiyetindeyim ve ben bu kanaatteyim. Çünkü ben fransız ordusunun kuvetini biliyorum. Düşman, Fransanın Belçikadan Bale'e kadar olan müstahkem seddini imkânı yok zorlayıp geçemez. Benim buna inanım var Yalnız şunda hiç şüphem yokki, düşman olacak kim ise, onun bugün bizim hava kuvetlerimize faik bir hava kuveti vardır. Ve bu ap açıktır.

Düşman tayyareleri bombardıman ederek, 20,100,1000, 10,000 ev yıkabilir. Fakat netice hakkında bombardımanlar bir zarar vermez. Tayyare zaferi kazanmaz, toprak fet etmez. Majino hattının arkasında, istediğimiz kadar mukavemet ederiz Binaenaleyh itimat ediniz, fransız ordusu kuvetlidir.

— Le Journal —

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan: Yolan Földes — *Çeviren: Nasuhi Baydar*

— 77 —

İstvan pek tevazulu bir hareketle bu mütaleayı reddeyiro:

— İkinci filmimi tahakkuk ettirmek üzereyim. Tabiidir ki bunun masrafını tamamiyle ben ödemiyorum; hayır henüz... Daha sonraları o da olacak. Ehemiyetli bir sermayedar grupu benimle beraberdir. Bundan başka evlendim de. Biliyor mu idin bunu?

— Hayır, İstvan, bilmiyordum.

Dört senedenberi.

İstvan cüzdanını çıkarıyor ve Anna'ya genç babaların ananevî tavriyle fotoğraflar gösteriyor:

— İşte iki kızım.

Anna fotoğrafa bakıyorsa da bir şey göremiyor. Gözleri acaip surette bulanmıştır.

— Bu da anaları.

İstvan ona ikinci fotoğrafiyi gösteriyor, ve münasebet düşmemiş olduğu halde, fakat büyük bir gururla:

— Kayın babam asîldir, diyor.

Anna :

— Karın çok güzel, diyor.

İstvan ona doğru eğilerek:

— Ya sen? Sen de evli misin? Hayır, öyle mi? Bana öyle zalimlikler ettindi ki... Neden böyle yaptığımı hâlâ anlıyamam. Ümit ederim ki bana sadık kaldın?

Anna ülümsiyerek:

— Bir köpek gibi.

— Yalan söylüyorsun, küçük kız. Fakat kaybettiğimiz zamanları telâfi edeceğiz, değil mi?

— Hayır, İstvan.

— Öyle ise hâlâ eskisi gibi inadcı mısın? Ne yazık! Halbuki sen beni severdin, fena çocuk.

— Seni severdim. Şimdi bana nasıl olup ta sinema ile uğraşmağa başladığımı anlat.

İstvan, şaşkın, ona bakıyor.

— Hatırlıyor musun? Paris'te iken de sinema ile meşgul oluyordum; sanatı orada öğrendim..

Anna İstvan'ın hesabına kızarıyor. İstvan iki kere Juanvil'de figüranlık etmiştir. Bu böyle olduğu halde öyle saf bir hali var ki!

— Peki burada nasıl başladığını anlat.

İstvan macerasını memnuniyetle anlatıyor. Maruz kaldığı red cevabı onu hiç müteessir etmiyor. Belki de teklifi pek ciddî değildi, belki de nezaketen bu teklifte bulunmuştu. Belli ki tutmuş olduğu mesleğin hikâyesi ondan daha çok tehyiç ediyor. Sözler dudaklarından kolaylıkla akıyor, rakamlar parıldıyor, mühim rakamlar, meşhur isimlerle müterafik rakamlar... İstvan'ın bunların ikisi ile de arası pek iyidir.

— Pek çok çalışıyorum. Bazan günde on altı saat.Biliyor musun ki bu müthiş bir mesuliyeti muciptir. Yalnız ortaklarıma karşı maddî mesuliyet değil, manevî mesuliyet de. Bu muhitlerde öyle dolandırıcılar vardır ki! Sonra, aktörlerle olan münasebetler! Bu mesleki namusluca icra için ona insanın bütün kalbi ile bağlanmış olması lâzımdır. Bu işi bu suretle yapmakta olmam bir talihtir. Ben hakikaten yorulmak bilmez bir adamım. Herkes beni harikulâde buluyor.

Anna, onun bütün söylediklerinin doğru olabileceğini düşünerek çok hoşlanıyor. Bir takım adamlar yok mudur ki bazı "gençlik hatıraları„ ndan sonra, dedikleri gibi "faziletin ciddî yolundan„ hiç ayrılmamışlardır. Ne kadar nadir olursa olsun, nihayet, çalışmağı hakikaten öğrenmiş adamlar olmamış mıdır?

İstvan kendi hal tercümesini bitirdikten sonra Anna'yı sorguya çekiyor.

— Hepiniz katî olarak memlekete döndünüz mü?

— Yalnız, babamla ben.

Ve Anna, bu suretle, ailesinin vaziyetini izah ediyor.

Anna sözlerini ikmal ettikten sonra İstvan, düşünceli:

— Bilir misiniz ki sizler için yabancı memlekette kalmak daha doğrudur? Burada insanın hayali geniş olmalıdır. Başka yerde sâyle geçinmek kabildir. Burada fikirler icat etmek lâzımdır.

Çocuklardan bahsediyorlar. Yani'nin mühendis ve Klari'nin doktor olmak üzere bulundukları İstvan'ı aşikâr surette tehyiç ediyor. Bilhassa Klari'yi çok takdir ediyor.

— Sana söylediğimi iyice aklında tut: Bu çocuk ilerliyecektir.

İstvan'ın sözleri gittikçe nihaî bir mahiyet alıyor. Ve şimdi ikisi de Parisdeki tanıdıklarından bahsediyorlar:

— İhtiyar Bardişinof hâlâ yaşıyor mu? Halley'den hiç malûmat aldınız mı? Katrina ne oldu? Onu çok severdim. Kocaman bir komünist papaganı idi ama pek ziyade karakter sahibi idi. Ya o hayatından bıkmış Litüanyalı ne halde? Adını unutmuşum....

Anna bütün bu suallere cevaplarını veriyor. Paris'teki bütün dostlar önlerinde geçit resmi yapıyorlar; fakat bir isim vardır ki ikisi de henüz telâffuz etmemişlerdir.

İstvan, sanki Anna'nın düşüncelerine cevap veriyormuş gibi, başlıyor:

— Bilir misin ki karımı çok severim. Pek iyi, sevimli ve muhabbetli bir kadındır. Ne kadar ciddî ve sadık olduğunu tasavvur edemezsin. Fakat, hakikaten sevmiş olduğum bir tek kadın vardır... Hakikaten, muhakkak surette sevdiğim kadın... Kimden bahsetmek istediğimi anlarsın... Şu küçük İtalyan kızı.

Anna yüreğinde bir sıkıntı hissediyor, pek fazla değil, ancak bir parçacık; sanki bir insan eli ona basıyormuş gibi..

İstvan devam ediyor:

— Zannedersem o bana dikkat bile etmedi. Şimdi kendisinden bahsedebiliriz. Sen eski bir arkadaşsın ve beni istemediğini de demin söyledin. Onu sverdim ben. Hâlâ eskisi gibi güzel mi?

(Sonu var)

FİNANS

Hükümet programında malî unsurlar

Yazan: Kemal ÜNAL

Sayın Refik Saydam; Büyük Millet Meclisince ittifakla tasvip edilen kabine programında, malî unsur olarak şu mevzulara temas etmiştir:

Hakikî ve samimî mânasiyle denk büdçe,

Taahhütlere sadakat, tediyelerde intizam,

İhtiyaçları süratle fakat malî bakımdan sıkıntısız karşılamak,

Varidat menbalarının tanziminde istihsâli ve vatandaşların tediye kabiliyetini sıkmamak,

Vergilerimizi ve bunların tarh ve tahsil usullerini tekâmül ettirmek,

Çiftçi ve köylünün vergi yükünü azaltmak,

İktısat kaideleri içinde hayatı ucuzlatmak,

Millî paranın filî istikrarını korumak,

Devletçe verilen maaşla gene devletin veya onun müesseselerinin verdiği ücretler arasında teadül yapmak.

B. Refik Saydam daha sözlerinin başında kendi kabinesince de gaye, Cümhuriyet Halk Partisi programını tahakkuk ettirmek olduğunu söylemiştir. Bununla yeni hükümet, programında temas ettiği her mevzuun izahını, millî partinin programındaki geniş esaslara bırakmış oluyordu. Filhakika hükümet programının, siyasî, iktısadî ve ilmî bütün meseleleri tek, tek ele alınırsa görülüyor ki bunların her biri bugünün ihtiyaçlarını kavrıyan fakat daima millî partinin faaliyeti çerçevesinde kalan işlerdir. Bunu Başvekil programının sonunda şu cümleler içinde ifade etmektedir.

"Bütün bu arzettiklerim hükümet„ "faaliyetinde göze çarpacak ana hat-„ "lardır. Bunların başında millet ha-„ "yatının lüzum gösterdiği bin bir„ "mevzu vardır bunları arzederek si-„ "zi yoracak değilim. Sözüme başlar„ "ken işaret ettiğim gibi biz Cümhu-„ "riyet Halk Partisinin programına„ "sadık ve onun tahakkukuna çalışan„ "insanlarız.„

Yeni hükümetin programında ana hatlarına temas edilen malî mevzuların her biri, on beş cümhuriyet yılının başarıları üzerinde kısaca durmağa fırsat bulanlar için tekrar izah edilmeğe muhtaç değildir. Filhakika denk büdçe yeni Türkiye maliyesinin bâriz bir vasfı olmuştur. Bunu samimiyet ve şiddetle tatbik ettiğimizden tediye ve taahhütlerimizi intizamla yaptık ve bu intizam devlet maliyesine karşı içeride, dışarıda geniş bir emniyet yarattı. Ve böylece yurd içinde ve dışında müsait şartlarla bulduğumuz kredi, memleketin imârına yaramaktadır.

Cümhuriyet, yurddaşın bilgi seviyesini yükselttiği kadar birçok umran eserleri yarattı. İstihsâli yalnız tarlada bırakmıyarak geniş bir endüstriye vücud verdi. Bütün bunlar türk vatandaşının ödediği vergiler veya gene onun tasarrufiyle elde edilen kredilerle yapılmıştır. Bu vergiler daima vatandaşın ödeme kabiliyeti hududunda kalmış kredi ise kaynağını millî refahtan almıştır. Rejim bu ödemeleri kolaylaştıracak vergi sistemlerini kabulde sürat ve cesaret göstermiş ve her sistemin daima ileri bir merhaleye doğru inkişafını şiar edinmiştir.

Gelir kaynağını zinde ve verimli tutmak prensibi içinde çiftçi ve köylü yükünün azaltılmasına ötedenberi itina gösterilmiştir. Hayatın ucuzlatılması tedbirleri de millî istihsâlin verimliliğini temin edeceğinden cümhuriyet iktısat kaidelerinin salim istikametinden ayrılmıyarak bu yoldaki çalışmalarından daima iyi netice almıştır ve almakta devam edecektir. Millî paranın filî istikrarı, rejimin malî politikasında hem iyi bir netice hem de sağlam bir muvaffakiyet unsuru olmuştur.

Devletin iktısadî vazifelerindeki bir den artışı gerek kendi bünyesinde ve gerek ona bağlı müesseselerde büyük kemiyette bir ücretli zümre yaratmıştır. Ücret geçici hizmetlerin karşılığı olduğuna göre devletin devamlı faaliyeti içine giren yeni kadrolar için de maaş disiplininin aynen değilse de hususiyetler göz önüne alınarak tatbik edilmesi lâzımdı. Âmme hizmetlerini müsavi ehliyet ve gayretle başaranların hakda da birleşmeleri "menfaatlerin kabiliyet ve çalışma derecesinde olacağını (1)„ söyliyen Parti programının icabıdır. Hükümet programında maaş ve ücret baremine temas etmekle gene parti prensibinin mevzularından biri ele alınmış oldu.

Millî Şef, "yeni Türkiye'nin sü-„ "kûn, istikrar ve emniyet içinde ça-„ "lışmaktan başka bir arzusu„ olmadığını söylemişlerdi. Yeni kabine programı, yalnız malî mevzular bakımından değil bütün şumuliyle memlekette bilhassa istikrarlı bir çalışmayı kuvetle vâdetmektedir. İç ve dış emniyete ait tedbirler için de millî kuvet ve kabiliyetlerin maddî ve manevî bütün kıymetlerinden istifadeye devam edileceğini görmekteyiz.

Refik Saydam hükümetinin bu sağlam esaslar içinde tarihî vazifesini yaparken Millî Şef'in ve memleketin itimadı büyük kuvet ve kendi âzasının şahısları da muvaffakiyet âmili olacaktır.

(1) C.H.P. proğramının beşinci maddesinin 2 inci fıkrası sonu.

Filistin konferansı için hazırlıklar

Kahire, 5 a.a. — Naşaşibi fırkası azasından beş zat başlarında Ragip bey Naşaşibi olduğu halde bu sabah tayyare ile Londra'ya hareket etmişlerdir.

Bu zevat, Londra konferansında Filistin'in mutedil fırkalarını temsil edeceklerdir.

Müftünün fırkası, mutedillerin bu şekilde temsil edilmelerine muarız olduğundan bu hâdisenin yüksek arap komitesinin konferansa iştirâki meselesini ortaya atıp atmıyacağı suale şayan görülmektedir.

Çin'in nüfus muamması

Bütün gayretlere rağmen

Memleketin nüfusu katî ve sahih olarak tesbit edilmiş değildir

Milletler Cemiyetinin neşretmekte olduğu *Annuaire Statistique'de* yer yüzündeki nüfus miktarının, 1930 da iki milyarı aşmış olduğu gösterilmiştir. Cenevre müessesesinin, son yıllık istatistiğinde, 31 ilkkânun 1936 daki rakamlara istinaden, dünyadaki insan mevcudunun 2,115,880,000 kişi olduğu tespit edilmiştir. Mamafih, bu rakkam ileri sürülürken, tereddütle karşılanan bazı mülâhazalarda kaydedilmiştir.

Meselâ, dünyanın birçok yerlerinde nüfus sayımı güvenilmez bir şekilde yapılmış olduğu gibi, bazı yerlerde de hemen hemen hiç bir sayım yapılmamıştır. Bu husus, yalnız medeniyete katılmamış olan yerlere ait değildir. Dünyanın en eski medeniyet diyarlarından olan Çinde İsadan 23 asır evel nüfüs sayımı teşebbüsünde bulunulmuş olmasına rağmen, bilhassa bu memleket, şimdi bu hususta esaslı ve doğru bir malûmat alınmasına engel olmaktadır.

Yıllardan beridir ki, Milletler cemiyetinin yıllık broşürü, (dış Mongolistan da dahil olduğu halde) Çinin nüfusnu 450 milyon olarak göstermektedir. Çin iç bakanlığının 1936 daki tahminine göre, Çinin nüfusu 436,778,000 kişidir. Halbuki, 1932 de hükümetin resmen ilân etmiş olduğu rakam 474,787,386 dır. Dikkat edilirse, bu iki rakam arasındaki fark çok büyüktür. Ancak, coğrafyacı ve istatistikçilerin hepsi de çindeki nüfusun 400 milyondan fazla olduğunda müttefiktirler.

Supan, "dünya nüfusu" adında daha 1872 de neşrettiği eserinde, çinin nüfusunu 447 milyon göstermiştir. 1896 daki resmî tahmin 426,4 milyon, 1906 da çin gümrük makamlarının yaptığı tahmin ise 438,2 milyondur. İlmî araştırmalar bakımından, bilhassa Lossing Buck yapmış olduğu tetkikler çok enteresandır. Bu zat tetkiklerinde (1912) aileleri esas tutmuş ve bunu 76,122,562 olarak tespit ettikten sonra, beher aile 5,3 kişi hesabiyle 403,449,579 rakkamını elde etmiştir.

Çin nüfusu etrafında yapılan tahminler arasındaki büyük farklar dolayısiyle on milyonluk bir tolerans kabul edilmektedir.. Mamafih bu da kâfi değildir. Yeniden yapılan tetkikler hata derecesinin çok daha geniş olduğu ihtimalini kuvetlendirmektedir. Çinin nüfusu 350 ile 450 milyon arasında oynamaktadır. yalnız çinin bugünkü nüfusu etrafında yapılan tahminler değil, nüfusun inkişafı da bu hususta büyük zorluklara çığır açmaktadır.

Nüfus işlerinde çinin tanınmış otoritelerinden sayılan Çanghegşen, 1850 deki nüfusu 350 milyon göstermiştir. Diğer taraftan, birçok kuvetli deliller, çin nüfusunun 1650 deki miktarı 70 milyon olduğuna hüküm verdirmektedir. Çinin nüfus meselesiyle derinden derine meşgul olan Valter F. Willcox, bu rakamı esas olarak ele aldığı bir etütüdünde (1930), bu memleketin nüfus tekâmülünü şu şekilde göstermektedir: 1650 de, 70; 1750 de, 158; 1800 de, 232; 1885 de 342 milyon. Willcox un fikrine göre, çinin nüfsu, o tarihten beri müstakar kalmış, yani ziyadeleşmemiştir. Mamafih, yukarıdaki rakamlara göre, Çin'in nüfusu 200 yıl içinde (1650-1850) beş misline çıkmıştır.

Noye Zürher Saytung'dan

Ancak, Carr=Saunders ve Kuczyski gibi tanınmış müteahassısları, bugünkü günde, çindeki nüfusun bu kadar çabuk çoğalmasına imkân olmadığı kanaatindedir. Hatta bu iki zat, 1650 ile 1850 arasında Çindeki nüfusun beş misli çoğalmış olduğunu da şüpheli görmektedir. Kaldı ki, Avrupa'da bile 1650 ile 1930 arasında, yani 280 yıl içinde ve husussiyle nüfusun çoğalmasına fevkalâde elverişli olan bir zamanda nüfusu, ancak beş misli çoğalabilmiştir. 1644 den itibaren hükmran olan Mancu sülâlesi devrinde, çin, fevkalâde bir inkişaf ve tekâmüle kavuşmuş, 17 inci asırda ise epi uzun süren bir sulh devresi geçirmiştir. Fakat, çinin nüfusu Avrupa'daki nüfustan daha çabuk çoğalmış olduğu doğru bir mutalea değildir. C. P. Fitzgerald, 1935 de neşretmiş olduğu bir etüde, 1644 den 1911 yılına kadar şimalî çindeki şehirlerin sayısı ancak yedide bir, orta çindekilerin dokuzda bir, cenubî Çin'deki şehirlerin ise sadece ellide bir nisbetinde çoğaldığını göstermektedir.

Bu mutaleaya göre, 17 inci asırda çindeki nüfusun 170 milyondan daha ziyade olduğu anlaşılmaktadır.

Bütün bu mülâhazalara rağmen, birçok kuvetli deliller çindeki erkek nüfusunun fevkalâde bir hızla çoğalmakta olduğunu göstermektedir.

Göçmen kabul eden memleketler hariç, bütün medeni memleketlerde kadın nüfusu çoğalmakta olduğu halde, büyük okyanos havzasında ve şarkta 1000 erkeğe, Japonya'da 979, Birleşik Amerika'da 976, Avusturalya'da 969, Yenizelanda da 959 Asya Rusyasında 953, Hindistanda 946, Kanada'da 931 kadın düşmektedir. Buna mukabil, 15 Çin vilâyetinde 1000 erkeğe, 828, dokuzunda 806 ve altısında da 798 kadın düşüyor.

Gazi köprüsü açılıyor

İstanbul, 5 (Telefonla) — Gazi köprüsünün Azapkapı cihetine konulacak dubaların yerleri hazırlanmış ve bu tarafa konulacak dubalar, dün tamamiyle yerlerine takılmıştır. Pazartesinden itibaren asfalt aksamına başlanacaktır. Unkapanı tarafına konan dubaların asfalt aksamı da bitmiştir. Orta kısma girecek olan dubaların biribirlerine eklenmeleri ve üst kısımlarındaki asfaltın yapılması, Balat'taki atelyenin önünde yapılacaktır.

Bu akşam 21 de
Yenişehir
ULUS
Sinemasında
YENİ PROGRAM
Asrî batakhaneler
DİTA PARLO
ALBERT PREJAN
Avrupa'daki büyük terzihanelerin iç yüzünü ve zavallı kadınların felâkete nasıl sürüklendiğini gösteren hakikî hayat filmi..
Yerlerinizi evelden kapatınız
Bugünkü matinelerde:
AŞKTAN DAHA KUVETLİ
12,15 ucuz matinelerde
KIZIL DERİLİLER
Telefon: 3923

Porsuk'ta bir genç boğuldu

Eskişehir (Hususî) — Porsuk suyunda çok feci bir boğulma hâdisesi olmuştur.

Devlet Demiryolları Eskişehir yol atölyesi işçilerinden Mehmet atölyenin paydos etmesi üzerine evine gitmiştir. Evinde oturduktan sonra et ve ekmek almak üzere evinden ayrılmıştır. Mehmet, Porsuk suyu kenarını takiben evine dönerken belediyenin kazdırmış olduğu çukur yanında ayağı kaymış ve porsuk suyuna düşmüştür. On dakika suyun ortasında çırpınan, Mehmet suyun bataklıklarına gömülerek kaybolmuştur.

Porsuk suyu boşaltılmış ve Mehmedin aranmasına başlanmıştır. Arka arkaya 5 gün porsuk suyunda araştırmalar yapılmıştır.

Fransız harp gemileri Merselkebir'de

Oran, 5 a.a. — Fransa'nın Akdeniz donanmasının küllî kuvetleri Merselkebir'e gelmiştir.

Gelen gemiler arasında Algérie, Duplaix, Foch kruvazörleri ile Vautour, Guepard, Gerfaut, Albatros, Verdun Vevalmy torpito muhripleri göze çarpmaktadır.

1 Gün için

Beynelmilel dedikodular

Elin tersi ağza siper edilerek mütecessis muhatabın kulağına üçüncü bir şahıs hakkında *mahrem* kaydiyle fısıldanan en basit ve en âdisinden tutunuz da hasedin, kinin veya kaybedilmiş menfaatlerin sevkiyle iki ve daha çok aileyi, bir cemiyetin muhtelif unsurlarını biribirine düşürmek kastiyle yapılan mürekkep ve o nispette korkunç dedikodulardan başka bir de beynelmilel dedikoduların revaçta olduğunu görüyoruz. Bunlara propaganda ve mukabil propaganda adı verenler de vardır. Fakat, propaganda, nihayet bir milletin kendini iyice tanıtmak, taraftarlar bulmak, sempati kazanmak, gayelerinin meşru olduğunu anlatmak için herkesçe bilinen veya başkalarınca henüz keşfedilmemiş olan her cins vasıtaya baş vurularak apaçık veya gizlice yapılan türlü neşriyattır. Mukabil propaganda ise bu propagandanın tesirlerini önlemekte faydası olanların aynı yollardan giderek giriştikleri mücadeledir. Aşağıda birkaç misalini vereceğim neşriyatı propagandanın ve mukabil propagandanın bu kısa tarifleriyle izah mümkün olmadığı içindir ki onlara beynelmilel dedikodular ismini vermekte kendimi mazur görüyorum.

Evet, zamanımız bir de beynelmilel dedikodular devri olmakla övünebilir. Ve bu dedikodular kadınlar hamamında veya mahalle kahvesinde yapılanlardan pek farklı değildir. Lâkin bunları icat edenler kimlerdir? Cihan ölçüsünde sinsi bir kavganın âmilleri olan en büyük devletler!.. Fransa italyan zimamdarları, İtalya Fransa ve İngiltere devlet adamları, İngiltere Almanya ve İtalya'nın iş başında bulunanları, Almanya ise muarızlarının hepsi aleyhinde akla gelmedik ifşalarda bulunmaktadırlar. Faraza geçenlerda pek tanınmış misafirini kabul eden bir hükümet reisi, dış bakanlar arasında müzakereler devam ederken kayak eğlencelerine gittiğini bahane ederek ortadan kaybolmuştur. Fakat, dedikodu şudur: kayak eğlencelerini yirmi yaşında, sarışın ve gayet güzel bir kadın şeklinde tasavvur etmek lâzımdır. Bir başka dedikodu: bir propaganda nazırı, birkaç hafta evel evinden günlerce çıkamamıştır. Nazır rahatsızdır; ve hakikaten rahatsızdır; çünkü şöhretini arttırmayı vazife edinmiş olduğu bir çek sinema yıldızının kocası, gönderilmiş olduğu seyahatten birdenbire evine dönerek orada rastladığı nazırı yumruklamıştır.

İşte bu nevi dedikodular, şu sırada, yalnız ağızdan ağıza dolaşmakla kalmamakta, gazete sütunlarına kadar geçmektedir, hem de vesika mahiyetinde kullanılan resimlerle..

— Bu suretle sistemli bir dedikodu yapanların hedefleri ne olabilir?

— Devlet adamlarını, tanrılaştırmış olan milletlerinin gözünden düşürmek!

— Bu gibi dedikodulardan, yapanlar lehinde herhangi bir muvaffakiyet beklemek doğru mudur?

(Sonu 7. inci sayfada)

Hayatın içyüzü

Yazan: Filips Openhaym

tagü ve Filbert'in tiyatro acentası olduklarına hükmetti. Bunlar oyunlar, revüler, vodviller, komediler, dramlar tertip ve bunlara artist angaje ediyorlardı. Blis, bu arada birçok tanıdığı isimlere de rast geldi ve her nedense içinde bu Montagü'ye karşı nefrete benzer bir duygu duymağa başladı. Birdenbire kapı açılmıştı.

Çocuk, yol gösterdi:

— Delikanlı, bu tarafa geliniz!

Blis, göğüs geçirdi ve sonra:

— Peki efendim, diye yürüdü.

Yazıhane odacısı olan çocuk Blis'in yüzüne şüpheli şüpheli baktı; fakat onda hiç bir hareket yoktu.

Oğlan aynı patavatsız şekilde sözüne devam etti:

— Bütün işleri de öğleden önceye sıkıştıramayız ya! Yarım saate kadar büsbütün müracaatlar artacak. İşiniz, derdiniz ne ise çabucak şurada oturan efendiye anlatınız.

Oğlan, kapıyı açtıktan sonra çekilmişti. Blis, nihayet kendisini bu meşhur patronun karşısında bulmuştu. Karşısında bir masa vardı ve bunda da Franses oturuyordu. Elinde bir defter vardı.

Mr. Montagü'nün siyah saçları ve kaşları vardı.

Hiç şüphesiz yahudi idi. Büyük bir itina ve dikkatle giyinmiş, süslenmişti.

Blis içeriye girince:

— Delikanlı bu öyle mi? dedi.

Franses gencin yüzüne bakıp başını dostça sallıyarak onu selâmladı.

Sonra patronuna dönerek biraz donuk:

— Mr. Blis, size kendisinden bahsettiğim gençtir, dedi.

Mr. Montogü güldü ve beyaz dişlerini gösterdi.

— Mis Kleyton'dan bir tavsiye pek büyük bir şeydir; büyük bir şeydir şüphesiz, fakat başka şeyler de var. Arabayı güzelce kullanabilir misiniz delikanlı?

— Zaten kullanıyorum..

Mr. Montagü, kendisini koltuğa yerleştirerek dedi ki:

— Bence otomobile binmenin en büyük zevki uzun uzun mesafeleri asgarî masrafla almaktır. Sizi, Mis Kleyton'un tavsiyesi üzerine tecrübe için alacağım.

Ben iyi bir patronum Size de bol bol para vereceğim. Haftada iki lira. Yalnız meteliğine kadar bütün hesaplarınızı yazmalısınız. Ben yüz millik yolculuğun kaça mal olacağını bilirim. Fakat bunu biraz daha ucuza mal etmenin keyfi çoktur. İşte benim kartım.

Bunu alıp Ensdel caddesindeki Elliman garajına gidiniz. Oradaki otomobili gözden geçiriniz ve saat birde alıp buraya getiriniz. İşime yarayıp yaramıyacağınızı adam akıllı anlamadan size elbise ısmarlamıyacağım. İstediğiniz oldu mu Mis Kleyton?

Kız, Blis'e bakıp gülümsedi ve ayağa kalktı. Fakat Montagü kendisini alakoydu ve Blis'e dönerek:

— İşte böyle dedi, bire kadar epi boş vaktiniz olacak, bu boş zamanı da arabayı parlatmakla geçirirsiniz.

Ben arabamı daima pırıl pırıl görmek isterim.

Montagü, ipek mendili ile parlak potinin bir köşesine konmuş olan tozu sildi. Sonra:

— Mis Kleyton, ayrılmayınız, dedi, yazdıracak bir mektubum daha var size . Siz de Blis, unutmayınız ki ben saati saatine hareketi sever bir adamım. Siz öğle yemeğinizi otomobili buraya getirmeden önce yerseniz daha iyi olur. Buradan beni yemek yemek üzere götürecek, orada bekliyeceksiniz. anladınız mı, tam saat birde.

XVII

Blis, nefret ede ede yeni işine girmişti. Bundan başka bir nokta daha canını sıkıyordu. Yanına birçok güzelce kadınlar girip çıkan M. Montagü, ahlâkça düzgün bir adam değildi. Bu arada yeni daktilosu da hoşuna gitmiş, kızın çekingen tavırlarını anlamamış olabilirdi. Dışarıda serbest kaldıkları bir akşam, Blis, Franses ile bu noktayı ciddiyetle konuştu:

— Buraya bakınız, dedi, bu sabah emir almak üzere yazıhaneye girdiğim zaman herif, sizin elinizi tutmağa çalışıyordu.

Kız somurttu, ve acı acı dedi ki :

— Hayatlarını kendileri kazanan kızlar, böyle şeylere katlanmak mecburiyetindedirler. Biz, artık, bunlara alışmış gibiyiz. Ne yapalım hayat..

Blis, böyle hareketlere müsaade edemiyeceğini söyledikçe kız daha içten göğüs geçiriyordu.

Delikanlı dedi ki:

— Herif münasebetsizin biri, buna şüphem yok.

Kız yarı alay, yarı ciddî cevap verdi:

— Evet, fazla sırnaşık. Benim bir erkeği kendimden uzak tutmak hususundaki metodlarım hepsini kullanıyorum; fakat para etmiyecek gibi. Herifte yüz surat mahkeme duvarı.

— İşte bu türlü herifler bu sayede para kazanabilirler. Beni dinliyor musunuz Franses,bu heriften yakayı kurtarmak fena olmıyacak.

— Fakat biliyor musunuz, bu türlü bir iş için günde en aşağı on iki kız müracaat ediyor. Başka yerlerde de iş yok. Sizin kendinizin de başınızda; kendinize kolay kolay iş bulabiliyor musunuz?

— Öyle ise bende işimi bırakır, sürünürüm, ne olacak? Fakat bu herifin, gözümün önünde size âşıkdaşlık etmesine tahammül edemem. Kuzum, pazar günü Brayton'a yapılacak seyahat hakkında ne diyor sunuz?

Kız, kaçamak yollu bir cevap verdi:

— Yanıma girdim gireli bu adam, her pazar Brayton'a beraber gitmek teklifinde bulunur.

Blis cevap verdi:

— Brayton, pek âlâ, fakat eğer otomobili ben idare edersem, yol asla oraya kadar varmıyacaktır.

Şimdi şöyle bir sinemaya gitmiye ne dersiniz?

Kız başını salladı:

— Bunun için ne sizin paranız müsait, ne benim. Kaldı ki kazancınız az, kazandığınızın hiç olmazsa yarısını bankaya yatırmanız lâzım gelirken beş paranız yok. Onun için daha iyisi, gider parkta otururuz.

Parkta tenha bir köşe seçtiler. Mayıs ayı geldiği halde hava henüz serindi. Etrafındaki güzel kokan çiçekler rüzgârla biraz kurumuş küçük bir göle bakıyorlardı.

Park Ley'in önlerinde idi. Blis gözlerini kapadı. Bir an için ev yığınlarını gözünün önüne getirdi. İçinde lükse, ihtişama bir tahassüs uyandı. Oturdukları yer rahat değildi. İkisi de ısınmış değildiler. İkisinin de gözlerini oyalıyacak bir şeyler yoktu. Fakat kafasında eski günler canlandığı zaman Blis birdenbire bugünkü halinden memnun olmuştu. Şimdi içinde yepyeni bir şey vardı. Franses'in elini aldı ve sıkı sıkı tuttu. Önlerinden birçok insanlar gelip geçiyordu. Biraz ötede heyecanlı adamlar, zamanla yıpranmış bir takım doktrinleri tahta yüzlü dinleyicilerin karşısında bağıra bağıra anlatıyorlardı. Ötekiler, kendilerine benziyen kimselerdi, patronlar ve uşakları, mağaza kızları ve onların sevgilileri. Birkaç ay önce bütün bu insanlara karşı ne kadar alâkasız bakabilirdi; şimdi ise..

Kendi arkadaşının yorgun çehresi ile yıpranmış elbisesine baktı. Bir an için, kendi yanına gelmek şerefine nail olmak için can atan o tiyatrocu genç kadınları hatırladı ve aradaki tezadı düşündü. Bu sırada kızın kendi eli üzerine basan parmakları onda şimdiye kadar asla duymamış ve tatmamış olduğu tatlı, harikulâde duygular uyandırdı.

(Sonu var)

Mahkeme Röportajları

Ahmet Çiler kuyumcuya demiş ki:

Senin sattığın yüzükler, bilezikler tenekedir

Fakat kavganın asıl sebebi gene bir kadın meselesidir

Anlatacağım hâdise henüz mahkemeye düşmemişse bile eli kulağındadır. Bugün yarın iki iyi dost arasındaki kavganın gülünç teferruatı hâkimin önünde sayılıp dökülecek, kimbilir belki de Ahmet Çiler okka altına gidecektir.

Kavganın tafsilâtına tesadüfen mut tali oldum. Birkaç gün sonra duruşma safahatını yazarken mevzuuna yabancı kalmıyasınız diye bir kısmını şimdiden veriyorum:

Hâdise bir eğlence yerinde çıkmış. Kuyumcuya göre sebep, arkadaşı Ahmet Çiler'in kendisinin yüzüne bakarak ve etrafındakilere duyuracak bir şekilde sarfettiği münasebetsiz bir cümledir. Cümle şu:

— Ben senin sattığın o bileziklerin ne teneke mallar olduğunu bilirim.

Fakat işin doğrusunu bilenlerin dediklerine göre hâdise bu teneke meselesinden çıkmamıştır. Arada bir "Kız,, meselesi vardır. Zaten hangi polislik mahkemelik iş oldu da biraz kazıyınca altından kumral, sarışın bir bukleli saç, renkli tırnaklar çıkmadı? Tevekkeli değil adliye işlerinden anlıyanlar hâkimlere:

— Önüne gelen işi biraz karışık görürsen derhal kadını ara, bulursun, düğümü de çözmüş olursun! Demeyişler..

Doğrusu mahkemede anlaşılacak ama, gûya kuyumcu Dilâver bir eğlence yerinde bir kıza gönül vermiş: bu gıyabî macerasından eski dostu ve komşusu Ahmet Çiler'e de uzun uzun bahsetmişmiş. Birlikte o eğlence yerine gitmişler. Kuyumcu arkadaşına demiş ki:

— Benim söylemem münasip olmaz. Sen bu kızla konuş. Benim sevdamı söyle. Hattâ münasebet düşürebilirsen birde randevu al..

Ahmet Çiler de bunun üzerine kıza yanaşmış; arkadaş olmuş, arka arkaya birkaç kere de dansetmiş. Ve fakat bu sırada kuyumcu dostunun kendisine verdiği vazifeyi unutmuş ve uzun uzadıya kendi aşkından bahsetmiş. Hattâ biraz daha ileri gitmiş. Kuyumcunun kendi namına kıza hediye etmesi için Ahmed'e verdiği bir yüzüğü de Ahmet kendi nam ve hesabına bayram hediyesi olarak vermiş.

Kavga — çıktığı yeri gizli tutalım — bir kalabalık içinde olmuştur. Şahitleri gayet mebzuldür fakat pek az kimse işin iç yüzünü bilmekte, şahitlerin çoğu:

— Sebebini bilmiyoruz. Bu iki zatı ortada birbirlerine tekme tokat atarlarken gördük. Pek kıyasıya döğüşüyorlardı. Kulağımıza:

— Ben sana kalleşliğinin hesabını sorarım, sattığım yüzükler tenekeden mi, 18 ayar altından mı öğretirim, bu yaptıklarını ağzından, burnundan fitil fitil getiririm gibi dağınık sözler çalınıyordu.

İkisi de birbirlerine hakarette bulundular. Birbirlerini dövdüler. Güçlükle ayrıldılar.

Ve bu iki eski dostu tanıyanlar da haklarında şunları söylüyorlardı:

— İkisi de iyi çocuktular. Can ciğer dosttular. Hattâ uzaktan akrabalıkları bile vardır. Nasıl olup ta bu hale düştüler, aklımız ermedi. Yalnız Dilâver'de — yani kuyumcuda — son zamanlarda bir gayri tabiilik göze çarpmıyor değildi. "Aşık olmuş birine,, diye söylüyorlardı. Belki de o yüzdendir.

Kavgacı arkadaşlar hâdisenin hakikî mahiyetini bir türlü söylemek istemiyorlar. Anlaşılan bütün kozlarını mahkemeye saklamaktadırlar.

Fakat görünüşte, Ahmet Çiler kabahatli gibidir. Hareketi evelâ arkadaşlığa, dostluğa, mertliğe uygun düşmüyor. Sonra — eğer senin yüzüklerin tenekedendir dediği doğru ise — Dilâver'in meslek haysiyetine de dil uzatmış demektir.

Benim vakaya kulak misafiri olduğum yerde kuyumcu bir arkadaşına mahrem olarak şunları anlatıyordu:

— Mehkemeye vereceğim keratayı.. Hani birader sanki "git de şu kızı kendin için ayart,, demişim gibi yaptı. Ben de bekliyorum ki masaya hayırlı bir haberle dönsün. Bana "kız beni seviyormuş esasen, sana yüz vermiyecek sakın bir şey söyleme,, demez mi? Deli olmak işten değil..

Sonra 18 ayar bileziklerime, yüzüklerime de âlemin içinde "teneke,, dedi çıktı.

Ya benim verdiğim yüzük... Sonra tahkik ettik kıza demiş ki:

— Bu yüzük ecdadımdan kalmış kıymetli bir yadigârdır. Bayram hediyesi olarak sana veriyorum. Naçiz bir hediye...

Ölür müsün, öldürür müsün?

KEZEGE

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× *Los Angeles* — Mahallî saatle, saat 15,40 ta hafif bir zelzele olmuştur. Hasarat yoktur.

× *Varşova* — Polonya bankası idare meclisi, banka aksiyonerlerinin 13 şubattaki içtimalarında bankanın statüsünde bir takım tadilât icra edilmesini teklife karar vermiştir.

× *Prag* — Nazırlar meclisi, cümhuriyeti himaye kanununu şiddetlendiren hükümleri muhtevi bir emirnameyi kabul etmiştir.

× *Vaşington* — Hariciye müsteşarı Velles yanında Meksika'nın büyük elçisi Janera olduğu halde Amerika - Meksika münasebatı hakkında reisicümhur Ruzvelt ile mülâkatta bulunmuştur.

× *Vaşington* — B. Hul, 1 temmuz 1937 den itibaren Çin'e yapılan harp malzemesi ihracatının 14.357.277 dolara baliğ olmuş olduğunu bildirmektedir.

× *Paris* — Maliye encümeninin tekliflerine B. Paul Raynaud, dört kararname yapmıştır. Bunların üçünün hedefi, sınaî cihazların yenileştirilmesidir. Dördüncü kararname, yeniden teşkilât vücuda getirmek mecburiyetinde kalmış olan anonim şirketlere has mükellefiyetleri tahfif etmektedir.

× *Berlin* — Alman matbuatı, hariciye nazırı fon Ribbentrop'un bakanlığının birinci yıldönümünü hararetle tesit etmektedir.

× *Paris* — Devletin müstakbel birçok yüksek memurlarını yetiştirecek olan siyasî bilgiler mektebinde millî müdafaa dersi başlamıştır. Ders iki sene sürecek ve imtihana tâbi olacaktır.

YURTTAN RESİMLER

Zonguldak limanından bir görünüş

Foto : *N. Baysal*

Eskişehrin meşhur hediyeliği: Lüle taşı..

Avrupa ve Amerikalılar arasında da Eskişehir işinin meraklıları pek çok

Lületaşı nasıl çıkarılır, nasıl işlenir ve satılır?

Eskişehir (Hususî) — Şehrimiz istasyonuna uğrayanlar, Eskişehirin meşhur hediyelik eşyasını çok iyi tanırlar. Trenin istasyonda kaldığı bir iki saat içinde, hemen bütün yolcular trenden inerler ve Eskişehir taşıyle yapılmış ağızlık ve tesbih sergilerinin etrafına halkalanırlar. Bu eşyalar güzel ve ucuz olduğu için yolcular bunları hediyelik olarak alırlar. Bugün hemen hemen her evde Eskişehirin taşından yapılmış bir iki eşya bulunur. Eskişehir taşına "Anadolu fil dişisi" diyenlerde vardır. Güzel eserler hakikaten fil dişine benzer.

Son senelerde Eskişehir taşını işliyenler modayı da takip ettikleri için daha geniş bir alıcı tabakası bulmaktadırlar. Bu taştan tesbih, ağızlık, pipo, nargile, zarf bıçağı, kürdanlık, kalem sapı, çiçek, pudriye, kabartma biblolar yapılır. Genç ihtiyar, kadın erkek herkes beğendiği eşyayı alır ..

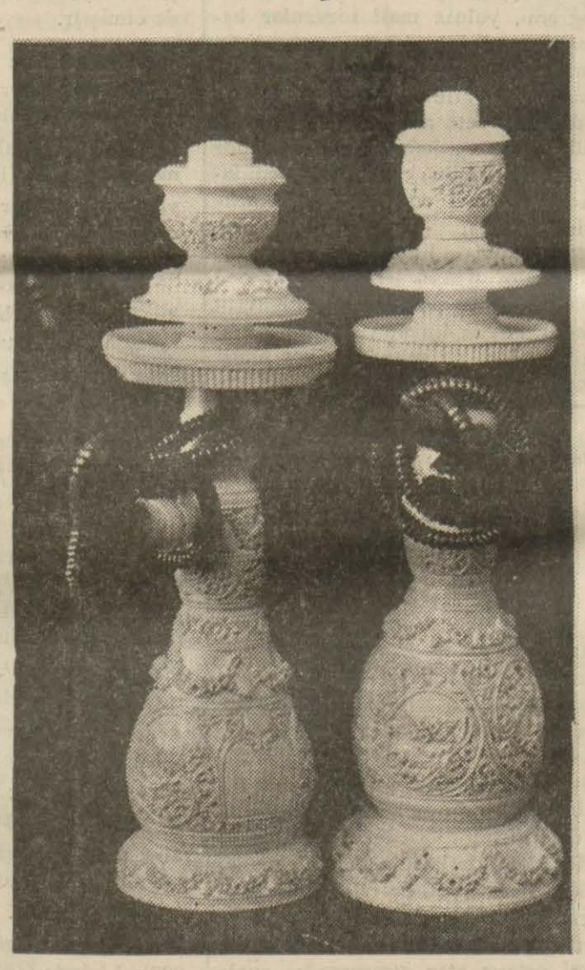

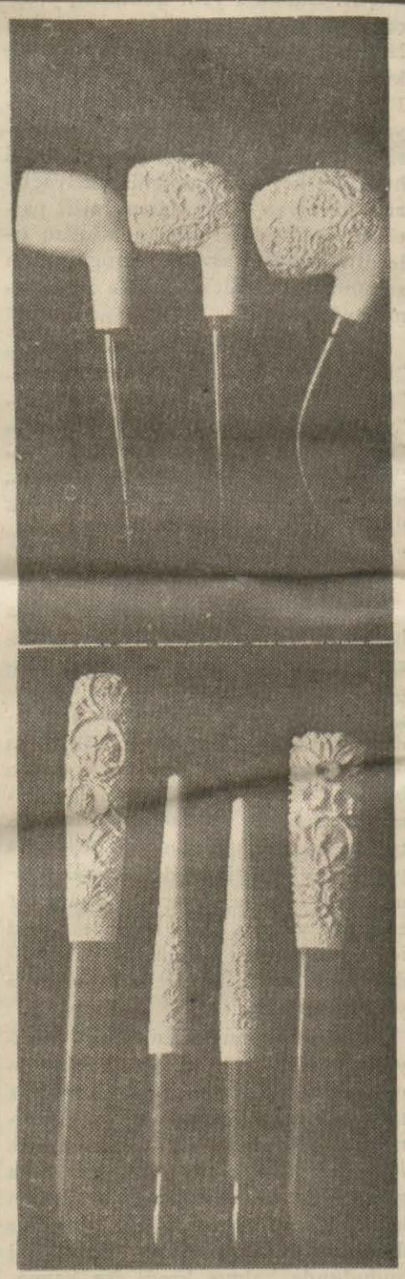

Buradaki resimler Eskişehir taşiyle yapılmış muhtelif işleri göstermektedir..

Taş nasıl çıkar?

Herkesin Eskişehir taşı adını verdiği bu cevher, lüle taşından ibarettir. Lüle taşı Eskişehir civarındaki Sarısu ve Kemikli köyleri civarında çok bol bulunur.

Lüle taşı toprağın altında ve 30-40 metre derinlikte bulunur. Bunun için kuyular açılarak çıkarılır. Fakat taşın çıkarılış tarzı çok iptidaidir.

Lüle taşının Eskişehir'de hususî işçileri vardır. Bu işçiler ham taşı, temizlerler ve işlemeğe müsait bir hale getirirler. Taş Tare denilen satıra benzer bıçaklarla temizlenir. Taşın üstünde pislikler ve yabancı maddeler bu suretle temizlendikten sonra kaba bıçakla areş edilir, yani tesviye olunur. Taşın üzerindeki bıçak çizgileri ve yaraları aba ile sürtüle sürtüle giderilir.

Bütün bu işler taş henüz rutubetini kaybetmeden yapılır. Çünkü taş rutubetli iken kolayca işlenecek kadar yumuşaktır. Mamafih kurumuş taşlar ıslatılark da işlenebilir.

Taşın işlenmesi ve aba ile parlatılması bitirildikten sonra balmumu ile hususî surette parlatılır.

İhracat

Eskişehir taşiyle yapılan eşya sadece yurt içinde satılmaz. Avrupalılar ve Amerikalılar da Eskişehir işlerinin müşterileri arasındadır. Bilhassa Viyanada Eskişehir taşiyle yapılmış pudralıklar, kolyeler, nargile, ağazlık ve pipolar çok rağbet görmektedir. İngiltere, Fransa ve Danimarka da alıcılar arasındadır. Avrupa'ya bol satış yapabilmek için her yerin zevkine göre eşya yapmak lâzımdır. Meselâ İngilizler daha ziyade pipoları, fransızlar kolye ve pudralıklar. beğenmektedirler.

Lüle taşı alıcıları arasında Amerikalılar da vardır. Bilhassa Vaşington ve Los Ancelosdan talipler çoktur. Ancak, Avrupa ve Amerikadan gelen talepleri birkaç müteşebbis karşılamağa çalışmaktadırlar. Fakat taşın çıkarılış ve işleniş tarzı iptidaî olduğundan ve iharacat işi organize edilmediğinden iharacattan beklenen faydalar tam mânâsiyle temin edilememektedir.

Yapılan teşebbüsler üzerine İktisat Vekâleti taşın işlenmesi, ve ihracı için bir kooperatif kurma teşebbüsünde bulunacağını vadetmişti. Bu kooperatif teşkil edilecek olursa bu müstesna taşın beynelmilel bir şöhreti olacaktır.

Bugünkü şartlar altında taşın çıkarılması çok pahalıya mal olmaktadır. Fakat modern bir tesisat yapılacak olursa taşın maliyeti inecek, taşın işlenmesini mutazam bir endüstri haline koyacaktır. Bu suretle Eskişehir taşı iharacatı da birkaç sene içinde mühim bir döviz kaynağı haline gelebilecektir.

Bugün bu taş üzerinde güzel işler belirtebilen ustalar çok mahduttur. Bunlar arasında Ali Osman ve Lâtif Siyahi ustalar vardır.

Yapılan eserler arasında çok iptidaî motifler bulunmakla beraber, ince bir zevkin mahsulü olanları da vardır.

Kabartma işler arasında Mimârî esasların ve ölçülerin gözönünde tutularak muvaffak eserler yapılmaktadır.

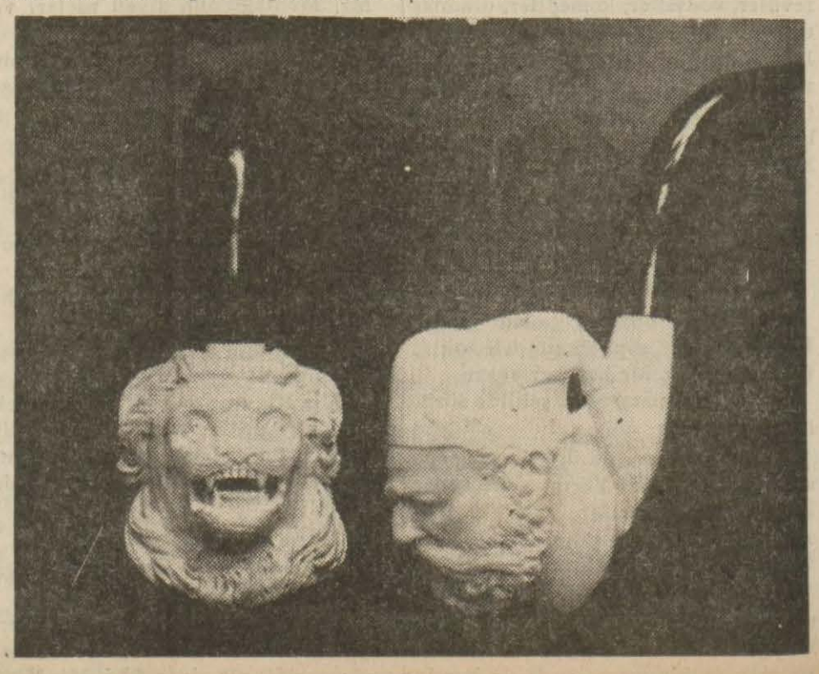

FEN ALEMİNDEN HABERLER

Uzun ömürlü olmak insanın kendi elindedir

Bunun için belli başlı üç prensip vardır ki bunu şöyle hülâsa ederiz ;

Fena huylu olmamak kıskanç, öfkeli olmamak

Âlimler bunu nasıl izah ediyorlar?

Bazı fizik âlimleri, uzun ömürlü olmak, hele ihtiyarlıkta iztırap çekmemek için üç prensip kabul etmektedir.

Birinci presip: İnsan çok yaşıyabileceğine kendisi inanmalıdır. Yani her insanın ihtiyarlıyacağını kanaat getirmek ve ihtiyarlamayı istemek lâzımdır.

İkinci prensip: Kıskanç, öfkeli, kinci olmaktan kaçınmalı. Maddî ve manevî sağlığımızın muvazeneli olması için iyi olmalı, ve iyilik yapmalı

Üçüncü prensip: Ölümden korkmamalıdır. Çünkü hem korku hem şüphe aynı nispette hayatımızı kısaltır.

Daha bazı biyoloji âlimleri ve tarihçiler de çok enteresan vakalar tespit etmişlerdir. Meselâ Finot, "uzun ömrün felsefesi" ismindeki eserinde 200 yaşını geçen ihtiyarlardan bahsetmiştir. Keza meşhur seyyah Strabon Pencapta 200 sene yaşıyan insanlara tesadüf ettiğini söyler. Romalı Plin, Bu günkü Fransa'da bulunan o zamanki Gal' de 3.000.000 insan üzerinde yapılan bir nüfus tahririnde yüz yaşını geçen 170 tane insan sayıldığını yazar. Bu vaziyete göre de 20 bin insana mukabil bir tane yaşı yüzü geçene tesadüf ediliyor demektir

Yukarıda yazdığımız üç prensipi alacağımız bazı insan katagorileriyle tatbik edelim:

Hıristiyan dininde aziz diye tanınanlardan bazılarını ele alalım. Meselâ Meryemin yiğeni Simon 107 yaşına varmıştır. Nerkis 165 sene yaşamıştır. Keza Antuvan da 105 yıl ömür sürmüştür. Pavlo 113 yaşına kadar çıktığı gibi peskopos Albuma da 150 sene yaşamıştır.

İsviçrenin Lüçern şehrinde 1346 senesinde 186 yaşında bir papas ölmüştü. Keza bir macar rahibi de 185 yıl yaşamıştır.

Misalleri çoğaltmamak için bu azizlerden bu kadar fazla yaşamalarının sebebini söyliyelim: Bunlarda insanı yiyip bitiren, fena heyecanlar yoktur. Meselâ kıskançlık, kin ve garez, endişe veölüm korkusu nedir bilmezler.

Çok yaşıyanları yanlız bu gibi hisleri ulvî olanlara inhisar ettirmek doğru olmaz Haller, fiziyoloji unsurları ismindeki eserinde bir kaza neticesinde ölen iki ihtiyardan bahseder. Bunlardan birisi 152 diğeri 169 yaşında olarak ölmüştür. Bu 152 yaşında ölen adam Tomas adında bir ingilizdi. Bu adam kıral tarafından kendi şerefine verilen bir ziyafette çok yiyip içmiş, hazmedemiyerek ölmüştü.

Diğer taraftan 1879 senesinde tutulan bir istatistikte Buenso-Ayres de Brano adında bir zencinin 150 yaşından fazla olduğu görülmüştür. Keza o zaman, Habeşistanda yapılan diğer bir istatistik, 354 ile 140 yaş arasında3, 126 ile 135 yaş arasında 18, 115 ile 125 yaş arasında 123 ve 105 ile 115 yaş arasında da tam 290 ihtiyar bulunduğunu göstermiştir. Birleşik Amerikada da yüz yaşını aşmış tam 3. bin 891 ihtiyar tesbit edilmiştir.

Rusyada da çok yaşlı ihtiyarlar vardır. Meselâ çarlık zamanında, bundan iki yüz sene evel 168 yaşında bir ihtiyar vardı. Bu adam 1709 da Poltava muharebesinde ölmüştür.

Türkiyede de iki sene evel ölen Zaro 160 yaşını geçmişti. Keza bugün Mısırda da 160 yaşına yaklaşan bir ihtiyar vardır. Bu adam Napolyonun Mısır seferinde Mısırda memurluk yapıyordu.

Yüz yaşını geçenler, eğer yaşarken, bazı melekelerini tahrip edecek derecede ârızaya uğramamışsa, yeniden gençleşirler ve bu muhakkaktır. Bu yeni gençlik yep yeni bir mevcudiyet halinde tezahür eder.

Bazı tıp âlemleri, bilhassa Haller ve Blander, takriben 80 yaşlarına doğru insanın üçüncü defa olarak diş çıkardığını kaydetmiştir. Hatta doktor Grav, 110 yaşına gelen bir kadının yeni diş çıkardığını, bem beyaz olan saçlarının, tekrar kararmağa başladığını tespit etmiştir. Umumiyetle erkekler 90 ile 107 yaş arasında yeni diş çıkarmaktadır.

Şimdi insan niçin çok fazla yaşayamaz, bunu tetkik edelim. Bunun için evelâ, kıskançlık, kin ve hiddet gibi heyecanların uzviyetimize ne gibi tesirler yaptığını mutalea edelim: Biliyorsunuz ki yaşamamız, kanımızın devranı ile kabildir. İşte varlığımızı bu kan devranı idame eder. Yanlız, kan devranı bu vazifesini, meselâ ak ciğerlerimiz vasıtasiyle kanımıza giren oksijenler gibi esaslı unsurlar sayesinde yapabilir.

Dikkat etmişsinizdir: Bazı adamlar hiddetlendiği vakit, suratları kül gibi ağarır. Niçin? Çünkü uzviyetimizde bulunan ve kan devranını temin eden kanlar hiddetle tıkanır, kan devranı ağırlaşır veya durur. Hatta şiddetli heyecanlar akabinde nüzül inmesi de kanalların heyecan karşısındaki bu hareketidir.

Eğer insan, senelerce bu kötü heyecanlara kendisini kaptırırsa uzviyet fena şekilde zayıflar. Hücrelerin sallanmasından muvazene kalmaz. Hastalık insanı çabuk alt eder, uzviyet düşer ve nihayeti ölümdür.

Şimdi, bu his ve heyecanlardan husule gelen bütün hâdiselerin patalojik vaziyetini izah etmek lâzımdır. Biyoloji ile uğraşanların söylediklerine göre bunun için hücre ihtizazı denen yeni nazariyeyi bilmek lâzımdır. Onlar bu hâdiseyi şöyle izah ediyorlar: Vücudumuzda takriben 200 kentilyon hücre vardır. Her hücrede, nüve dahilinde ancak mikroskopla görülebilecek kadar küçük 48 uzuv vardır. Bunlara Kromozom denir. Sonra sitoplazma dahilinde kondriom ismini taşıyan ve son derece küçük yüz kadar unsur bulunmaktadır.

Bu kromozom ve kandriomlar, boru şeklinde ipliklerdir.. Bunlar mücerrit maddeden yapılmıştır: kolesterin, plastin, reçine ve yağ gibi... Bunların içi bir mayi ile dodur. Bu mayi serom cinsindedir ve elektriği nakildir.

İşte, kromozom ve kondriom denen bu hücre elyafı kanın içinde mücerred bir halde sallanırlar, sallanırlarken hakiki bir ihtizar devresi husule getirirler.Bu elyaf çok kısa dalgalı bir elketrik ihtizazı silselesi hasıl eder.

Bu mikroskopik ihtizaz devreleri, bizi kuşatan elektromanyetik dalgaların tesiriyle ihtizar eder. Meselâ kozmik, atmosferik dalga, arz derecesinden hasıl olan dalgalar hep bu devreyi titretir.

Daha aşağıda sebeplerini göreceğiz, eğer bu hücre ihtizazı zayıflarsa insan hasta olur. Eğer sallanma durursa insan ölür.

Şimdi de şiddetli ve derin heyecanlar, hücrelerdeki bu ihtizazlar üzerinde ne gibi muvazene şekilleri meydana getiriyor, bunu görelim: Biliyoruz ki sağlık denen şey, vücudda mevcud olan bütün guddelerin normal şekilde ifrazat yapmasiyle mümkündür. Eğer, bu guddelerden birisi veya ikisi iyi işlemesse, bütün uzviyette muvazene bozulur.

Fiziyoloji göstermiştir ki, bütün guddeler emri, elektrik kablosu gibi, "asabı semptii kebirden" alır, binaenaleyh bir heyecan, bir keder, aksi bir iş, bilhassa kıskançlık ve garez bazı tâlî sinirleri felce uğratır, yani cereyan kesilir, bu hislerin hepsi "asabı sempatii kebire" ulaşır. "Asabı sempetii kebir" vazifesini durdurur ve hücrelerdeki maden emlâhının işini sekteye uğratır.

Canlı bir hücre, kendi faaliyetine lâzım olan maden milhlerini ihtiva etmesse, normal bir şekilde ihtizar edemez. Binaenaleyh, hayvan ve nebatların hayatında madeni milhlerin ne gibi esaslı vazifeler ifa ittiğini görmek faideden hali değildir.

Filhakika vücudumuzdaki kimyaca nisbeti az olsun çok olsun, kimyaca malûm olan 92 maden mevcuttur. Sonra biliyoruz ki, her uzuvmuz, her guddemizin bir veya birçok hususî ifrazatı vardır. Meselâ karaciğer, safra ifraz eder. pangıras ile tiroit guddeleri ikişer muhtelif madde ifraz ederler. cinsî guddeler de hormon ifraz eder.

İşte bütün bu ifrazatta muayyen nispette kimyanın tanıdığı madeni unsurlar vardır. Bundan dolayıdır ki uzviyette yanlız kalsyom, demir, silis, fosfor ve sodyom gibi fazla miktarda bulunan cisimler değil, aynı zamanda bütün madenlerle şibihmadenler de mevcuttur. Bundan başka vücudumuzda altın plâtin ve osmiyom gibi madenlerde vardır.

Acaba uzviyetimize bu maden cevherleri nereden geliyor? diye aklımıza bir fikir gelebilir. Sathi olarak bakacak olursak vücudumuza bu madenlerin almış olduğumuz gıdalar vasıtasiyle geldiğini görürüz. Fakat bu faraziye çürüktür. Hakikaten bu günün asrî insanı gıda olarak pek çok ve pek çeşit şeyler yiyor. Fakat yine öyle kavimler vardır ki gıdaları pek basittir. Meselâ bazı avrupalılara göre çinliler pirinçele sıcak sudan başka bir şey yiyip içmezler. Zenciler ancak kum darısı yer. Maymunlar hindistan cevizinden başka bir gıda almaz.

Buna rağmen bütün bu saydıklarımızda vücut teşkilâtı mükemmeldir, yine uzviyetlerinde bütün cisimler mevcuttur. Bununla beraber itiraf etmek lâzımdır ki, bu cisimler o kadar çok miktarda değildir. Fakat mevcut olması, madenlerin ve cisimlerin münhasıran gıdalardan gelmediğini göstermeğe kâfidir.

Başka bir misal daha, bir cam balon içine biraz deniz yosunu koyup burada mikrop üretmeğe çalışssak, 37 derecede ve kırk sekiz saat zarfında milyarlarca mikrop elde ederiz.

Halbuki yeni mikropların hepsinde de, kendilerini meydana getiren mikroplardaki gibi aynı derecede ve aynı nispette maden cevherleri bulunduğunu görürüz.

Binaenaleyh, ilk üretmeğe başladığımız zaman mikroplarda miligramın milyarda biri kadar demir varsa, kırk sekiz saat zarfında bunun bir milyar misli, yani bir milgram ağırlığında demir meydana gelir. Pek alâ, bu bir milgram demir nereden geldi? Halbuki ne yosunda, ne de cam balonda demirin eseri yoktu.

Meşhur fizikçi Lakovski, "madde" adındaki eserinde bu bahisleri uzun uzadıya izah etmektedir. Uzviyetimizde mevcut olan madenlerin maddeşelerek nasıl meydana geldiğini hem bu eserinde, hem de "tabiat ve harikaları" adındaki kitabında anlatmaktadır.

Her madde, haiz olduğu atom haddine göre hususî bir inşiâ gösrir. mağnezyomun atom adedi 12 dir, alimünyomun 13, nikelin 28, bakırın 29, çinkonun 30, gümüşün 47, altının 79 dur.

Cisimlerde atom hepsine göre hasıl olan bu inşiâ saniyenin 117 de biri kadar az zamanda dünyanın etrafına yayılır. Yer yüzünden bulunan bütün maden cevherlerinden çıkan bu inşiâ, dünyanın neresinde olursa olsun, her canlı uzviyete daima tesir yapar.

Paristen her an için, kolombiya altınlarının, Meksikadaki gümüş madenlerinin, Oral dağalarında bulunan plâtin cevherlerinin, Riotinto bakırlarının elektrik ve miknatıs mevcelerini ölçmek mümkün olmaktadır.

Bütün maden cevherleri, canlı hücreleri üzerinde anî olarak madde haline gelebilmektedir. Yeterki hücre ihtizazatı sayesinde bir tannaniyet esasını ihtiva etsin.

Eğer heyecanlar, kin, kıskançlık ve fenalık gibi hislere kendimizi kaptırırsak uzviyetimizin ihtiva ettiği hücrelerdeki maden cevherleri muvazeneyi kaybeder, hücre ihtizazının seyrini kaybeder ve yavaşlar, bu yüzden kozmik tesirler bize dokunmaz olur. İşte bu yüzden vaktinden evel ihtiyarlık gelir çatar.

SPOR

İstanbul'daki futbol maçları

Galatasaray : 9 - Hilâl : 1

Beykoz Topkapı'yı 3 - 1, Beşiktaş Vefayı 1 - 0 mağlup ettiler

İstanbul, 5 a.a. — Bugün Taksim stadyomunda Galatasaray - Hilâl takımları karşılaşmışlardır. Gayri federe kulüplerin maçlarından sonra ve muayyen saatten geç olarak takımlar şu kadrolar ile sahaya çıktılar:

Galatasaray :

Osman — Lütfi, Adnan — Musa, Bedii, Ekrem — Necdet, Süleyman, Cemil, Salâhattin, Sarafin.

Hilâl :

Murat — Akif, Muammer — Cevdet, Zeynel, Musalim — Lütfi, Niko, Hakkı, Mustafa, Rüstem.

Hakem: Tarık.

Oyun Hilâl'in bir hücumu ile başlamıştır. Bu hücumu kesen Galatasaray müdafaası topu muhacimlerine geçirmiş ve ilk sarı kırmızı hücumu lehlerine olan bir firikik vuruşu ile neticelenmiş fakat Hilâl kalecisi bu tehlikeyi bertaraf etmiştir.

İlk sayı

Oyunun ilk on dakikası, mütekabil hücumlarla geçmiş fakat galatasaraylılar onuncu dakikadan sonra oyunu tedricî bir surette Hilâl yarı sahasına nakletmiye muvaffak olmuşlardır. 15 inci dakikadan sonra müessir bir hâkimiyet tesi seden galatasaraylılar müte madî bir surette Hilâl müdafaasını hırpalamıya başlamışlardır. Bu devamlı akınlar neticesinde 20 inci dakikada Sarafin isabetli bir vuruşla birinci ve 25 inci dakikadar Salâhattin on sekiz pas üzerinden yerden bir şütle ikinci golleri yapmışlardır.

Hilâlliler, kuvetli rakiplerinin hâkim oyunu karşısında kısmen tedafüî bir vaziyette kalarak ve biraz da sert bir tâbiye takip ederek fazla gol yaptırmamıya çalışmışlardır. Fakat üstün oyunu idame ettiren galatasaraylılar 35 inci dakikada Sarafin'in iki müdafii atlatarak yaptığı üçüncü ve 40 ıncı dakikada Cemil'in bir şütü ile dördüncü gollerini çıkararak devreyi 4-0 bitirmişlerdir.

İkinci devre

İkinci devrede oyun gene bir Galatasaray hücumu ile başlamıştır.Bu hücumu hatâlı bir favulle kesmek istiyen Hilâl müdafiini hakem oyundan çıkarmıştır. Bu vaziyet karşısında Hilâl 10 kişi ile oynamak mecburiyetinde kalmıştır. Daha ilk dakikadan itibaren hâkimiyeti tamamen elerine alan galatasaraylılar oyunu bir tek kale şekline sokmuşlardır. Bu suretle on altıncı daikkada Necdet, beşinci; 22 inci dakikada Ekremin bir firikik vuruşundan gene Necdet altıncı; 26 ıncı dakikada Necdetin güzel bir ortalayışiyle yedinci bir dakika sonra Sarafin sekizinci, 37 inci dakikada da Cemil dokuzuncu golleri yapmışlardır.

43 üncü dakikada hakemin Galatasaray aleyhine verdiği penaltıdan hilâlliler tek sayılarını yapmışlar ve iki dakika sonra da oyun 9 - 1 Galatasarayın galibiyetiyle sona ermiştir.

Şeref Stadında

Bugün Şeref stadında lik maçlarına devam edildi. Beykoz Topkapı'yı 3 — 1, Beşiktaş da Vefa'yı 1 — 0 yendiler.

Beykoz - Topkapı takımlarında birkaç kişi eksikti. Topkapılılar, ilk dakikalarda bir gol yaptılarsa da, beykozlular buna iki golle mukabele ettiler ve birinci devre bu netice ile bitti.

İkinci devrede Beykoz daha hâkim oynadı ve bir gol daha atarak maçı 3 — 1 kazanmıya muvaffak oldu.

Beşiktaş - Vefa

Bundan sonra yapılan Beşiktaş - Vefa maçında takımlar sahaya şu kadrolarla çıktılar:

Beşiktaş:

M. Ali — Hüsnü, Taci — Feyzi, Bülent, Hüseyin — Eşref, Şahap, Suldur, Rıdvan, Hayati.

Vefa:

Azat — Vahit, Süleyman — Sefer, Lütfi, Süleyman — Necip, Aptuş, Şükrü, Mehmet, Karabet.

Oyuna beşiktaşlılar başladılar. Fakat Vefa müdafaası güzel oynıyarak tehlikeleri bertaraf ediyor. Hattâ muhacim hattı da güzel akınlarla Beşiktaş kalesini sıkıştırıyor.

Beşiktaş bir gol attı ise de ofsayt olduğundan sayılmadı ve birinci devre 0 — 0 neticelendi.

İkinci devre de karşılıklı akınlarla oynanıyor. Oyun, seri ve zevkli oluyor. İkinci devrenin 26 ıncı dakikasında kornerden gelen topu, Vefa kalecisi fena bir vuruşla kendi kalesine soktu.

Bu gol, vefalıları canlandırdı, fakat Beşiktaş müdafaası bütün akınları kesmiye muvaffak oluyor.

Neticede Beşiktaş bu mühim maçtan 1 — 0 galip çıktı.

Patinaj müsabakaları

Zakopane, 5 a.a. — Çiftler arasında beynelmilel patinaj müsabakası: Baier - Herber çifti - alman - birinciliği kazanmıştır.

Müteakip üç mevki de alman çiftler tarafından kazanılmıştır.

Beşinci, Polonyalılar, altıncı ve yedinci, Yugoslavlar, sekizinci ve dokuzuncu da Romanyalılardır.

Bir gün için

(Başı 5 inci sayfada)

— Onu dedikoduculardan sormalı?

Fakat, hâdise şudur ki dedikodu âfeti beynelmilel sahaya da intikal etmiştir. Hâdiseyi tespit edelim ve ibret alalım.

Eskiler, "Fateberu...,, demezler miydi? — N. Baydar

Terbiye İşlerimiz

(Başı 1 inci sayfada)

yalnız bir istikamete sevkeden ananelerin esaretinden kurtarmak, devrimize nasip olmalıdır. Bir köy mektebindeki çocuğa ne olacağını sorduğumuz zaman, "— Nahiye müdürü", yahut, "— Jandarma zabiti!,, yerine, "— Çiftçi!,, cevabını almalıyız. Eğitmenler usulünde bize ferah veren cihet bu idi. Bu usulü, maarifimizin geniş bir kısmına yeni inkişaf esası olarak da telâkki edebiliriz.

F. R. ATAY

B. Léon Berard temaslarına devam ediyor

Burgos, 5 a.a. — Eski fransız bakanı Leon Berard dün akşam nasyonalist hariciye nazırı General Jardana ile görüşmüştür.

B. Berard mülâkattan sonra gazetecilere yaptığı beyanatta, gerek nazır tarafından ve gerek nasyonalist İspanyada gördüğü güzel kabülden dolayı çok memnun olduğunu söylemiştir.

Görüşmede hariciye bakanlığı kültür şubesi direktörü de hazır bulunmuştur.

Berard, bir müddet daha İspanya'da kalacağını söylemiştir.

Pazartesi günü generalle tekrar görüşecektir.

İtalyan mahfilleri hâlâ itimatsız

Roma, 5 a.a. — Faşist mahafili, fransız âyanından B. Berard'ın Burgos seyahatini itimatsızlıkla karşılamakta, Fransa'yı iki yüzlülükle ve İtalya'ya meydan okumak istemekle itham eylemektedirler. Mamafih bu mahfiller, B. Berard'ın Burgos'ta bulunmasının italyanlarla frankistler arasındaki silâh arkadaşlığı ve Fransa'nın dahilî harbin bidayetinden beri ittihaz etmiş olduğu hattı hareketi unutturmiyacağını beyan etmektedirler.

Avrupa'dan cenubî Amerika'ya uçuş

Sevilla, 5 a.a. — Cenup Amerika'siyle tecrübe irtibatı uçuşunu yapmakta olan üç motörlü italyan Savoia tayyaresi dün Tabla'da tayyare meydanına varmıştır. Tayyareciler bu sabah tekrar uçacaklardır.

Muhafız Gücünün Atlı yürüyüşü :

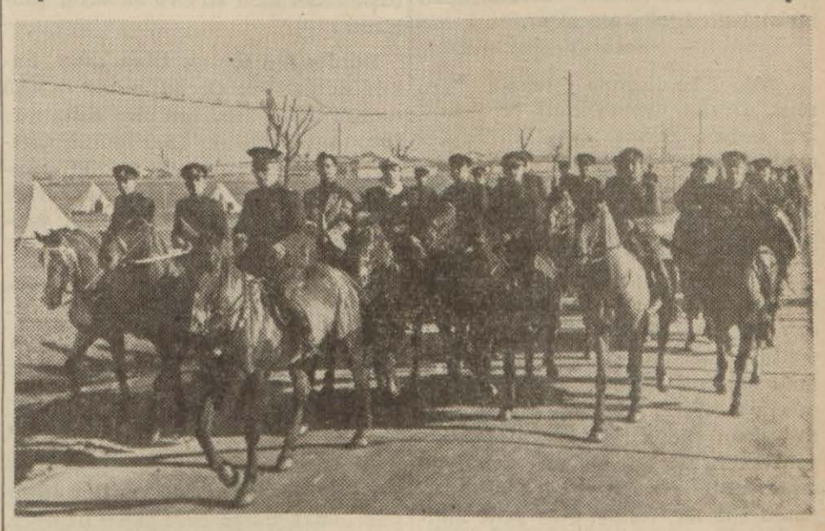

Muhafızgücü sporcuları dünkü yürüyüşte

Muhafızgücü, dün bütün üyelerinin iştirak ettigi (Gölcük yürüyüşünü) muvaffakiyetle bitirdi. Muhafız alayı karargâhı önünde toplanan atlılar, saat 9.30 da başkanlarını selâmladılar.

Komutanın : "— Yürüyüş güzergâhını en çetin bir arazide seçerek arkadaşlarımın arzularını yerine getirmiye çalıştım." sözlerine "Sağol!,, diye teşekkür eden kafile, elli kilometrelik yürüyüşüne başladı. İlk on beş kilometredeki, inişler, çıkışlar, yarlar ve hendeklerle dolu arazide atlarımızın üstünde zevklerin, heyecanın sonsuzluğunu yaşadık.

Ahlatlı beli aştığımız azman pürüzsüz geniş bir düzlükte at başı beraber ilerliyen yetmiş atlı, uçmıya yaklaşan süratin neşesiyle coştu...

Lekesiz beyaz yerle, bulutsuz gök arasında temizliğiyle baş döndüren sihat dolu hava içinde, subaylar Gölcüğe ulaşmakla pek kanmış olmıyacaklar ...

Atın meydanı, bu güzel meydanın bu kadar coşkun atlıyı bulduğu zamanlar zannederim pek azdır.

Başkan Tekçe'nin atı ve atlıyı her zaman zinde bulunduran temposu ile Gölcüğe vardığımız zaman az evelki coşkunlukla atlarını göle sürerek efsane denen şerefli maziyi bir defa daha yaşatmak istiyen bir çok subayı, daha mutedil kalmış arkadaşları güçlükle çevirdiler.

Telsiz binasının temiz salonunda neşe ile iştah ile yemeklerini yiyen atlılar, saat 14 de at başına koştular; Emir gölünün kıvrak kıyısını takip ederek Mühye vadisine girdik. Geniş vadinin sürülerle dolu tatlı yamaçları millî şarkılarımızı bizimle beraber söylediler.

Mukaddes tarihli Çankaya'yı "Yıldırımlar yaratan bir ırkın çocuklarıyız!" diye selâmlıyarak dolaşan kafile son bir süratli ile Muhafız alayı garnizonuna girdi. Çok sevdiğimiz piyade subay arkadaşlarımızla selâmlaşarak ayrıldık. Süvari grupu subayları, başkanın zevkle, emekle tanzim edilmiş geniş bahçesinde kendilerine bir haftalık tatilin son gününde de çok zevkli saatler yaşatan başkanlarının ikram ettiği mükemmel likörleri sihatine içerek ayrıldılar.

Cemal Alangoya

Silolarımızın kapasitesi 100.000 tona çıkarılacak

Hemen inşasına başlanacak olan siloların kapasitesi 35.750 tondur

Memleket hububatçılığının istenen gayeye varmasını temin için, ana şart olarak, silolarımızın kapasitesini ilk plânda yüz bin tona çıkaracak olan bir kanun projesi hazırlanmıştır.

Yeni kanun projesi ile silolarımızın ton yekûnu yüz bine çıkarılacak, yani mevcudun bir mislinden fazlasına yükseltilecektir.

Diğer taraftan alâkalı makamlar, silolarımızın mevcut kapasitesini 200 bin tona yükseltecek mühim bir proje hazırlamışlardır. Bu programa göre silolarımız ihracat, temerküz ve tevsi, toplama, sevk kısımlarına ayrılmakta ayrıca toplama ve stok anbarları yapılmaktadır.

Bu projeye göre ihracat silolarımızın yekûn tonajı şu şekilde dağılmak üzere 32 bin ton olacaktır: Mersin on bin ton, İzmir on bin ton, Samsun 5 bin ton, Tekirdağ 4, Sirkeci 2, Taşucu bin ton.

Temerküz ve tevsi silolarımızın yekûnu 20 bin tondur: Diyarbakır 4, Erzurum 4, Fakılı 4, Şefaatli 4, Çerikli 4 der bin ton.

Toplama silolarımız 17 bin tondur: Zile üç bin, Kütahya iki bin beş yüz, Dinar iki bin, Akşehir iki bin beş yüz, Balıkesir iki bin; Denizli iki bin beş yüz, Adapazarı iki bin, Çiftlik bin beş yüz ton.

İlâve suretiyle stok silolarımız on bir bin ton olacaktır: Ankara, Konya, Eskişehir, Sivas 2750 er tonluktan on bir bin ton..

Ambarlar:

Yekûnu 80 bin tonu bulan bu silolardan başka, bir de, toplama ve stok anbarları yapılacaktır.

Toplama anbarları Niğde, Sarayönü, Malatya, Yahşihan, Ceyhan, Adana, Havza, Karataş, Çumra, Ilgın, Sarıoğlan ikişer bin ton;

Şarkışla, Burdur, Çay, Ereğli, Karaman bin beşer yüz ton;

Elâzığ, Beylikahır, Alpıköy, Kırklareli, Uzunköprü, Pehlivanköy, Babaeski, Lüleburgaz, Çorlu, Bor, Çankırı, Çardak, Kunduz, Sandıklı, Sincanköy biner ton.

Böylelikle toplama anbarlarımızın yekûn tonu kırk beş bini bulacaktır.

Stok anbarlarımız Lapseki iki, Kay seri 2, Burnova 2, Muş, Erzincan, Uşak ve Ulukışla biner ton olmak üzere on bin tondur.

Böylelikle silolarımız mevcutlarla beraber iki yüz bin tonu bularak memleketin en mühim dâvalarından birisi halledilmiş olacaktır.

***

Silo komisyonu teknik büro reisi, Devlet demiryolları ve limanları mebani dairesi eski fen heyeti müdürü yüksek mühendis B. İsmail Fuad Pekin; bu büyük millî meselenin mükemmel izahını yapan şümullu bir rapor hazırlamıştır.

Raporda evelâ silonun dövizleştirilmiş bir tarifi yapılmaktadır: Buğday dâvasını, silodan ayırmıya imkân yoktur. Mahsulü kendi ihtiyacından fazla olan memleketler bu fazlayı dışarıya satarlar, ihracatcı olurlar, ihracat için siloya lüzum vardır. Mahsulü kendi ihtiyacına kâfi gelmiyen memleketler noksanını başkalarından temin ederler, ithalât için gene siloya ihtiyaç vardır. Ne ihtiyaca mecbur, ne de ithalâta ihtiyacı olan memleketler bolluk senelerinden kıtlık senelerine buğday saklamıya mecburdurlar, bu da silosuz olmaz, muayyen bir stok bulundurmak ancak silo ile mümkündür."

B. Fuad Pekin mufassal raporunda siloyu tarifini şu cümlelerle bitirmektedir:

"Silo, üniversel bir cihazdır. Siloya yalnız buğday değil, arpa, mısır, çavdar, yulaf ve her türlü yağlı hububat girer. Silo, muayyen ihtiyaçların yarattığı bir organdır. Uzun bir tekâmül devresinden sonra basitten komplekse geçmiştir. Rasyonalizasyon ve standardizasyon asrında; insan kuvetinin, tabiatin verdiği maddeler ve mahsulün israf edilmemesi için çareler aranan bir devirde yaşıyoruz. Gayemiz her işin ve her şeyin en iyisini en ucuza mal etmektir: Silo kendi dâvasını rasyonel bir tarzda halletmiştir."

***

Raporda silo inşa politikamız tamamen gerçekleştiği zaman, millî ekonominin bundan temin edeceği faydalar uzun boylu izah edilmektedir. Bilhassa, buğday, arpa, yulaf, çavdar ve mısırın, üç senelik vasatîsinin, Türkiye'de, istihsâl, işletme ve ticaret durumundan yarattığı kıymetlerin memleketin umumî millî gelirinin yüzde 28.6 sini teşkil ettiğine dair olan etüd çok enteresandır.

Raporun silolarımızın ton yekûnunun iki yüz bine çıkarılması hakkındaki kısmında limanlardaki ihracat vaziyetiyle, hububat sevkeden merkezlerin nakliyat vaziyetleri mütalea edilmektedir.

Buğday, arpa, çavdar ve yulaf ihracatımızın dört senelik vasatîsi 185 bin tondur. 185 bin tonluk ihracat için vasatî 4 devre göre 46 bin tonluk siloya ihtiyaç vardır. Bunların yerini limanlardaki hububat sıhî hareketleri tayin edecektir.

936 senesinde İstanbul (Galata - Sirkeci) den 6069; Haydarpaşa'dan 58.840; Samsun'dan 17.951; Mersin'den 64.670; İzmir'den 64.175; Tekirdağı'ndan 15.181 ve diğer limanların umumundan 64.304 ton hububat ihraç edilmiştir. İhracat silolarımız, bu rakamlara göre hesaplanmıştır.

Dahilî silolara gelince, dörder bin tonluk olan Ankara, Eskişehir, Konya ve Sivas'ın buğday ve arpa nakliyatı Ankara, Eskişehir ve Konya silolarının muhakkak genişletilmesini icabettirmektedir. Ankara'nın bir senelik nakliyatı 18.830; Eskişehir'in 29.906; Konya'nın 29.031 tondur. Dahilî silolarımız da bu nakliyat rakamlarına göre hesaplanmıştır.

İki yüz bin tonluk proğramın tatbiki halinde ilk senelerde yapılacak olan silolar şunlardır:

Mersin, İzmir, Samsun 25 bin ton; Diyarbakır, Fakılı, Şefaatli, Çerikli on altı bin ton; Zile, Kütahya, Dinar, Akşehir, Çiftlik 12.500 ton.

Gene, ilk senelerde yapılması teklif edilen anbarlar da şunlardır:

Sarayönü, Yahşihan, Karanlık, Çumra, Sarıoğlan on bin ton; Şarkışla, Burdur, Ereğli, Karaman 6000 ton; Beylikahır, Çankırı, Kunduz, Sandıklı dört bin ton olarak;

52.500 tonluk silo ve 20.000 tonluk anbar.

Yüz bin tonluk proje:

Hükümetin, anbar ve silolarımızın şimdilik ve beliren en zarurî ihtiyaçları karşılamak maksadiyle anbar ve silolarımızın yüz bin tona çıkarılması için hazırlamış olduğu projenin katîleşmesi halinde derhal inşasına başlanacak olan silo ve anbarlar şunlardır:

Dörder bin tonluk Diyarbakır, Fakılı, Şefaatli ve Çerikli siloları; 3000 tonluk Zile; 2500 tonluk Kütahya; 2000 tonluk Dinar; 1500 tonluk Çiftlik; 2500 tonluk Akşehir siloları; Ankara, Konya ve Eskişehir silolarına 2750 er tonluk inşaat ilâveleri yapmak...

Ki böylelikle yeniden inşa edilecek silolarımızın yekûn tonu 35.750 olacaktır.

Gene, yüz bin tonluk projenin katîyeti halinde Ilgın, Yahşihan, Sarıoğlan ve Ardıhan'da ikişer bin tonluk olmak üzere sekiz bin; Şarkışla, Burdur, Çumra ve Karaman'da bin beşer yüz olmak üzere 6000 ton; Beylikahır; Çankırı, Çardak, Kunduz, Sandıklı, Sincan, Bor, Sarayönü ve Ereğlide biner tonluk olarak 9000 tonluk anbar inşa edilecektir.

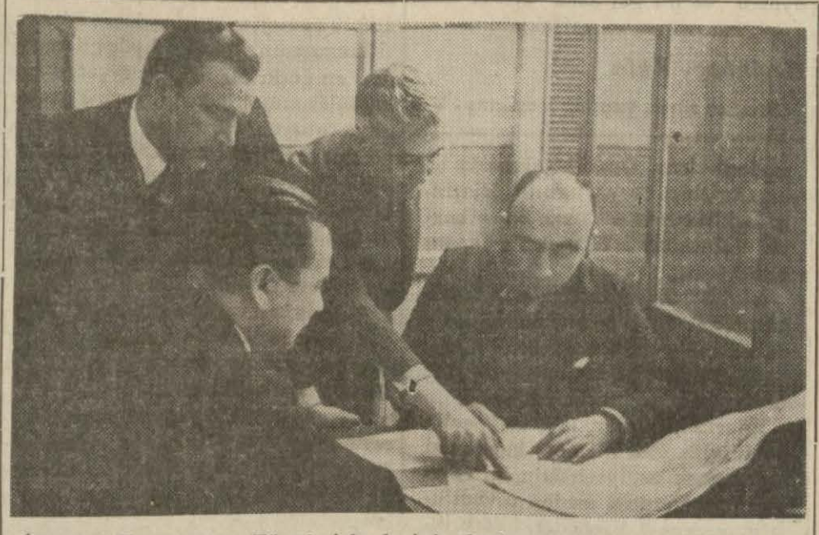

İstanbul Tramvay ve Tünel şirketlerinin devir ve teslim muamelesine başlandığını ve bu iki âmme hizmeti müessesesini vekâletin şimdilik muvakkat bir kadro ile idare edeceğini yazmıştık. Yukardaki resim devir ve teslim muamelelerini bir an evel bitirmek için Nafıa Vekâleti şirketler Başmüfettişi B. Süruri'nin reisliğinde çalışanları göstermektedir.

Gangsterlere karşı elektrikli bekçiler

Elektrik gözü

Haydutların geldiğini hissedince hemen müdafaa tedbiri alıyor

Yangın çıktığını haber veren elektrik âletleri de var!

Bundan birkaç hafta evel Nevyork'un büyük caddelerinden birisinde, muhteşem bir mücevherat mağazasının tam karşısında "rap" diye bir otomobil durdu. Otomobilden birkaç adam inerek karşı kaldırıma, mücevherat dükkânının önüne atlıyarak süratle geçtiler.

Adamlardan ikisi, kaldırımın iki tarafında, elleri silâhlı dikilerek halkın o tarafa geçmesine mai olurken, birisi mücevherat mağazasının camına hızla vurdu, kolunu vitrinin içine altınların, elmasların üzerine doğru uzattı. Fakat uzatmasiyle adamın çökmesi de bir oldu: Yukarıdan giyotin gibi ağır bir satır indi, herifin yarısını kesti düşürdü.

Haydutlar, arkadaşlarının kanlar içinde kaldırıma yığıldığını görerek, tekrar otomobillerine atladılar, arkalarına silâh atarak oradan uzaklaştılar.

Bu vaka o günlerde bütün Nevyork'ta çalkalandı. Sokak ortalarından çocuk aşıran, milyonlarca liralık bankaları soyan amerikan gangsterlerine aynı zamanda büyük bir ibret dersi oldu.

Mücevherat mağazasında o dakikada hiç kimse yokken, bu haydudun altınların üzerine el uzattığını kim gördüü, ve satırı hırsızın üstüne kim bıraktı, O zaman sorulan bu suale, Amerikan tekniği şu cevabı verdi: İlim!

Hakikaten, bugün elektrik hem görüyor, hem işitiyor, hem de kırıp ve yıkıyor.

İşte haydut mücevherat mağazasının kalın vitrinini kırarak elini mücevherat üzerine götürür götürmez, "elektrik gözü" onu görmüş, ve satırı da indirmiştir. Elektrik, insanı, uzaktan farketmektedir. İnsanın mevcudiyetini, hararetinden anlıyor, eğer, Nevyork vakası, zifiri karanlıkta yapılmış dahî olsaydı, netice yine aynı olacak, haydudun yine bir tarafı uçup gidecekti.

Amerika'da son zamanlarda büyük bankalar az soyuluyor, milyonlar dolusu dolar saklıyan kasalar az kırılıyor sa, ne amerikan hükümetinin almış olduğu müthiş tedbirlerin ne de altınların başında vızıl vızıl dolaşan bekçilerin tesiridi. Sadece "kasa bekçisi" denen mükemmel elektrik tertibatının verdiği dehşetin semeresidir.

İnsanın neşrettiği harareti uzaktan hisseden hassas "elektrik gözleri", bir elin muayyen mesafeye kadar yakalaştığını derhal farkeder, bu el veya kolun üzerine öyle ağır bir cisim bırakır ki, o kol mutlaka o ağır cismin altında kalır: Çünkü hararet o canlı mahlûkta baki kaldıkça, nereye giderse gitsin onu mıknatıs salvermez. Son zamanlarda yapılan modern elektrik tertibatının bir insan üzerine havale ettiği cisim o insan ölüpte cesedi soğuyuncaya kadar ondan ayrılmaz.

İşte bugün ilmin ve tekniğin eseri olan bu aletler, ileriliğin öncüsü olarak telâkki edilmektedir.

"Elektrik gözü" neden yalnız bir yerde istifade edilemez. Bugün, meselâ dünyanın en hızlı ve en büyük gemisi olan Normandiya vapurunda yangına dikkat eder, büyük sergileri ziyaret edenleri sayar, otomobilden inmeden garaj kapısını açar, işaretli lokomotifleri durdurur. Paris'in telefon şebekesinde meşhur "dilli saati" bile hep bu tertibatla bülbül gibi konuşur durur.

"Elektrikten göz" nasıl yapılmıştır? İncecik bir cam kabarcık, iç tarafında, potasyom, rülüdyom, seriyom gibi müsbet madenlerden yapılmış bir tabaka vardır. Kabarcığın içinde bir de küçük bir pencere vardır. Cam ampulün tam ortasında kalkık madeni bir sap vardır. bu madeni sapla tabakanın harici uçları birbiriyle birleştirilmiştir. İşte o kadar.

Pencereyi aydınlatırsanız, bu iki uçtan elektrik cereyanı geçmeğe başlar. Buradaki elektrik cereyanı haddizatında pek zayıftır. Fakat icapederse bu zayıf cereyanı 100 milyon kerre tevsi edecek tertibat da ilâve edilebilir.

Amerikalıların Şikago sergisinin işiklarını bir yıldız yaktı. Sinema yıldızı zannetmeyin: Bildiğimiz gökteki yıldızlardan birisi.. Sema burçlarından birisine ait olan Arcturus ismindeki yıldızı sergiye konulmuş olan bir âletin tam ortasından geçerken, bütün sergi birdenbire nurlanmıştır.

Normandiya transatlantiğinde bulunan yangın ihbar âletleri de son derece enteresandır. Bu da bir cam tüptür. İçinde daima bir lâmba yanmaktadır. Geminin her tarafında, kamaralarda, güvertelerde, anbarlar da, makine dairelerinde velhasıl ateş almak ihtimali olan her yerde bulunan ihbar âletlerinin lâmbası ateş muvacehetinde birdenbire söner Yanlız sönmekle kalmaz, aynı zamanda, lâmbadan kesif bir duman da yükselmiye bir taraftan da korna çalmağa başlar. Sesi duyan, dumanı gören yangın mahalline koşar. Zaten her yerde hazırlanmış olan yangın söndürme tulumbalariyle yangın o dakikada söndürülür.

Paris'in altında da ikinci bir Paris olduğunu bilirsiniz. Foş caddesinin altında Lan bulvarı diye bir bulvar vardır. Burası tabiî gece gündüz aydınlatılmaktadır. Buradaki ışığın az veya çok olmasını tanzim edecek bir âlet vardır. Bu âlet kendiliğinden ve havanın vaziyetine göre buradaki elektrik kudretini azaltmakta veya çoğaltmaktadır.

Hava açıkken, ve güneş parlakken tünel boyunca her birisi 500 er vatlık 240 mahal aydınlatılmaktadır. Fakat hava bulanmağa başlarsa, "elektrikten göz", enterrüptörleri kapanır, 120 aydınlanan mahal 240 dan 120 ye iner. Eğer hava büsbütün kararırsa, Bunun yarısı daha kapanır, 60 yer kalır Bunun sebebi nedir bilir misiniz?

Bu tünellerde işliyen trenler saate 90 kilometre giderler. Tünele girerken, tünelden çıkarken yer altı tren ve tramvaylarının kondoktörlerinin gözleri kamaşır. Bunun önüne geçmek için, aydınlık vaziyetine göre, buna elektrikten gözler tanzim eder. Keza Paris'in altındaki caddeleriden iniş olanlarda da aynı elektrik tertibatı imdada koşar. Tramvaylar inişe doğru gittikçe süratlenerek inerken, bu âletler bütün lâmbaları kendiliğinden yakar, ve korne çalmağa başlar.

Avrupa'da işliyen işaret trenlerinde de aynıdır. Trenlerin işaretleri üzerine bir ayna konmuştur. Bu aynadan, lokomotifteki "elektrik göze" bir ziya gönderilince, lokomotif kendiliğinden ve süaratle buharını keser, frenleri sıkar.

Elektrik gözleri bakın daha nelerde kullanılır: Büyük imalâtanelerde kâğıtların, mensücatın, renklerini fabrikanın bacasından çıkan dumanın şeffaf veya gayri şeffaf olduğunu muayene ve kontrol eder. Fabrika dumanının koyu veya açık oluşu halkın umumî ijiyeni ile alâkadar olduğundan buna sanayi memleketlerinde çok ehemmiyet verilir.

Amerika'da bazı garlarda eşya, yuvarlak katlanmış kilimler dahilinde nakledilir. Bu garlarda, hamallar, bir düğmeye basmakla iktifa eder: Elektrik tertibatı bagajı halının içine yerleştirilir. halıyı katlar, iğneler ve trene nakleder .

Paris'te çıkan büyük gazetelerde de "elektrikten göz" çok hizmetler görür. Bunların başlıca vazifesi günde milyonlarca basılan gazeteleri saymaktır. Gazetelerin yerleştiği çuvalları da sayar. Sayıcı âletlerin başında duran adam, bir dalgınlıkla hata dahi yapsa, korne çalmağa başlar.

Büyük Avrupa ve Amerikan fabrikalarında işçileri tehliklerden kurtarmak için, keza bu gözlerden istifade ediliyor. Makine başında bulunan adam, gayriihtiyarî bir hareket yaparak, dokunulmıyacak bir yere elini uzatırsa, "elektrik gözü" bunu görür, makine birdenbire durur.

Bugünün en yeni icatları olan televizyon ile sesli sinema da elektriki gözünün birer mevhibesidir.

Sinemada ses, helezonî bir şekilde hususî âletlerle yazılmıştır. Ses, şekillerle renkronize edilmiştir. Film gösterilirken arkadan bir lâmba vasıtasiyle aydınlatılır. Kordelâ bir "göz"ün önünden geçer. Şerit buradan geçerken, bir elektrik cereyanı verir. Bu cereyan çoğaltılır, salonda bulunan hoparlöre gönderilir.

Amerika'da yeni icat edilen, tıpkı insan sesi gibi sesler çıkaran daktilo gibi âlet te hep bu elektrik gözünden istifade edilerek vücuda getirilmiştir. Şimdi Avrupa'da ve Amerika'da amalar yazılan yazıları mükemmelen okuyor. Bu okumayı temin eden âletler Potoelektrograf deniyor.

Bildiğimiz gibi, beyaz üzerine siyah veya siyah üzerine beyaz yazılmış beyazlıklar mücesem br şekilde, yani kabarık veya oyuk şekilde meydana gelen harflerin üzerinde elini gezdiren âma, parmaklarının teması ile ve sürat'e yazıyı okuyor. Fakat itiraf etmek lâzımdır ki, âmalar üzerinde yapılan ve gün geçtikçe yeni ve çok iyi neticeler alınan bu tecrübeler, henüz lâboratuvarlarda yapılmaktadır.

"Elektrik gözü" gibi bir icadın mahsulü olan bu iş, taammüm ettiği zaman beşeriyet çok istifade edecektir.

A N D A Ç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	: İstanbul eczanesi
Pazartesi	: Merkez eczanesi
Salı	: Ankara eczanesi
Çarşamba	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	: Halk ve Sakarya eczaneleri
Cuma	: Ege ve Çankaya eczaneleri
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

ACELE İMDAT

Bir yaralanma, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın hibarı: (1521). — Telefon müraracaat. şehir: (1023-1024). - Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı ârıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir. Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı. Güven taksi: (3848). Birlik taksi : (2333). - Çankırı caddesi. Ulus taksi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997).

Otobüslerin ilk ve son seferleri

Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl.ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45
Bahçeli Evlerden Ulus M. na	7.45	—.—
U. M. dan Bahçeli Evler'e	—.—	20.00

§ U. Meydanı'yle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

U. Meydanı'yle Yenişehir. Bakanlıklar. Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den ve 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanı'ndan saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanı'na dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihetine mektup kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya :	Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi. Perşembe. Cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına :	Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı :	Her gün 9.35
Zonguldak hattı :	Hergün 15.00

Katalonya son günlerini yaşıyor

(Başı 1 inci sayfada)

rada 48 saat kalmalarına müsaade edilmiştir.

Diğer taraftan Rosas'tan hükümetçi orduya mensup 16 subayla buraya gelen iki Balansel gümrük tarafından müsadere edilmiş ve alman mahreçli çok mühim miktarda silâh çıkarılmıştır.

Bauylus-Sur-Mer arazisinde 4.000 asker Fransa'ya girmek için müsaade beklemektedir. Bunları vakti gelince Argeles - Sur - Mer temerküz kampına sevk için icabeden tertibat alınmıştır.

50.000 asker Fransa'ya ilticaya hazırlanıyor

Perpinyan, 5 a.a. — Cümhuriyetçi ordunun ricat etmekte olan 50.000 kadar askerinin öğleden sonra Perthus mıntakasında hududa muvasaletleri beklenmektedir.

Fransız ve İspanyol makamlarının aktettiği konferans saat 17 de mesaisini bitirmiştir. Cümhuriyetçi kıtaların Fransa'ya geçişi aşağıdaki sıraya göre olacaktır:

Evelâ bütün sivil mülteciler, sonra otomobiller daha sonra da kıtalar geçecektir. Kıtalar derhal silâhtan tecrit edilecektir. Mitralyözler yolun soluna, tüfek ve bomba gibi zatî silâhlar da yolun sağına konacaktır.

Halen burada tam bir intizam hüküm sürmektedir. Büyük caddeden muazzam kamyonlar geçmektedir. İspanya'da, vaziyetin vahimliğine ve milliyetperverlerin yaklaşmasına rağmen her dakika çoğalan halk sakin ve pasif görünmektedir.

B. Alvarez Delvayo bu sabah hududu geçerek la Jonquera'ya doğru gitmiş ve bu saate kadar fransız toprağına dönmüştür.

Hudutta sıkı tedbirler

Le Boulon, 5 a.a. — Hududun askerî kontrolü son derece teşdit edilmiştir. Geçen günlerde sivil memurlar tarafından verilmiş mürur ruhsatiyelerinin bugün askerî memurlar tarafından vize edilmesi icap etmektedir. Yolların kontrolü takviye edilmiştir. Yollardaki barajlar, yayaları ve arabaları her beş kilometrede durdurmaktadır. Perpinyan ile fransız - ispanyol hududu arasındaki mıntaka, askerî mıntaka haline gelmiş olup siviller hususî mürur ruhsatiyesi olmaksızın bu mıntakada dolaşmamaktadır.

Hava bombardımanları

Alicante, 5 a.a. — Dün saat 20 de 19 palma filosu şehir üzerinden uçarak elli bomba atmışlardır. 5 yaralı vardır. İki ev yıkılmış 8 ev hasara uğramıştır.

Kartajen, 5 a.a. — Beş savoia bugün şehri bombardıman etmiştir. Saat sekizde ikisi İngiliz tabiiyetinden bahriyeli olmak üzere 40 ölü ve 59 yaralı kaydedilmekte idi.

Dörtyüz parça tablo Cenevre'ye gönderilecek

Paris, 5 a.a. — Perthus'ten bildirildiğine göre İspanyadan altı kamyon içinde dört yüz güzel sanat eserinin Cenevreye gönderilmek üzere buraya getirilmesi bekleniyor. Bunlar Valaskuez, Murillo ve sairenin tablolarıdır.

Dün Figueras'ta İspanya başvekili Negrin, hariciye nazırı Delvaye ve Louvre müzesinin bir direktörü arasında yapılan konferans neticesinde bu güzel sanat eserlerinin bir milletler cemiyeti komisyonuna emanet edilmesine karar verilmiştir.

Sanat eserleri bombardıman edildi

Le Perthus, 5 a.a. — Dün öğleden sonra, ispanyol artistik hazinesine ait tabloları nakleden kamyonlar Figueras - Lajonkuera yolu üzerinde bombardıman edilmiştir. Tablolara bir zarar gelip gelmediği henüz meçhuldür. Hükümetinin nezdinde teşebbüste bulunması için dük d'Elbe'ye bir protesto telgrafı gönderilmiştir.

La Jonkuera nazırlar meclisi dün hudut yakınında bir köyde toplanmıştır. Matbuata hiç bir tebliğ verilmemiştir.

"Sonuna kadar mukavemet"

Madrid, 5 a.a. — Katalonya harekâtı hakkında tefsirlerde bulunan matbuat, ispanyol milletinin, felâkete rağmen mücadele azmini teyid etmektedir.

Demokrat A. B. C. gazetesi diyor ki:

"Bugünlerde olup biten hiç bir şey nihaî mahiyette değildir. İspanya'nın hezimetini kabule amâde değiliz."

Komünist Mondo Obrero gazetesi de: "Her defa daha birleşmiş olarak bir tek irade ve enerji bloku halinde mukavemet edeceğiz." diyor.

Musolini'nin takdirleri

Roma, 5 a.a. — Musolini, İspanyada harbetmekte olan gönüllü italyan tayyarecilerinin kumandanı Tuğgeneral Bernescona bir telgraf çekerek kendisini italyan hava kuvetleri tümgenerallığına terfi ettirdiğini bildirmiştir,

H İ K Â Y E

Kurnazlığın derecesi

Yazan: Firdevs Şehsuvaroğlu

Beş altı arkadaş oturmuş, kadınların kocalarına karşı hıyanetlerinden konuşuyorduk. İçimizde "sergüzeşt kolleksiyonu„ namiyle maruf Atıf Yalçın biraz düşündükten sonra:

— Size dedi, kocasına olan sadakatiyle tanınmış bir bayanın macerasını anlatayım da dinleyin.

Neclâ, sarışınların göz kamaştırıcı güzellerindendi. Apartmana geldiği zaman saçtığı neşe kendine ve bana muhtemel her türlü tehlikeleri unutturdu. Kocası bir arkadaşına yemeğe davetli olduğu bir akşam o da bana gelmeyi arzu etmiş,kocasına bir arkadaşında yemek yedikten sonra ailece tiyatroya gideceklerini söylemiş ve beraberce evden çıkmışlar, bana geldi.

Gece yarısına kadar güldük, eğlendik: Tam saat on bir buçukta onu, bizim apartmanın pek yakınında bir sokak içinde bıraktığı otomobiline kadar götürdüm ve evime döndüm, çok yorgun olduğum için hemen soyundum, yattım. Ne kadar uyuduğumu bilmiyorum; telefonun şiddetle çalınmasiyle birdenbire uyandım.

— "Sen misin Atıf?.. Kocam bitişik odada uyuduğu için alçak sesle konuşuyorum. Pırlanta iğneyi orada unutmuşum. Yarın sabah erkenden muhakkak bende olması lâzım. Çünkü, daha dün senei devriyem münasebetiyle onu bana hediye eden kayınvaldeme gideceğiz. Takmazsam sebebini soracaklar. Kaybettiğimi söyliyemem çünkü kocam tiyatroda aramağa kalkacak, bir arkadaşımın ailesiyle tiyatroya gittiğimi söylediğime büyük hata ettim. Yalanım meydana çıkacak. Mahvolacağım!..."

— Felâket! O halde derhal iğneyi getirmeliyim.

— Derhal olamaz. Fakat yarın sabah tam saat sekiz buçukta getir. Kapıcı bir şey soracak olursa üçüncü kattaki dişçiye geldiğini söylersin. İğneyi güzelce bir kâğıda sar, asansör kanapesinin altına atıver. Beş dakika sonra dönersin kimse bir şey sezmez ve ben vakit geçirmeden asansörden iğneyi alırım.

Ancak "peki" diyebilecek vakit bulabildim; hemen telefonu kapattı. O geceyi korkunç rüyalarla geçirdim. Sabahleyin erkenden kalktım, acele ile kahvealtı ederken her zamanki gibi gazeteye bir göz gezdirdim. Aman yarabbi!...

Gazetedeki bir kaç satır yazı beni dehşet içinde bıraktı: Fransız tiyatrosu, baş artisti madam .. . . . ın rahatsızlığı yüzünden dün akşamki temsili ertesi akşama tehir ettiğini ilân ediyordu. Zavallı Neclâ! Halbuki o, kocasına Fransız tiyatrosunda olduğunu söylemişti. Bu havadis üzerine Bay Mahmut karısının yalanını anlıyacaktı. Ne yapmalı idim? Vaziyeti anlamak için sabırsızlığım son dereceyi buldu. Acaba Neclâ'nın dediği gibi iğneyi asansörün kanapesinin altına mı atmalı idim? Telefon tekrar çaldı. Neclâ'nın sesi gayet hafif, fısıldar gibi:

— Kocam, dün akşam tiyatroya gitmediğimi öğrendi. Gazetelerdeki havadis üzerine inkâr da mânasızdı. Kendimi cereyana bıraktım. Bunun sonu ne olacak?.. Mahvoldum! Yalanımın sebebini dünyada söyliyemem. O, bu cümleyi bitirir bitirmez güzel bir fikir zihnimde şimşek gibi çaktı.

— "İğneyi kaybettiğini Bay Mahmut öğrendi mi?

— "Hayır, onu söylemek cesaretini henüz kendimde bulamıyorum.

— Oh âlâ! Seni bu müşkül vaziyetten kurtaracak iğneyi bende unutman olacak. Şimdi size geliyorum.

— Bize mi? Çıldırdın mı?

— Dur, korkma. Yalnız söylediklerime dikkat et. Size geldiğim zaman Bay Mahmut'un yanında bulunmağa gayret et. Ben söylediklerimi bitirdikten sonra sen kocana "İşte tiyatroya gitmediğime sebep bu idi..„ Diyeceksin.

Bir saat sonra halime mümkün olan sakinliği vererek Neclâ'nın apartmanına gittim, hizmetçiye kartvizitimi verdim. Bayanın kaybettiği pırlanta iğneyi getirdiğimi söyledim. Bir dakika sonra muhteşem bir salonda, kocasının yanında oturan Neclâ ile karşı karşıya idim. Gayet soğukkanlılıkla kaybolan iğnenin şeklini tarif etmelerini rica ettim. İğneyi cebimden çıkarırken Bay Mahmut memnuniyetle ellerini oğuşturarak yanıma yaklaştı:

"Size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum." Dedi. Fakat birdenbire bana minnetle bakan gözleri kısıldı, güler yüzü ciddîleşti, sesi biraz sertleşti:

"Fakat. dedi. Adresimizi nereden buldunuz?...

— Evet, yalnız adresinizi değil iğneyi de nasıl bulduğumu anlatayım. Dün akşam saat sekiz buçuğa doğru Beyoğlu'nda, Fransız tiyatrosunun önünde, içinde iki bayan ve bir bay olan lüks bir otomobil görerek biraz durakladım.

Bayanlardan biri otomobili idare ediyordu. Zannederim sizdiniz bayan.

Uzaktan görüyordum. Otomobil durur durmaz kapısını açtınız. Çıkarken eteklerinize oturduğunuz yerden kaldırıma pırıl, pırıl bir cisim fırladı.

Yaklaştım, onu aldım: Pılanta bir iğne idi. Hemen vermek için tiyatroya girdiğim zaman sizi bulamadım.

Bay Mahmut gittikçe sabırsızlanıyordu.

— İyi ama adresimizi nereden buldunuz?

— Ben de şimdi size onu anlatacağım. Bu sabah erkenden seyrüsefer memuru olan bir arkadaşım vasıtasiyle zihnimde kalan otomobilinizin numarası yardımiyle adresinizi öğrendim. Ve işte doğruca pırlanta iğneyi getirdim.

Ve artık müsaadenizle ben gideyim.

Neclâ'nın solgun yüzüne renk geldi, geniş, rahat bir nefes aldığını farkettim. Gitmek için ayağa kalkarken telefonda söylediğim gibi kuvetlice öksürmem Neclâ'yı harekete getirdi, kalktı kocasına yaklaşırken benden öğrendiği cümleyi tekrarladı.

— İşte Mahmut, şimdi tiyatroya gitmediğimi saklamamın sebebini anladın mı? Sana, annenin bir gün evel hediye ettiği iğneyi kaybettiğimi söylemek istemedim. Bilsen, bizim ev ile arkadaşımın evi ve tiyatro arasında kaç defa gittim geldim.

Bay Mahmut karısından emin, memnuniyetle gülerek:

— Ah, dedi, bilsen tiyatroya gitmediğini öğrendiğim anda ne müthiş, ne iğrenç düşünceler karşısında kaldım. Artık yeter... Bir daha bundan bahsetmiyelim. Çünkü çirkin şüpheler beni fena halde üzdü ve şimdi senin gibi masûm bir kadın hakkında verdiğim fena hükümleri tekrar hatırlamak bile beni muazzep ediyor.

Ya, işte arkadaşlar, kaybolan pırlanta iğne, meydana çıkan yalan sayesinde Neclâ muhakkak bir felâketten kurtuldu.

Ve o hâdiseden sonra bir daha ne o beni ne de ben onu görebildim. Her halde gözü korktuğundan bu gibi lüzumsuz maceralara tövbe etmiş olmalı.

Macaristan'da

Suykastçılara karşı tedbirler

Budapeşte, 5 a.a. — Macar telgraf ajansı örfî idare ilânı hakkında aşağıdaki tebliği neşretmektedir:

Adliye nazırı aşağıdaki suçlar için bütün macar topraklarında örfî idare ilân etmiştir.

1. — Silâh ve bomba vasıtasiyle katil teşebbüsü,

2. — Silâha müracaat suretiyle ve yahut kanuna aykırı toplantılarla âmme nizamına muhalefet,

3. — Hususî eşhasa karşı şiddet hareketleri.

Bu tedbir, Budapeşte havrası önünde yapılan suykast üzerine alınmıştır.

Bu tedbir hükümetin bu kabil teşebbüs ve hareketlere karşı şiddetle harekete kararvermiş olduğunu göstermektedir.

İngiltere'de yeni bomba hâdiseleri

Liverpul, 5 a.a. — Dün akşam saat 23 te Valton hapisanesinin dıvarına atılıp patlayan bir bomba dıvarın sıvalarının bir kısmını koparmışsa da dıvarda delik açmamıştır. Derhal gönderilen kuvetli bir polis müfrezesi, şehrin hapisane etrafındaki mahallelerini kuşatmıştır. İrlandalıların sakin bulundukları mahallelerde 8 baskın yapılmıştır. Maamafih polisin bu faaliyetleri neticesiz kalmıştır.

Şüpheli yangınlar

Londra, 5 a.a. — Dün gece Kaventri mağazalarında 4 yangın çıkmıştır. Bu yangınların, yangın çıkaran bombalar yüzünden vukua gelmiş olduğu zannedilmektedir.

Ateş süratle söndürülmüştür. Hasarat, ehemiyetsizdir.

Nevyork Sergisi, dünyanın en büyük şehridir

1939 Nevyork sergisinin ilk resmî teblosu, 30 nisanda serginin resmen açılışı dolayısiyle tertip olunacak galâ müsameresi esnasında teşhir olunacaktır. İlk plândaki renk renk sergi pavyonlarının arkasından, Nevyork'un gökleri tırmalıyan yüksek binaları görülmektedir.

155 milyona malolmuş olan bu muazzam sergi, tabloda metroları ve caddeleri, demiryollariyle, gayet tafsilâtlı olarak görülmektedir.

Bir dünya sergisi, ve caddesi adı verilen yolun üzerinde, 1,400 ekspozan'ın pavyonları vardır. Ortadaki "Milletler havuzu" nun etrafında Amerika milletleriyle sergiye iştirâk eden 62 milletin bayrakları dalgalanacaktır.

BİBLİYOĞRAFYA

Türk kemankeşleri

Türkün en eski sporlarından olan kemankeşliğe dair basılmış bir eserimiz yoktu. Bu eksikliği göz önünde tutan sayılı tarih üstadlarımızdan esbak İstanbul valisi Süleyman Kâni İrtem, uzun ve yorucu bir çalışma neticesinde çok mükemmel bir kitapla bu boşluğu doldurdu.

Kitapta, kemankeşliğe dair eski yazma eserler hakkında malûmat verilmekte, sonra, Ok meydanı ve Atıcılar Tekyesi, yay ve okun imâli suretleri, kemankeşliğin ıstrlâhları, usul adabı, kabze alınması ve menzil atılması, yaycılar ve okçularla menzil atan (rekor kıran) meşhur pehlivanlar ve menzilleri ve son devirde ok sporu hakkında tafsilât verilmektedir.

İçinde birçok vesaikin ve menzil taşlarının kopyeleri ve resimleri de bulunan yüz kırk dört sayfalık eseri kitapçılarda bulmak mümkündür, çünkü satışa çıkarılmıştır.

Amerika ve Avrupa'da faydalı ve sempatik sporlar arasında pek çok meraklısı bulunan kemankeşliğin bizde de Okspor adiyle tesis olunan bir kurum tarafından yeniden ihyasına çalışıldığı şu sırada bu kitap için sarfedilen himmet tam yerinde ve zamanında olmuştur.

Hem eski ve millî bir spor şubemiz hakkında malûmat vermek, hem de bu sporu teşvik etmek bakımından kıymeti büyük olduğu gibi, göğüs kabartıcı millî menkibelerimizi ihtiva etmesi dolayısiyle de ayrıca ve zevkle okunmağa değeri olan bu kitabı sade spor meraklılarına değil, aynı zamanda tarih meraklılarına ve herkese de ehemiyetle tavsiye ederiz.

Bay Süleyman Kâni İrtem'i, kütüphanemize böyle kıymetlib ir eser kazandırdığından dolayı tebrike şayan buluruz.

Modern Âdabı Muaşeret

Askere, memura, kadına, erkeğe, talebeye yazılmış 1939 yılının en son, en güzel, en tasnifli adâbı muaşeret kitabıdır.

Müellifi Süheylâ Muzaffer muaşereti ayrı ayrı kısımlar halinde tetkik edip, millî, ferdî, cemî, beynelmilel ve idarî olmak üzere kitapçıklara taksim etmiştir.

Herkese lâzım bu eser, İnkılâp kitapevi tarafından fevkalâde nefis bir şekilde tabolunmuştur.

Eserin büyüklüğüne ve güzelliğine rağmen ciltsizin fiyatı 50, ciltlisinin fiyatı 75 kuruşa satılmaktadır.

Havacılık ve Spor

Havacılık ve Spor'un şubatın ilk on beşine ait 232 sayılı nüshsı çıkmıştır.

Senelerden beri üzerinde ısrarla durduğumuz ve bugün hayat dâvalarımız arasına giren havacılık idealinin bu değerli organı son sayısı ile de bize birçok kıymetli yazılar veriyor. İlk yazıda Şakir Hazim Ergökmen "Sporumuzda yeni bir devir" başlıklı yazısiyle, türk gençlerine memleketin her tarafında kurulacak havacılık teşekküllerinin müjdelerini veriyor.

Derginin ikinci yazısı, çok enteresan bir yıldönümünde, yirmi bir sene evelki bir vakayı hatırlatmaktadır: Yirmi bir sene evel İmroz ve Mondros bombardımanında Yavuz'la Midilli'ye hücum eden düşman tayyarelerile çelik kanatlarımız arasında bir hava muharebesi olmuştu...

Atina'da çıkan Aeroploia mecmuasından hiç bir mütalea ilâve edilmeden alınan bu yazı, deniz ve hava tarihimizin bu unutulmaz hâdisesini, yirmi birinci yıldönümünde bize tekrar ve bütün bilmediğimiz hakikatleriyle hatırlatıyor. Bugün, modern vasıtalarla cihazlanmış olan havacılığımızın, o gün, yarı vasıta ve imkânsızlıklara rağmen ne büyük bir kahramanlıkla Yavuzumuzu korumuş olduklarını yabancı bir kalemden anlatan bu yazıyı bütün münevverlerimize okumalarını tavsiye ederiz.

Üçüncü yazı dünya havacılığının bölümüdür. Bu kısımda İngiltere'nin hava silâhlanmasına ait rakamlar okuyoruz: Büyük Britanya, bugün ayda yapmakta olduğu 300 tayyareyi, bu senenin sonunda 700 e çıkaracak... Fakat makale sahibi, pilot binbaşı Andre Langeron yazısının sonunda şu neticeye varıyor: Bu bile bizi tatmin etmiyecektir!

Derginin diğer sayfalarında dünya havacılık haberlerini alâka ile okuyoruz. Deniz havacılığı kısmında, tayyarenin tuzlu su üzerinde de oynadığı büyük rol, misaller ve hâdiselerle anlatılmaktadır.

Derginin son sayfaları, teknik bahislere ayrılmıştır: Yelken uçuşu, motörsüz uçuş ve faydaları, model uçak dersleri....

Havacılık ve Spor'u tavsiye ederiz.

Bir Misafir Geldi

B. Celâlettin Erzin, Uludağ'da geçen muhayyel bir vakayı canlandıran 3 perdelik piyesini kitap halinde bastırmıştır. İstanbul Şehir tiyatrosunun repertuvarına alınan bu eseri okunmıya değer bir kitap olarak okuyucularımıza tavsiye ederiz.

YAVAŞ YAVAŞ FRANKONUN ELİNE GEÇEN

KATALONYA'NIN EKONOMİK VAZİYETİ

Noye Zürher Saytung'tan

Katalonya'nın ikinci büyük şehri sayılan Tarragona'nın düşmesi ve dört büyük vilâyetten ikisinin frankocuların eline geçmesi (bu arada Barselon da frankonun eline geçmiştir.) İspanya sivil harbının sona ermek üzere olduğuna kuvetli bir delildir.

Katalonya, İspanya'nın ekonomik bakımdan Avrupayı en ziyade andıran, istihsal ve organizasyon bakımından da en ilerde bulunan bir parçasını teşkil etmektedir. Halkı çok çalışkan kimselerdir. Bu itibarla, son hâdiselerden sonra, bu memleketin ekonomik vaziyeti ve yeniden kalkınması, yakın bir atide günün ehemmiyetli dâvalarından biri olmağa namzettir.

Cihan harbından az evel Katalonyanın sosyal ve dolayısiyle politik dâvalariyle yakından alâkası olan ekonomik meselelerini hülâsa etmek ve onun asıl mahiyetini söylemek lâzımgelirse, her şeyden evel, bu memleketin mümtaz vasfını teşkil eden ekonomi hayatındaki tenevvüünü tebarüz ettirmek gerektir. İspanya'nın diğer taraflarında bu derece tenevvü yoktur.

Büyük toprak sahiplerinin nisbeten az oluşu, garbî Avrupa ve İsviçrede olduğu gibi, köylüye daha geniş bir faaliyet sahası açmaktadır. Halbuki, İspanyanın Kastiliya ve Endülüs kısımlarındaki köylü, daha ziyade, büyük toprak sahiplerine hizmet etmektedir. Katalonya'nın cenubundaki Kastellon de laPlana vilâyetinde, geniş ölçüde, limon, portakal, mandalin ve cenup memleketlerine has olan meyvalar yetiştirilmektedir. Diğer kısımlarında yapılan ziraatte kemiyetten ziyade keyfiyete daha doğrusu değere ehemmiyet verilmektedir. Her şeyden evel sebze ve hususiyle turfanda sebze, her türlü meyva, badem ve ceviz büyük bir rol oynamaktadır ki, geniş ölçüde yapılan istihsal ile yalız İspanyol pazarlarının ihtiyaçları temin edilmiş olmakla kalmamakta, Avrupanın ithalât yapan daha birçok memleketleri tatmin edilmektedir.

Pirene bölgesinde hayvancılık ile süt endüstrisi, buranın ekonomi hayatında ehemmiyetli bir rol oynamaktadır; hususiyle süt endüstrisi sivil harpten evel çok modern bir şekle sokulmuştur. İspanyadaki süt ve et ihtiyacının büyük bir kısmını burası temin etmektedir. Bundan başka, üzüm ve şarapları, kendisine kâfi gelmemekle beraber balıkçılığı Gerona bölgesindeki mantacılığı Katalonyanın belli başlı faaliyet sahalarını teşkil etmektedir.

Sivil harbın son aylarında zarurî ihtiyaçların zorlukla temin edilebilmiş olması, tabiî imkânsızlıklardan ileri gelmiş değildir. Bunun belli başlı sebebi, seferberlik yüzünden işçi kadrosunun ve malî şebekenin bozulmuş olmasındadır. Şurasını da unutmamak lâzımdır ki, normal sulh zamanlarında bile, ekmeklik buğdayın büyük bir kısmını Katalonyanın Lerida vilâyeti temin etmiştir.

Çoğu tarihî olan sebeplerden dolayı, Katalonya bütün memleketi ve bilhassa Barselon'u İspanyanın endüstriyel merkezi haline getiren bir endüstri kurmuştur. Cenubî İspanyadaki madenler, Asturiya ve Bask memleketlerindeki ağır endüstri müstesna, ispanyanın geri kalan taraflarında hiç bir bölge katalonya endüstrisi ile boy ölçebilecek bir mevkide değilidr.

Bu endüstri arasında en ziyade tanınmış, ve ziraatte olduğu gibi, bu sahada da büyük sermaye sahiplerine yüz verilmemiş olan dokuma endüstrisidir denildiği gibi, Katalonyanın dokuma endüstrisinde pek seyrek olarak, büyük bir sermayedarlara rastlanılmaktadır.

Esas itibariyle Kastilya yününe ve su kuvetine dayanan Katalonya dokuma endüstrisi, pamuklu endüstrisini de faaliyet sahası içine aldıktan sonra,fevkalâde mükemmelleşmiştir. Bu endüstrisi, cihan harbı günleri müstesna, yabancı memleketlerin rekabetine karşı varlığını, ancak gümrük sermayesiyle kuratarabilmiştir. Bu vaziyet karşısında, katalonyanın dokuma endüstrisi ispanya pazaralarına bağlı kalmış ve Madrid hükümeti de bu hususiyeti, daima bir koz olarak katalonyaya karşı kullanmaktan geri durmamıştır.

Diğer endüstri şûbelerinde de (makine yapı endüstrileri) vaziyet aynidir; fakat, maliyet fiyatlarının çok yüksek oluşu yüzünden, cihan pazarlarında rekabet imkânı bulunamamıştır. Bu itibarla katalonya endüstrisinin biricik pazaramı ispanya teşkil ettiği halde, ziraati, ispanyanın ihtiyaçlarını temin ettikten sonra ihracat bile yapmaktadır. Endüstri ile ziraatin bir biri içine girmiş olması yüzünden, katalonyadaki işlenmiş toprak bolluğuna ve yolların kesafetine yalnız İspanyada değil, belki Akdeniz havzasındaki birçok memleketlerde seyrek rastlanılmaktadır.

Bu ekonomik imkânların bolluğu bazı mahzurlar yaratmıştır. Endüstri, ispanyanın yoksul kısımlarındaki insan yığınlarını çekmiş ve bunun neticesinde Katalonyada ve bilhassa Barselon'da bir endüstri proletaryası ortaya çıkarmıştır. Çok geçmeden, bu proletaryanın politika ideolojisi, köylü ve küçük imalâtanelerde çalışan halkın ideolojisi ile anlaşmıştır. Nihayet Katalonya da her kesçe malûm olan sosyal dâvalar ortaya çıkmıştır. Fakat, bu dâvaların kökleri Katalonya'da değil, köylüsü sefalet içinde olan Endülüs ile Levante'de dir.

Beher kare kilometreye 175 kişi düşen Barselon bölgesinin nüfus kesafetine yalnız İspanyanın diğer bölgelerinde değil, tekmil Akdeniz memleketleri arasında pek azında rastlanılmaktadır.

Balıklar ve deniz hayvanları müzesi

Hastalanan, yaralanan balıklar hususî hastanede tedavi görüyorlar

Paris'te "deniz aşısı" müzesi isminde bir müze vardır. Bu müzenin en canlı yeri, Akarvaryom dır. Bu akavaryomda, dünyanın en nadir deniz hayvanları en kıymetli balıkları bulunur.

Mini mini havuzlar içinde rengârenk oynaşan ve kaynaşan balıklar arasında bizim görmediğimiz, bilmediğimiz yüz yirmi cinsten fazla balık vardır.

Beyaz ziya hüzmeleri arasında, kayaların, balçıkların kavkaaların arasında sarı, yeil renkleriyle akavaryoma bir periler diyarı manzarasını verir. İnsan orada, esrarengiz bir âlem seyreder:

— Malezya sahillerini, hint okyanoslarının mercan adalarını, cenup denizlerinin sihirlerini orada temaşa edebilirsiniz.

Fakat, akavaryomun bir de öteki cephesine geçelim. Bu güzel ve narin hayvanlar acaba nasıl yaşar? Alon koylarından buralara kadar getirilmiş şu billur balığı, Cenubî Amerika denizlerinden tutulmuş sarı çenber balığı, Antillerin melek balığı bir gün hastalanırsa, yaralanırsa akvaryomun bu güzel ve kıymetli misafirlerine neler yapılır? Bunu hiç merak ettiniz mi?

Bunlara her gün bakanlar, bu güzel mahlûklara o kadar candan alâkadar olurlar ki, kırmızı bir balığın bir günün sonunda tunç rengini alıverdiği, yeşil sırtlı bir balığın morlaşmağa başladığını hisseder etmez bir anne titizliği ve isticali ile onu çukurlarına gölgeler dolmuş kıyıların arasında nasıl incitmeden çıkaracağım, diye çırpınır.

Yem yeyemiyen, gözleri donuklaşan, oynamıyan balıklar derhal akaryomdan çıkarır, revire götürülür. Akvaryomların teşkilâtı o kadar mükemmeldir ki her birine birer hastane yatağı vazifesi gören müteaddid küçük havuzlar ve onların hastalıklariyle uğraşan hastabakıcılar bile bulundurulur.

Balıklar da, tıpkı bizim gibi gripe yakalanır. Birbirleriyle şaka yaparken, oynaşırlarken yaralanırlar. kavga ederler.

Paris Akvaryomunun, doktoru,hastabakıcı ve operatörü Madam Besnard adında genç bir kadındır: Akvaryom müdürnün karısı.

Beyaz gömleğiyle, her sabah bütün havuzları dolaşır. kayaların, yosunların arasında düşünen durgun balıkları arar durur. "Billur balığını bugün rontgene koyalım", Ültraviyole şuaa ihtiyacı var, mantar balığının karın altında bir şişlik peda olmuş "Zemr"in dudağı biraz yırtılmış diye herbirinin adını sayarak, derdini söyliyerek hepsini işaretler.

Hakikaten, klinikde, balığın birisini beş dakika ultraviyole şuanının karşısına geçirir. Sandık balığının dökülmüş pul yerlerine nitratdarjan sürer. Nezle olmuş kuş balığını hususî bir surette dezenfekteye tabi tutar.

Bazan ameliyata da ihtiyaç hasıl olur. Kadın mükemmel bir ameliyat masası hazırlar. Her nevi âleti yanına getirir. Evelce yazmış olduğu reçeteye göre hazırladığı çeşit çeşit şişeleri de karşısına sıralar.

Balıklara en çok arız olan, kadının en çok endişe ve şikâyet ettiği hastalık, parazit hastalıklarıdır. Balıkların o güzel vücudunu bir gangren gibi mantar sarar. Bu hastalığa karşı kadının tatbik ettiği yegâne ilâç kuvarç tozudur. Balığa arız olan ve her yerini kaplıyan mantarın birinci düşmanı kuvarçtır.

Balıkların hastalıklarının teşhisinde, tedavisinde bu kadının o kadar kuvetli bir ihtisası vardır ki, hasta balığı daha bir görüşte anlar ve derhal tedavi eder. Akvaryomu ziyaret eden ve bilhassa balıkların hastalıkları ve tedavileri hakkında kendisinden izahat alan bir gazeteciye: Balıklarda sarî hastalıklar da olur, demiştir, fakat vakit geçirmeden derhal ötekilerden ayırırım. Metilen mavisi içinde yapacakları bir banyo ile hastalıklarının hemen önüne geçiyorum. Meselâ şu karnı yeşil başı kırmızı, sırtı menekşe rengindeki kanarya cinsine bakınız, sırtındaki dikiş yerini halâ görebilirsiniz. Bir kap kovuğundan geçerken mi yapmış, yoksa bir deniz kavkaasına mı kestirdi, arkadaşı mı dişledi ne oldu bir türlü bilemedim. Bir sabah suların içinde pullar savrulmakta olduğunu gördüm. Emin olunuzki canım yandı. Tutup sırtına okşijen damlattım. Bir güzel diktim. Bereket versin, beni üzmedi, çok usludur.

— Peki her yaralanan balığın yarasını dikermisiniz?

— Efendim balığa göre yarasına göre. Meselâ şu ateş adasından gelme eflâtun rengindeki küçüğü görüyorsunuz ya, siz onun öyle sinsi sinsi dolaştığına, sersem gibi durduğuna bakmayın işte bu balığın yarası dikilmez. Bir kere dikiş tutmaz. Sonra, yakalaması o kadar güçtür ki... Yakalasanız bile mutlaka elinizde bir yerini yıpratır: Çünkü o kadar çırpınır. Kıvrım kıvrım olur. Dedimya imkânı yok dikiş tutturamassınız. Bunun için yapacağınız şey, yaranın üzerine bol bol oksijen veya iyod damlatmaktır.

Balıkların midesi de ağırır mı? Aman efendim ne söyliyorsunuz, zavallıların en korktukları şey mide ağrısıdır, diyebilirim.

Fakat tedavisi çok kolaydır: perhiz.

— Perhiz mi dediniz?

— Evet üç dört gün yoğurttan başka bir şey vermeyiz. Mide ağrısından bir şey kalmaz. İçlerinde öyle oburları vardır ki, ne doymak bilir, ne istirahat. Hep yer. Mideleri bazan soğuktan da ağırır. Meselâ şu Koralı'ya bakınız. Bu güzelim bir gün müthiş bir soğuk aldı. Marsilyadan gelirken kurtarmak için aman ne zahmet çektim.

— Siz yalnız balıklarla meşgûl olmassınız, Akvaryomda yaşıyan diğer hayvanlara hep siz bakarsınız değilmi?

— Evet, hepsinin hem doktoru, hem de hastabakıcıs, benim.

— Peki şu timsahlar en çok nerelerinden iztırap çekerler?

— Dişlerinden. Timsahlarda diş ağrısı adeta bir faciadır. Zavallılar çok göz yaşı dökerler. Fakat tedavileri hemen kabil değil gibidir. Çok korkunç şeyler efendim, her şeyden evel onları zapdetmek bir mesele..

Bağlatıyorum çaresi yok.. Mamafih içlerinde uslu olanlar ıyok değil.

Onlar da insanlar gibi, her biri ayrı tabiatte ve ayrı mizaçta...

Tedavi edeceğim diye akvaryomda çok, ama pek çok şeyler öğrendim. Evelâ bütün su hayvanlarını, bilhassa balıkları tanıdım. Balık pisikolojisi çok mühim bir şey. Meselâ balıklar beni tanıyor desem, inanmazsınız. Bir balık iki kere ameliyat masama, daha doğrusu elime düşerse, üçüncü sefer o kadar kolaylıkla ameliyat yapıyorum ki... Evelâ kendisini öldürecek gibi çırpınan ve zorlıyan hayvan ikinci seferde biraz daha yumuşar. Hele üçüncüde kuzu gibi olur.Öyle zannediyorum ki, beni bilhassa beyaz gömlekten tanıyorlar.

Yalnız şunu söyliyeyim ki, müşterilerimin çoğu hasta değil, yaralılardır. Beni en çok bunlar ziyaret eder. Bunları, suyun içinde oynaşarak güzel güzel, uslu uslu yüzüyor sanmayın. Bazan birbirleriyle o kadar kavga ederler ki birbirlerinin yüzgeçlerini parçalamazlar, ağızlarını yırtmazlar! sırtlarında fena halde yaralar açılır.

Her iklimde yaşıyan balığa göre iklim bulmak, muhit yaratmak ayrı bir meseledir. Bazıları bizim balıklara hiç benzemez. Sırt yüzgeçleri ilk bakışta görünmez. Fakat ihtiyatsızlık yapıp avuçlara almak isterseniz, parmaklarınıza bir dizi dikenin çakıldığını acılar arasında hissedersiniz. Bereket versin birçok balıkları ayırırız. Yoksa sessiz, müdafaasız ve küçükleri hep yara bere içinde kalır.

Yanlız, yaralı balıklar, hastalardan daha çabuk, daha kolay tedavi oluyor. Sonra balıklar, pansumana çok dayanıyor. Fakat yaraları geçtikten bir haftaya varmaz ki yeniden yara alır. Bakarsınız, ya kulağı yırtılmış, ya kuyruğunun yarısı kaybolmuş ya pulları dökülmüş fakat meyus çıkar gelir. Bazıları da yara aldıktan sonra kabukların arasından, kayaların gölgesinden çıkmazlar. Ara sıra kuytu yerleri projektörle ararız. böylelerini bulup tedavi ederiz. Çok kavga ediyorlar. Vallahi efendim, artık ümidimi kestim: Bunları bir türlü "medenileştiremiyeceğim"

Divanı Muhasebat

Mürakıp muavini alınacak

Divanı Muhasebat Reisliğinden:

Divanı Muhasebatta münhal bulunan 10 kadar mürakip muavinlikleri için 16 şubat 939 perşembe günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

1 — Hukuk, mülkiye, yüksek iktisat ve ticaret mektebi mezunlariyle ta adül kanunu ahkâmına göre 30 lira aslî maaş almağa istihkak kazanan ve Divanı Muhasebat veya maliye memurluklarında bulunmuş olanlar imtihana girebilirler.

2 — İmtihanda muvaffak olanlara 30 lira aslî maaş verilecektir .

Garp lisanlarından birine vukufu bilimtihan sabit olanlar ile 30 lira maaşta bir terfi müddeti bulunmuş olanlara 35 lira maaş verilecektir.

3 — İmtihan tahriri olarak Ankarada Divanı Muhasebat binasında yapılacaktır. Ankarada bulunmıyan taliplerin imtihan günü Ankarada bulunmaları lâzımdır.

4 — Taliplerin askerliğini bitirmiş veyahut askerlikleri tecil edilmiş bulunması lâzımdır.

5 — İmtihanda muvaffak olanların memuriyete mani bir hastalıkları olmadığı heyeti sıhiye raporiyle tespit edildikten sonra tayin muameleleri yapılacaktır.

6 — Şimdiye kadar Divana arzuhalle müracaat edenler bu ilân üzerine imtihana girmedikleri taktirde müracaat haklarını iskat etmiş olacaklardır. Bu davet müracaatlarına cevap mahiyetindedir.

7 — İmtihana girmek için 14 şubat 939 salı günü akşamına kadar nüfus hüviyet cüzdanı, tahsil vesikası ve memuriyette bulunmuş olanlar için sicil cüzdanı veya bu mahiyette vesaik ile birlikte arzuhalle ve iki kıta vesika fotoğrafiyle Divanı Muhasebat zat işleri müdürlüğüne müracaat edilmelidir .

Evelce arzuhal ile müracaat etmiş bulunup yukarıdaki vesaki ibraz etmemiş bulunanların yeniden arzuhal vermelerine lüzum olmayıp yanlız mezkûr vesikalar ile müracaat ederler. (361) 10373

Bayındırlık Bakanlığı

Mukavele projesi tashihi

Nafıa Vekâletinden :

Sivas - Erzurum hattının 388 inci kilometresinde yapılacak olan ve 17-2-939 tarihinde münakasaya konulan 120 metre açıklığındaki demir köprünün mukavele projesinin 15, 16, 17 18 ve 19 uncu sayfaları sehven eksiltme şartnamesine ve eksiltme şartnamesinin 15 inci sayfası da sehven mukavele projesine raptedilmiş olduğundan işbu sehiv alâkadarlara tebliğ ve mezkûr münakasa evrakını satın alanların bu sayfaları yerlerine koymak suretiyle vaki sehvi tashih etmeleri ilân olunur. (61) 10107

Basit, muzaaf makas saire alınacak

Nafıa Vekâletinden :

11-3-939 cumartesi günü saat 11 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 275980 lira muhammen bedelli 126 adet basit 4 adet ingiliz muazzaf makas ile 3 adet ray inbisat tertibatının kapalı zarf usuli ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı 13 lira 80 kuruş bedelle malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 14789 lira 20 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaikle birlikte aynı gün saat 10 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

(242) 10273

Telgraf fincan demiri alınacak

Nafıa Vekâletinden :

13 mart 939 pazartesi günü saat 15 de Ankara'da Nafıa vekâleti binasında malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunca ceman 2600 lira muhammen bedelli Haydarpaşa'da teslim şartiyle 10000 adet telgraf fincan demirinin açık eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 195 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı Ankara'da Nafıa vekâleti malzeme müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 15 de komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır.

(247) 10288

Yapı işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmiye konulan iş: Görülen lüzuma binaen mukavelenamesi feshedilmiş olan Ankara istasyonu karşısındaki Gençlik parkı birinci kısım inşaat bakiyesidir.

Keşif bedeli 253464 lira 2 kuruştur.

2 — Eksiltme: 17 şubat 1939 cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında açık eksiltme usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 12 lira 67 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 13888 lira 56 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesikayı eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaat edilerek alma ları muktazidir.

5 —İstekliler mukavele projesi ve merbutatını kabul ettiklerine dair imza edilerek bunları diğer istenilen vesikalar ile birlikte ikinci maddede tayin edilen saatten evel komisyon reisine tevdi etmeleri lâzımdır.

(298) 10336

20 adet demir dosya dolabı alınacak

Nafıa Vekâletinden :

17-2-939 cuma günü saat 10.30 da Ankarada Nafia Vekâleti binasında malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunca ceman 4329.60 lira muhammen bedelli Ankarada vekâlet binasında teslim şartiyle 20 adet demir dosya dolabının açık eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 324,72 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankarada Nafia Vekâleti malzeme müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10,30 da komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır.

(342) 10369

79 parça mobilye alınacak

Nafıa Vekâletinden :

17-2-939 cuma günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3265 - lira muhammen bedelli 79 parça mobilyanın kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Ekisltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 244 lira 88 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 14 e kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

(351) 10370

Telgraf masası ve pil dolabı alınacak

Nafıa Vekâletinden :

22-2-939 çarşaba günü saat 10,30 da Ankara'da Nafıa Vekâleti binasında malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunca ceman 3110 lira muhammen bedelli Ankara garı anbarında ambalâjlı olarak teslim şartile 47 adet telgraf masasiyle 27 adet pil dolabının açık eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakka teminat 233,25 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankara'da Nafia Vekâleti malzeme müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10,30 da komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır.

(291) 10385

Vakıflar

Kapalı zarf usulile bina inşaatı eksiltme ilâni

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Ankara'da ikinci Anafartalar caddesinde hal karşısında vakıf arsa üzerine olbabdaki projesine göre apartıman inşaatıdır.

2 — Bu inşaatın temel kısmı vahidi fiyat üzerinden ve mütebaki aksamı maamüştemilât götürü olarak yaptırılacaktır.

3 — Keşif bedeli 331411 lira 07 kuruştur. Bunun 57030 lira 13 kuruşu temel için 274380 lira 94 kuruşu da diğer götürü aksamı içindir.

4 — Bu inşaata ait fennî evrak şunlardır:

A — Fennî ve hususî şartname,

B — Mukavele projesi ve projeye bağlı vahidi fiyat cetveli,

C — Eksiltme şartnamesi,

D — Proje,

Türk Hava Kurumu büyük piyangosu

Dördüncü keşide 11 Şubat 939 dadır

Büyük ikramiye 50.000 Liradır

Bundan başka 15,000 12,000 10,000 liralık ikramiyelerle 20,000 ve 10,000 Liralık iki adet mükâfat vardır.

Bu tertipten bir bilet alarak iştirâk etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

5 — Yukarıda yazılı evrak Ankara'da Vakıflar Umum müdürlüğü inşaat müdürlüğünden, İstanbul'da İstanbul Vakıflar başmüdürlüğünden, İzmir'de İzmir Vakıflar müdürlüğünden 16 lira 57 kuruş mukabilinde alınabilir.

6 — Eksiltme 10.2.939 tarihine rastlıyan cuma günü saat 14 de Ankara'da ikinci vakıf apartımanda Vakıflar Umum müdürlüğü inşaat müdürlüğünde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

7 — Eksiltmeye gireceklerin 17006 lira 44 kuruşluk teminat vermeleri ve aşağıda yazılı vesikaları haiz olmaları şarttır.

A — 1939 yılına ait ticaret odası vesikası,

B — hale tarihinden en az sekiz gün evel nafıa vekâletinden alınmış ve en aşağı 200.000 liralık tek bir bina inşaatı yapmış ve muvaffak olmuş bulunduğunu bildiren yapı müteahhitliği vesikası,

8 — Eksiltmeye gireceklerin bizzat yüksek mimar veya yüksek inşaat mühendisi olması veya bunlardan biriyle müştereken teklif yapıp mukaveleyi birlikte imza etmeleri şarttır.

9 — Eksiltmeye gireceklerin kapalı zarfın ihzarında ve teklif mektuplarının yazılışında ve bu zarfların tevdiinde veya posta ile gönderilmesinde 2490 sayılı kanunun 32 33 ve 34 üncü maddelerine harfiyen riayet etmeleri lâzımdır. (120) 10213

Satılk oda

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

Mahallesi	Cinsi	Miktarı metre murabbaı	Pafta	Ada
İnkılâp	Mescit ve bir oda	69 14 83	7	45

Parsel	Muhammen kıymeti Lira	Muvakkat teminatı Lira
4 ve 26	1000	75

Yukarda evsafı yazılı vakıf mescit ile bitişiğindeki bir odanın mülkiyeti peşin para ile açık arttırmaya konulmuştur. İhale 8 şubat 939 çaşamba günü saat 14 te vakıflar Umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde yapılacaktır. Almak ve şartlarını öğrenmek istiyenlerin adı geçen müdürlüğe müracaatları. (210) 10237

Devlet Orman İşletmesi

Satılık köknar tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden :

1 — Karabük'te köprü başında istifte mevcut (1461) adet muadili 708 metre mikâp (662) desimetre mikâp köknar tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacım kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara'da orman umum müdürlüğünde ve orman başmühendis muavinliğinde İstanbul'da orman başmühendis muavinliğinde ve Karabükte devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli (11) lira (25) kururştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 17-2-939 günü saat (14) de Karabük'teki revir merkezine müracaatları. (703-380)

Vilâyetler

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Amasya Belediye Reisliğinden:

1 — Amasya belediyesi elektrik santralına ilâveten konulacak 60-70-80 beygirlik buhar lokomobili ve elli kilovat amperlik alternatör ve tek levhalı tevzi tablosu ve bunların teferrüatı ile montajları kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — Keşif bedeli on dört bin liradır.

3 — Bu işe ait fennî şartname, keşifname, eksiltme şartnamesi, mukavelename ve plânlar arzu edenlere Amasya belediyesinden parasız olarak gönderilir.

4 — Eksiltme 6 mart 939 tarihine müsalif pazartesi günü saat on beşte Amasya belediyesinde yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat bin elli liradır.

6 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin yaptıkları bu kabil işlere ait olarak vesika göstermeleri ve 2490 numaralı kanun hükümlerine tamamiyle riayet etmeleri ve teklif mektuplarının bu kanun tarifatına uygun olarak hazırlamaları ve dördüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde belediye reisliğine vermeleri ve posta ile gönderilecek mektupların dahi aynı zamanda gelmiş ve dış tarafının mühür mumu ile kapatılmış olması lâzımdır. (459/257) 10277

Satılık ağaçlar

Denizli Orman Çevirge Müdürlüğünden :

1 — Denizli vilâyetinin Acıpayam kazası dahilinde Hüsniye ve Oğlan sini devlet ormanlarından (4490) metre mikâp gayri mamul çam ağacı iki senede ormandan kat, imal ve ihraç edilmek üzere ve kapalı zarf usuliyle arttırmıya çıkarılmıştır.

2 — Artırma 20 şubat 1939 tarihine müsadif pazartesi günü saat (15) te yapılacaktır.

3 — Artırma Denizli orman çevirge müdürlüğü binası içinde toplanan orman satış komisyonunca yapılacaktır.

4 — Artırmıya konulan çam ağacının beher metre mikâbı (505) kuruştur.

5 — Muvakkat teminatı (1700) lira (59) kuruştur.

6 — İsteklilerin teklif mektuplarında ikinci maddele yazılı saatten bir saat eveline kadar Denizli orman çevirge müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Şartname ve mukavele projesini görmek ve almak istiyenlerin Denizli orman çevirge müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (259) 10279

Bir Elektrik Mühendisi alınacak

Samsun Belediyesinden :

Şehrimizin 250 lira ücretli elketrik mühendis ve işletmemüdürlüğü münhaldir. Taliplerin vesikalariyle belediyemize müracaatları. (638-339) 10343

Memleket hastanesi yaptırılacak

Mardin Valiliğinden :

1 — Mardin'de yeniden yapılacak olan 25 yataklı memleket hastanesi birinci kısım inşaatı 19-1-939 tarihinden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Keşif bedeli 26016 lira 29 kuruştur.

3 — Eksiltme 7-2-939 tarihinde salı günü saat 13 te vilâyet encümeninde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 1951 lira 22 kuruştur.

5 — İsteklilerin ihale gününden laakal sekiz gün evel vesikaları almış olmaları lâzımdır. Ehliyet vesikası ibraz etmiyenler eksiltmeye iştirâk edemezler.

6 — Evrakı keşfiyeyi görmek ve bu hususta daha fazla malûmat almak istiyen taliplerin vilâyet encümenine müracaatları ilân olunur. (695-378) 10377

RESMÎ İLÂNLAR

Millî Müdafaa Bakanlığı

50 Adet uçuş gözlüğü alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 —50 adat uçuş gözlüğü açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2000 lira olup ilk teminat miktarı 150 liradır.

2 — Eksiltmesi 23-2-939 perşembe günü saat 15 de vekâlet satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Nümune ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin belli saatte ilk teminat mektup veya makbuzlariyle komisyona gelmeleri (17) 10060

6 cins boru alınacak

M. M. V. Deniz Levazım Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen bedeli 11355 lira olan ve şartnamesinde yazılı bulunan altı cins borunun kapalı zarfla eksiltmesi 22-2-939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 de vekâlet binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Şartnamesini almak istiyenlerin her gün komisyona müracaatları.

3 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin belli günde eksiltme saatinden bir saat eveline kadar 851 lira 62 kuruşluk ilk teminat ve kanunî belgelerini havi kapalı teklif zarflarını makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (19) 10068

Adedi devir saati alınacak

M. M. V. Satın Alma Komisyonundan :

1 — 16 tane (Deuta Morel) adedi devir saati satın alınacaktır. Muhammen bedeli 620 lira 16 kuruş olup ilk teminat miktarı 46 lira 52 kuruştur.

2 — İhalesi 23-2-939 perşembe günü saat 11 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatte ilk teminat mektup veya makbuzlariyle komisyonda bulunmaları. (45) 10071

Tavla halatı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher tanesine tahmin edilen fiyatı (19) on dokuz lira olan 20 tane tavla halatı açık eksiltme suretiyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 13 şubat 939 pazartesi günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı 28 yirmi sekiz lira 50 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle ve teminatiyle birlikte belli gün ve saatinle M. M. V. satın alma komisyonuna gelmeleri. (282) 10296

50 adet kasa alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müteahhit nam ve hesabına (50) adet kasa açık eksiltme suretiyle münakasaya konulmuştur.

2 — Beherine (169) lira 50 kuruş fiyat tahmin edilmiştir.

3 — İlk teminatı (635) lira 63 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satın alma komisyonundan alınır..

5 — İhalesi 14-şubat-939 salı günü saat on birdedir.

6 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle ve teminatiyle birlikte belli gün ve saatinde M. M. V. satın alma komisyonuna gelmeleri. (285) 10297

Bakır bakraç alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher tanesine tahmin edilen fiyatı (490) kuruş olan 1000 adet kapalı bakır bakraç açık eksiltme suretiyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 18-şubat-939 cumartesi günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı (367) lira 50 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle ve teminatiyle birlikte belli gün ve saatinde M. M. V. satın alma komisyonuna gelmeleri. (287) 10298

Pamuk çorap ipliği alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı (150) yüz elli kuruş olan 20000 yirmi bin kilo pamuk çorap ipliği kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 15 şubat 939 çarşamba günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (2250) iki bin iki yüz elli liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi (150) kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınır

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evel MM.V. satın alma komisyonuna vermeleri. (281) 10306

Yün çorap ipliği alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiatı (235) iki yüz otuz beş kuruş olan 10.000 on bin kilo yün çorap ipliği kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 16 şubat 939 perşembe günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (1762) bin yedi yüz altmış iki lira elli kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satınalma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (283) 10307

Sade yağı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiatı (92) doksan iki kuruş olan 25000 yirmi beş bin kilo sade yağı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuş tur.

İhalesi 14 şubat 939 salı günü saat on dörttedir.

3 — İlk teminatı (1725) bin yedi yüz yirmi beş liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satınalma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (284) 10308

Çantalık bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 Beher metresine tahmin edilen fiatı (102) yüz iki kuruş olan 20.000 yirmi bin metre arka çantalık bez kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 17 şubat 939 cuma günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (1530) bin beş yüz otuz liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satınalma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (286) 10309

Yol silindiri alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 — 6 adet dizel motörlü yol silindiri kapalı zarfla yeniden eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedeli (43,200) lira olup ilk teminat miktarı 3240 liradır.

2 — İhalesi 13-2-939 pazartesi günü saat 15 de vekâlet satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi 216 kuruş mukabilinde alınabilir.

4 — İsteklilerin kanunda yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (309) 10325

17 kalem gaz malzemesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

24-1-939 tarihinde eksiltmesi yapılacağı ilân edilen 17 kalem gaz malzemesinin eksiltmesine talip çıkmadığından 8 şubat 939 çarşamba günü saat 10,15 de açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır. Hepsine tahmin edilen fiyatı 600 lira olup liste ve şartnamesi Ko. da görülür.

Eksiltmiye girecekler 45 liralıkteminatlariyle eksiltme gün ve saatinde M. M. V. satınalma Ko. da bulunmaları. (324) 10361

2 kalem ecza alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

25-1-939 günü eksiltmesine istekli çıkmıyan iki kalem ecza 8 şubat 939 çarşamba günü saat 10. da M. M. V. satınalma Ko. da açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

İlk teminat 225 lira olup şartnamesi Ko. da görülür.

Eksiltmiye girecekler kanunî teminatları ile birlikte eksiltme gün ve saatinde Ko. da bulunmaları.

Hepsinin tahmin fiyatı 3000 liradır. (325) 10362

Bir mütercim alınacak

M. M. Vekâleti Hava Müsteşarlığından :

M. M. Vekâleti hava müsteşarlığında ve Ankara'da istihdam edilmek üzere almanca lisanına hakkiyle vakıf ve teknik istilahatını da bilir bir mütercim alınacaktır.

Verilecek aylık ücret yapılacak imtihan neticesine göre takdir edilmek üzere (165) liradan (210) liraya kadardır.

İmtihan günü 15 şubat 939 çarşamba günü saat onda Ankara'da hava müsteşarlığında yapılacaktır.

Taliplerin birer istida ile ve ellerindeki vesikalarla 14 şubat 939 salı günü akşamına kadar hava müsteşarlığına müracaat etmeleri lâzımdır. Bu tarihten sonraki müracaatlar muteber değildir.

Almanca lisanından başka ayrıca yabancı bir dil bilen tercih edilecektir. Taliplerin askerliğini yapmış olması, yabancı kadınla evli olmaması sağlık durumu yerinde olması, her hangi bir suç ile mahkûm bulunmaması şarttır. (372) 10390

Askerî Fabrikalar

149 Kalem ateşe mukavim muhtelif tuğla ve harçlar ihalesinin temdit edildiği hakkında

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (151.170) lira olan ve 27.1.939 cuma günü saat 15 te kapalı azrfla ihale edileceği evelce ilân edilmiş olan 149 kalem ateşe mukavim muhtelif tuğla ve harçlar bu kerre görülen lüzuma binaen 10 şubat 939 cuma günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir.

İhale Ankarada Askerî fabrikalar umum müdürlüğü binası içinde toplanan satınalma komisyonunca yapılacaktır.

Şartname (7) lira (56) kuruş mukabilinde Mezkûr komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat (8808) lira(50) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (254) 10300

10 Ton nikel alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (30.000) lira olan 10 ton Nikel Askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 27-3-1939 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (1) lira (50) kuruş mukabilinde komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (2250) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saate komisyona müracaatları. (314) 10386

Kırıkkale'de yaptırılacak inşaat

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Keşif bedeli (29.320) lira olan yukarıda yazılı inşaat askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 24-2-1939 cuma günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (1) lira (47) kuruş mukabilinde komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (2199) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun2 ve 3. maddelerindeki vesaikle muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (345) 10388

6 kalem muhtelif malzeme alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (2186) lira olan 6 kalem muhtelif malzeme askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 16-2-1939 perşembe günü saat 14.30 da açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (163) lira (95) kuruş ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (346) 10389

Kültür Bakanlığı

Kitap yazma müsabakası

Maarif Vekâletinden :

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikine dair olan talimatnameye göre İlkokulların 4 üncü ve 5 inci sınıfları için iki ciltten müteşekkil bir Yurtbilgisi kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 15-2-1939 dan başlamak ve 15-6-1939 perşembe günü akşamı bitmek üzere dört aydır.

3 — Müsabakaya iştirâke karar verenler 15-3-1939 çarşamba günü akşamına kadar bir dilekçe ile Maarif Vekilliğine müracaat ederek bu müsabakaya girecekler defterine adlarını yazdırarak bir numara alacaklardır.

4 — Müsabakada birinciliği kazanan kitap serisi üç yıl süre ile okullarda okutulacak ve müellifine her yıl için bin lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitap serisini yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilenin bir yıllığı, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkanlara da birer defaya mahsus olmak üzere dörder yüz lira mükâfat verilecektir.

5 — Müsabakaya gireceklerin eserlerini üçer nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıtların yalnız birer yüzüne yazılmış olarak Maarif Vekilliği Yayın Direktörlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim ve sairenin asıllarının yalnız bu nüshalardan birinde ve yerlerine konulmuş olarak bulunması kâfi dir. Müsabakaya basılmış bir kitapla girenler de kitabın üç nüshasını verecek veya gönderecekleridir.

6 — Müsabakaya girenlerin eser müsveddeleriyle birlikte, eserleri kakabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek Maarif Vekilliğine üç yıllık bir devre için terkettiklerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerini kendileri veya kendi mesuliyetleri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir noterlikten tasdikli bir teahhüt senedi vermeleri de lâzımdır.

7 — Kitaplarda bulunması lâzımgelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname ile noterliğe tasdik ettirilecek teahhüt senedinin formülü Maarif Vekilliği Yayın Direktörlüğünden alınabilir. Mektupla istiyenlerin bir kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. 10353

Kitap yazma müsabakası

Maarif Vekâletinden :

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikine dair olan talimatnameye göre İlkokulların her beş sınıfı için beş ciltten müteşekkil bir okuma kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 1-3-1939 dan başlamak ve 30-12-1939 cumartesi günü öğleyin bitmek üzere on aydır

3 — Müsabakaya iştirâke karar verenler 30 - 9 - 1939 cumartesi günü öğleye kadar bir dilekçe ile Maarif Vekilliğine müracaat ederek bu müsabakaya girecekler defterine adlarını yazdırarak bir numara alacaklardır.

4 — Müsabakada birinciliği kazanan kitap serisi üç yıl süre ile okullarda okutulacak ve müellifine her yıl için 2500 lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitap serisini yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilenin bir yıllığı, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkanlara da birer defaya mahsus olmak üzere biner lira mükâfat verilecektir.

5 — Müsabakaya gireceklerin eserlerini üçer nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıtların yalnız birer yüzüne yazılmış olarak Maarif Vekilliği Yayın Direktörlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim ve sairenin asıllarının yalnız bu nüshalardan birinde ve yerlerine konulmuş olarak bulunması kâfi dir. Müsabakaya basılmış bir kitapla girenler de kitabın üç nüshasını verecek veya gönderecekleridir.

6 — Müsabakaya girenlerin eser müsveddeleriyle birlikte, eserleri kakabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek Maarif Vekilliğine üç yıllık bir devre için terkettiklerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri veya kendi mesuliyetleri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir noterlikten tastikli bir teahhüt senedi vermeleri de lâzımdır.

7 — Kitaplarda bulunması lâzımgelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname ile noterliğe tasdil ettirilecek teahhüt senedinin formülü Maarif Vekilliği Yayın Direktörlüğünden alınabilir. Mektupla istiyenlerin bir kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. 10354

Kitap yazma müsabakası

Maarif Vekâletinden :

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikine dair olan talimatnameye göre İlkokulların 4 üncü ve 5 inci sınıfları için iki ciltten müteşekkil bir Tarih kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 15-2-1939 dan başlamak ve 30-6-1939 cuma günü akşamı bitmek üzere dört buçuk aydır.

3 — Müsabakaya iştirâke karar verenler; 31-3-1939 cuma günü akşamına kadar bir dilekçe ile Maarif Vekilliğine müracaat ederek bu müsabakaya girecekler defterine adlarını yazdırarak bir numara alacaklardır.

4 — Müsabakada birinciliği kazanan kitap serisi üç yıl süre ile okullarda okutulacak ve müellifine her yıl için biner lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitap serisini yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilenin bir yıllığı, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkanlara da birer defaya mahsus olmak üzere dörder yüz lira mükâfat verilecektir.

5 — Müsabakaya gireceklerin eserlerini üçer nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıtların yalnız birer yüzüne yazılmış olarak Maarif Vekilliği Yayın Direktörlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim, şekil, harita vesairenin asılларının yalnız bu nüshalardan birinde ve yerlerine konulmuş olarak bulunması kâfidir. Müsabakaya basılmış bir kitapla girenler de kitabın üç nüshasını verecek veya gönderecekleridir.

6 — Müsabakaya girenlerin eser müsveddeleriyle birlikte, eserleri kakabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek Maarif Vekilliğine üç yıllık bir devre için terkettiklerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri veya kendi mesuliyetleri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir noterlikten tastikli bir teahhüt senedi vermeleri de lâzımdır.

7 — Kitaplarda bulunması lâzımgelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname ile noterliğe tasdil ettirilecek teahhüt senedinin formülü Maarif Vekilliği Yayın Direktörlüğünden alınabilir. Mektupla istiyenlerin bir kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. 10355

Finans Bakanlığı

Benzin alınacak

Maliye Vekâletinden :

Tahmin edilen bedeli bin yedi yüz elli lira olan on bin litre benzin açık eksiltme suretiyle alınacaktır.

Eksiltme 7-2-939 salı günü saat 15 de levazım müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

Şartnamesi her gün levazım müdürlüğünde ve İstanbul da Dolmabahçede maliye evrakı matbua anbarı memurluğunda görülür.

Eksiltmeye iştirâk etmek istiyenlerin mezkûr gün ve saatte 131 lira 25 kuruşluk teminatları ve kanunî belgeleriyle komisyonda hazır bulunmaları. (185) 10234

Demiryolları

Meşe travers alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 228.000 lira olan 60.000 adet meşe cari hat traversi kapalı zarf usuliyle 20-2-939 pazartesi günü saat 16 da Sirkecide 9 işletme binasında eksiltme komisyonu tarafından satın alınacaktır. İsteklilerin kanunî vesika ve 12650 liralık muvakkat teminat ve tekliflerini ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat eveline kadar komisyona vermeleri lâzımdır. Şartnameler 1140 kuruş mukabilinde Ankara, İzmir ve Sirkeci veznelerinden verilmektedir. (646-362) 10379

İstasyon binası yaptırılacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Samsun istasyonunda yapılacak istasyon binası inşaatı kapalı zarf usuliyle ve vahidi fiyat üzerinden yeniden eksiltmiye çıkarılmıştır.

1 — Bu inşaatın muhammen bedeli 85.000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet demiryollarının Ankara, Sirkeci ve Samsun veznelerinden 425 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 27-2-939 cuma günü saat 15 de D. D. yolları, yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektuplariyle birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun olarak 5500 liralık muvakkat teminat,

b) Bu kanunun tâyin ettiği vesikalar,

c) Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

(Ehliyet vesikası için ihale gününden en az sekiz gün evel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaat etmek lâzımdır.) (336)10387

Jandarma

22 tüfekci sandığı alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Vasıf ve örneğine uygun ve bir çiftine yüz yetmiş dört lira on kuruş kıymet takdir edilen 22 çift tüfekçi sandığı 9. 2. 939 perşembe günü saat onda açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek bu eksiltmeye girmek istiyenlerin 287 lira 27 kuruşluk teminat mektup veya vezne makbuzu ile şartnamede yazılı belgelerle birlikte tam vaktinde komisyona baş vurmaları. (160) 10200

Enstitüler

40 kalem entomoloji malzeme alınacak

Merkez Ziraat Mücadele Enstitüsü Direktörlüğünden :

Enstitümüz için lüzumu bulunan tahmini kıymeti 900 dokuz yüz lira olan 40 kalem entomoloji malzemesi çarşamba günü 8-2-939 saat 3 üçte merkez ziraat mücadele entitüsünde toplanacak satınalma komisyonunda pazarlık suretiyle satınalınacaktır. Muvakkat teminatı 67, 50 liradır. Şartname enstitü direktörlüğünden parasız olarak verilir. (238) 10270

SÜMERBANK

Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesinden :

Pamuk ipliği satışı

Kayseri Bez Fabrikası malı	12	No. Paketi	415	kuruş
	16	„ „	480	„
Nazilli Basma Fabrikası malı	24	„ „	580	„
Ereğli Bez Fabrikası malı	24	„ „	580	„

Yalnız Ereğli Bez Fabrikasında:

10 balyalık siparişler için		„ „	575	„
15 „ „ „		„ „	570	„
25 „ „ „		„ „	565	„
50 „ „ „		„ „	560	„

Fiatlarla fabrikada teslim şartile satılmaktadır. İplik müstehliklerinin yukarda yazılı fabrikalara gönderecekleri bedelleri mukabilinde ihtiyaçları nispetinde iplik siparişi verecekleri ve 24 numaradan ince ve muhtelif maksatlara yarıyabilecek pamuk ipliği müstehliklerinin de ihtiyaçlarını gene aynı şartlarla yalnız Ereğli fabrikasına sipariş edebilecekleri ilân olunur. 7045

İzmir İncir ve Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

Taze üzüm suyundan yapılmış

TARİŞ ÜZÜM BALI

Balı, yalnız arı yapmaz,

TARİŞ de YAPAR.

TARİŞ ÜZÜM BALI

Fennî bir şekilde üzüm suyundan çıkarılmış ve vitaminleri tamamen muhafaza edilmiştir.

TARİŞ ÜZÜM BALI

Sıhhat ve kudret kaynağıdır.

TARİŞ ÜZÜM BALI

Bilhassa çocuklar için en mükemmel bir gıdadır.

SATIŞ MAĞAZASI:

Ankara Memurlar Kooperatifi

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık:

KİRALIK — Yenişehir asfalt üzerinde Uluçay Ap. 4 oda ucuz fiyatla her şeye elverişli. Tl: 3989 249

Kiralık — Yenişehir Meşrutiyet Cad. eski pazar yeri karşısı Kiçit sokak 4 No: da 3 oda acele kiralık. Tl: 3989 250

Kiralık — Yenişehir yüksel Cad. Mimar Kemal okulu karşısı okula sokak No: 8 üst kat 4 oda ve konfor. 2. ci kata müracaat Tl: 3362 261

Kiralık — İtalyan Sefaretinin karşısı Özdemir caddesi 65/3 Tam konforlu 3 ve 4 er oda birer salonlu daireler çok ehven fiatla içindekilere müracaat. 262

Kiralık — Kavaklıdere Alman sefareti karşısı N. 61 kârgir evin alt katı 3 oda 1 hol banyo elektrik su 25 Li. Ankara: P.T.T. muhasebe Me. Ahmet. 283

Kiralık — Sıhiye Vekâleti karşısında Elektrik Şirketine giden İlkiz sokak No: 3 Dr. Feyzi apartmanı kalorifer li geniş 5 oda 1 hol Tel: 1764 295

Kiralık — Yenişehir Selânik caddesi 1-2 No: lu Kuğu apartmanında 3 oda 2 hollu daire 7 numaraya müracaat. 306

Kiralık — 3 oda banyo, havagazı, elektrik ve sulu bir daire. Tl: 3991 Mahmut Sür'e müracaat. 312

Kiralık — Aşağı Ayrancı'da vekâletlere yakın muşambalı beş oda bir mutfak, banyo, elektrik ve su. Geniş bahçeli yeni bir ev. Telefon: 2901 317

Kiralık Han — Saime kadın istasyonunda 8 daireli han ve hane olarak kullanmağa elverişli terkos suyu içinde. Bahçeli. Tl: 1358 325

Kiralık daireler — Yenişehir Nafıa Bakanlığı karşısında otobüs durak mahallinde kalorifer ve parke döşemeli ve bilumum konforu muhtevi biri dört diğeri beş odalı ve kalorifersiz ikişer odalı daireler kiralıktır Bekçiye müracaat. 329

Kiralık — Jandarma okulu yanında havadar nazır yüksek tepe üstünde vekâletlere 5 dakika mesafede yeni çok ucuz daireler. İçindekilere müracaat. 330

Kiralık — İtfaiye meydanı Bay İhsan Ap. möbleli, mölblesiz bir oda kiralıktır. Daire 3 çe müracaat. 333

Kiralık daire — 4 oda 1 hol. Çelikkale sokak Bilâl Akba Ap. 3 No. lu daire Tl: 3377 334

Kiralık — Hâkim manzara bol güneş ucuz fiyat 1 veya iç içe 2 oda. Işıklar Cad. Necati B. mahallesi Cevat B. Ap. daire 4. 335

Kiralık oda — Bayanlar için 1 veya 2 oda almanca bilenlere yarı fiyatla verilir. Y. Şehir Meşrutiyet Cad. Yeni kalık sokak No: 10 339

Kiralık oda — Yenişehir Atatürk Bulvarı Orduevi karşısı Sevim apartmanı daire 3 e müracaat. 345

Kiralık — 3 oda 1 hol ucuz fiyatla Havuzbaşı Karanfil sokak Adalar Ap. No. 10 müracaat 346

Kiralık sıcak oda — Yenişehir Dikmen caddesinde Aygün apartmanı altındaki meyvacıya müracaat. 351

Küçük İlân Şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.
Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Kiralık 1 oda — Necati bey mahallesi Orhon sokak Aptullah Köklü apartmanı No. 1 e müracaat. 351

Kiralık — Bahçeli evlerden Çiftlik yolunda 30 No. lusu, 5 oda mutbak banyo vesaireyi havi. Tl: 1900 ze müracaat. 353

Satılık:

Devren satılık dükkân — Müdafaayi Hukuk caddesi Erek apartmanı altındaki mahallebici düşkkânı taşraya azimet dolayısiyle gerek boş olarak veya mobilyalı devren satılıktır. İçindekilere müracaat. 285

Satılık — Gardrop Eteren yazı makine av tüfenk ve saire. Her gün saat 8 den 17 ye kadar Zencirli camii odaları No: 8 ze müracaat. 320

Devren satılık dükkân — Sahiplerinin taşraya gitmesinden. Yenişehir Kızılay yanındaki kuru kahve ve kuru yemiş evine müracaat. 324

İş arıyanlar:

İş Aranıyor — Alman Bayan Steno Daktilo iş arıyor. Ankara posta kutusu 21 yazı ile müracaat. 286

Zayiler

Zayi — İstanbul Koca Mustafapaşa askerî rüştiyesinden 1326 senesinde aldığım 179 numaralı şehadetnameyi zayi eyledim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Ankara Altındağ mahallesi No. 260 Hilmi Tanur 350

DİŞ TABIBI

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder. Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

Markopolonun müthiş maceraları

Posta, Telgraf ve Telefon

Pul resimleri müsabakası

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

Amerika istiklâlinin 150 inci yıldönümü hatırası münasebetiyle çıkarılacak pullar için biri (konulacak iki port re yeri boş bırakılmak şartiyle) ortada Amerika hatırasını ve diğeri Türk - Amerikan bayraklarını ihtiva etmek ve etrafları müzeyyen çerçeveli olmak üzere iki resim münakasaya konulmuştur.

Resimler en son şubat 939 nihayetine kadar Ankarada P. T. T. levazım MD. lüğüne teslim edilecektir.

Beğenilecek iki resimden her biri için yüzer lira mükâfat verilecektir. Muvafık görülmiyenler sahibine iade edilecektir. (234) 10269

220 ton U. demiri alınacak

Posta, Telgraf Levazım Müdürlüğünden:

1 — Fabrikamızda imâl edilecek telefon hatları takazları için muktazi ve 8-1-939 tarihinde kapalı zarfla eksiltmesi mukarrer 220 ton u. demiri kati ihale 10 şubat 939 cuma günü saat (15) de yapılmak üzere pazarlıkla mubayaa edilecektir.

2 — Muhammen bedel 26,400 muvakkat teminat 1980 liradır.

3 — Eksiltme mezkûr gün ve saatte Ankarada P. T. T. U. müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda icra kılınacağından isteklilerin kanunî vesaik ve teminatı muvakkate mektup ve makbuzlariyle birlikte o saatte komisyonda hazır bulunmaları.

4 — Şartnameler Ankara'da P. T. T. levazım İstanbul'da Kınaciyan hanında P. T. T. ayniyat şûbe müdürlükleriden gösterilecektir. (250) 10276

RİT

En güzel tuvalet sabunudur 297

ULUS — 20. inci yıl. — No: 6289
İmtiyaz sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Umumî neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

Hastalıklı, zaif ve kansız çocuklar ve gençler için

Tahsil müessesesi

Tıbbî ve pedagojik bir müdüriyetin idaresinde, büyük parkı bulunan rahat ve sakin bir mevkide şahsî tedavi. Yerler mahduttur.
Şu adrese müracaat:
Langackergasse 12 Wien, XIX.

EREĞLİ

Kömürleri işletmesinden :

Makine temelleri ve bilumum inşaat plân ve projeleri tersimine muktedir iyi ve tecrübeli bir türk Desinatör aranmaktadır.

Alelumum manike ve su tesisatı hakkında malûmatı olması şarttır.

Talipler arasında muvafık görülen hemen hizmete alınacak ve Zonguldak'ta meccanen ikametgâhtan başka (200) liradan aşağı olmamak üzere aylık ücret verilecektir.

Taliplerin muhtasar bir hal tercümesi kâğıdı doldurarak ve kâğıtta icabında ibraz edebileceği vesaika, bonservis ve şahadetnamelerinden ve kendisini tanıyan kimselerden (Referanslarından) bahsederek Tophane posta kutusu 8 adresine mektupla müracaat eylemeleri. 7048

Malatya bez ve iplik fabrikası T. A. Şirketinden :

Şirketimiz Adana fabrikası mamulâtı

Kaput bezi fiatları:

Cinsi	Tip No.	Genişlik s.	Beher top m.	Beher top
Çifçi Bezi	2	90	36	729
Adana	5	90	36	728

20 Toptan aşağı siparişlere % 2 zam yapılır. 1154

MÜHİM BİR TAVSİYE :

Baş, Diş ve Romatizma ağrılarına, Nezle, Grip ve soğuk algınlığına karşı tesirini en çabuk gösteren en emin ve kat'î ilâç

Neokürin dir.

Yeni SİNAMALAR Sus

BU GÜN 14.45 MATİNELERİNDEN İTİBAREN
Sinema mevsiminin en muhteşem ve en muvaffak eserlerinden
Mavi Tilki
Baş Rolde
Sinema severlerin biricik gözdesi
ZARAH LEANDER
Hakiki hayattan alınmış ihtiraslı bir aşk romanı
SEANSLAR
— 14.45 — 16.45 — 18.45 —
Gece : 21 de

HALK
BU GÜN BU GECE
Emsaline nadir rastlanan bir dehşet ve heyecan kaynagı
2 devre 26 kısım tekmili birden
MOHİKANLARIN SONU
SEANSLAR
GÜNDÜZ: 14.30 — 17.30
GECE: 20.30 da.....
12.15 de
UCUZ HALK MATİNESİ
LEYLAKLAR AÇARKEN
Jeanette Mc. Donald — Nelson Eddy

BU GÜN BU GECE
TALİH YILDIZI
Baş Rollerde
Jean Pierre Aumont — Meg Lemonier
Eğlenceli olduğu kadar da acıklı bir mevzu taşıyan bu film seyircilerinde çok tatlı hisler yaratacaktır.
SEANSLAR
12 de Ucuz Halk Matinesi vardır
Normal Seanslar
14 — 16 — 18 — Gece : 20.30 da
Telefon: 3589

YENİ SİNEMA'da her gece filmden evel ANKARA PALAS'ın AVRUPA'dan sureti mahsusada celbettiği artistler tarafından ikinci program varyete numaral arı ve ayrıca hokkabazlık hünerleri DİKKAT : Fiyatlarda zam yoktur.